

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Ірина Мариненко

СЛОВОНИК

відповідників до активних дієприкметників

Понад 2800 лексичних одиниць

Київ 2025

УДК 811.161.2'36-3(038)
М26

Рецензенти:

канд. філол. наук, доц. Д. В. Данильчук,

канд. наук із соц. ком., ас. В. М. Швець

Рекомендовано до друку вченою радою Навчально-наукового
інституту журналістики (протокол № 12 від 25 лютого 2025 року)

Мариненко Ірина

М26 Словник відповідників до активних дієприкметників / Ірина Мариненко. Київ : Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво», 2025. 322 с.

ISBN 978-617-8272-10-4

У словнику наведено відповідники до активних дієприкметників теперішнього часу із суфіксами -уч- (-юч-), -ач- (-яч-), які не характерні для української мови. До словника увійшли як загальноновживані, так і вузькоспеціальні дієприкметники. Запропоновані відповідники допоможуть уникнути використання підрядних частин і зайвого ускладнення речень. Окремо в додатку наведено списки загальноновживаних прикметників із тими самими суфіксами. Видання адресоване всім, хто дбає про своє мовлення, насамперед журналістам, вчителям, здобувачам освіти гуманітарних спеціальностей закладів вищої освіти.

УДК 811.161.2'36-3(038)

ISBN 978-617-8272-10-4

© Мариненко І. О., 2025

ЗМІСТ

Передмова	4
Список скорочень	7
Довідкова література	260
Додатки	
ДОДАТОК № 1. Загальновживані прикметники із суфіксами -уч-, -юч-, -ач-, -яч-, -ущ-, -ющ-, -ащ-, -ящ-	
А. Якісні і відносні прикметники.....	273
Б. Присвійні прикметники.....	299
ДОДАТОК № 2. Використання активних дієприкметників теперішнього часу в інформаційних текстах і в рекламі (ілюстрації).....	307

ПЕРЕДМОВА

Згідно із сучасною граматичною нормою, активні дієприкметники теперішнього часу із суфіксами **-уч-** (**-юч-**), **-ач-** (**-яч-**) не характерні для нашої мови, а тому мають обмежене вживання. У літературному мовленні їх доцільно замінити еквівалентами, однак пошук таких відповідників часто спричинює труднощі в мовців, звиклих до використання цих дієслівних форм. Словники й довідники подають відповідники до найбільш поширених активних дієприкметників (*бажаючий, віруючий, завідуючий, починаючий, вступаючий тощо*), проте в словниках літературної мови ці форми представлені мінімально. Тож метою цього видання є якнайширше представлення українських відповідників таких дієприкметників, зокрема й термінологічного характеру. Для цього було опрацьовано галузеві словники й довідники – як зовсім нові, так і ще радянського періоду.

З активними дієприкметниками теперішнього часу не слід плутати якісні прикметники із суфіксами **-уч-/юч-** (*сипучий, пекучий, смердючий, кислоючий*), **-ач-/яч-** (*лежачий, сидячий, стоячий, гарячий*), які є застиглими колишніми активними дієприкметниками теперішнього часу, що повністю втратили значення дії; прикметники із суфіксами **-ащ-/ящ-** та **-ущ-/ющ-** (*пропащий, роботящий, гулящий, загребущий, завидющий, непитущий*) і присвійні із суфіксом **-ач-/яч-** (*собачий, мишачий, бугаячий, перепелячий, буслячий*). Перелік таких прикметників подано наприкінці видання в додатку № 1.

Не фіксувалися також й okazіоналізми, а також скальковані російськомовні дієприкметники минулого часу (напр., *замерзший* («Дзеркало тижня», 21.01.2021), *провівший* (<https://patrioty.org.ua/politic/>, 26.11.2022), *понаїхавший* (<https://ukraina24.segodnya.ua/>, 09.01.2021), *програвший* (УНІАН, 13.12.2017), *забувший* («Лівий берег», 11.02.2015), *перенісший* («Дзеркало тижня», 05.01.2022), *відправивший* (<https://uc.kr.ua/2024/06/10/>, 10.06.2024) тощо).

Зафіксовано дієприкметники, які практично не представлені в словниках, але досить часто вживані в текстах (*ознайомлюючий,*

праворіжучий, світловідбиваючий, самовідновлюючий), а є, навпаки, зареєстровані в словниках, однак не вживані в текстах (*ренегатству-ючий, розкисаючий, світлолокуючий тощо*). Шкода, що новітні словники копіюють словниковий склад своїх попередників, не зважаючи на те, що певна кількість слів, зокрема й активних дієприкметників, вийшла з ужитку, а приклади з літератури XIX століття або текстів радянської доби не сприяють поширенню й закріпленню сучасних лексико-граматичних норм у мовців.

Більшість словників уникають зазначення частиномовної належності слів із суфіксами *-уч-/-юч-, -ач-/-яч-*, оскільки грань між дієприкметниками й прикметниками досить непевна й часто залежить від контексту, а тому позначення слова як прикметника в одному словнику ще не свідчить, що воно цілком втратило ознаки дієприкметника. Так, в академічному 11-томному «Словнику української мови» значна частина дієслівних форм із суфіксами *-уч-/-юч-, -ач-/-яч-* ідентифікується саме як дієприкметники (*ізолюючий, атакуючий, блукаючий*), а нині створюваний «Словник української мови» у 20 томах (<https://sum20ua.com/?wordid=0&page=0>) подає ті ж форми вже без їх морфологічного визначення, що розмиває питання частиномовної належності таких лексем, залишаючи його вирішення для мовців.

У нашому словнику в переліку відповідників спершу зазвичай перераховані прикметники, потім іменники. Якщо іменники є вживанішими й точнішими відповідниками дієприкметника, то перелік починається з них.

Зірочкою (*) позначено потенційні лексеми – слова, створені за продуктивними словотвірними моделями, які досі не набули поширення в мовленнєвій практиці (не кодифіковані, не фіксуються в словниках або зафіксовані в галузевих термінологічних словниках, проте не вживані в текстах).

Значна кількість слів із суфіксами *-уч-/-юч-, -ач-/-яч-*, що позначені в словниках як прикметники, мають словотвірні синоніми з власне прикметниковими суфіксами і їх поєднанням (*-н-, -(ува)льн-, -(цій)н-, -(атив)н- тощо*), якими активно замінюють дієприкметникові форми. До найпоширеніших відповідників належать, окрім прикметників, іменники, дієприслівники, прийменниково-іменникові сполуки.

У нашому словнику

- не наводяться відповідники у вигляді підрядних частин;
- мінімально представлені діалектизми й застарілі слова;
- не всі складні дієприкметники наведені, оскільки зазвичай формою дієприкметника виражена друга частина, яку й треба шукати в словнику (напр., загальноохоплюючий – *див.* охоплюючий, альфа-випромінюючий – *див.* випромінюючий, генетико-моделюючий – *див.* моделюючий тощо);
- через скісну риску наведені варіанти слова (фонетичні, словотвірні) та фемінітиви;
- фемінітиви подані до тих назв осіб, від яких вони зафіксовані в словниках або в текстах (щонайменше у двох);
- для полегшення сприймання й відтворення відповідників у них позначений наголос.

Авторка висловлює щирю вдячність за уважне й критичне рецензування словника колективу **кафедри мови медіа** Навчально-наукового інституту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, особливо панам Дмитрові Данильчуку та В'ячеславові Швецю за слушні поради й зауваження.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ:

ав. – авіаційне поняття;
анат. – анатомічне;
архіт. – архітектурне;
астр. – астрономічне;
астрофіз. – астрофізичне;
біол. – біологічне;
біохім. – біохімічне;
бот. – ботанічне;
буд. – будівельне;
вет. – ветеринарне;
вид. – видавниче;
військ. – військове;
геогр. – географічне;
геол. – геологічне;
гідр. – гідрологічне;
гірн. – гірниче;
грам. – граматичне;
див. – дивись;
діал. – діалектне слово;
екол. – екологічне;
екон. – економічне;
ел. – електричне;
етногр. – етнографічне;
етнон. – етнімічне;

жарт. – жартівливе;
заст. – застаріле;
зневажл. – зневажливе;
зоол. – зоологічне;
ім. – іменник;
інформ. – інформатичне;
іст. – історичне;
ірон. – іронічне;
кіб. – кібернетичне;
книжн. – книжне;
лайл. – лайливе;
лінгв. – лінгвістичне;
літ. – літературне;
лог. – логічне;
матем. – математичне;
мед. – медичне;
мет. – металургійне;
метеор. – метеорологічне;
мех. – механічне;
мисл. – мисливське;
мист. – мистецьке;
міжнар. право – міжнародне право;
мор. – морське;
муз. – музичне;
нар.-поет. – народнопоетичне;
образ. – образне;

пед. – педагогічне;
перен. – переносне значення;
пестл. – пестливе;
підсил. – підсилювальне;
поет. – поетичне;
політ. – політичне;
прикм. – прикметник;
псих. – психологічне;
рел. – релігійне;
розм. – розмовне;
с.-г. – сільськогосподарське;
совет. – советське;
соціол. – соціологічне;
спец. – спеціальне;
спорт. – спортивне;
стос. – стосується;
техн. – технічне;
уроч. – урочисте;
фам. – фамільярне;
фарм. – фармацевтичне;
фіз. – фізичне;
фізіол. – фізіологічне;
філос. – філософське;
фін. – фінансове;
хім. – хімічне;
юр. – юридичне.

А

Аберуючий, *спец.* — аберацийний, збóчувальний.

Абсорбуючий, *техн., хім.* — абсорбційний, абсорбувальний, абсорбентний, абсорбівний, вбирний, вбиральний, всóтуваний, всíсувальний; абсорбент, для абсорбції, для абсорбування. Абсорбуюче середовище — середóвище-абсорбент.

Абстрагуючий — абстрагувальний, абстракційний.

Абсцедуючий, *мед.* — абсцедівний, абсцедувальний, нарівний.

Авансуючий — авансодáвець; авансувальний.

Авіанесучий, *військ.* — авіанóсний.

Авізуючий, *фін.* — авізувальний (банк).

Автобалансуючий, *техн.* — автобалансувальний, самоврівновáжувальний, самоврівновáжуваний.

Автоматизуючий, *техн.* — автоматизаційний, автоматизувальний; для автоматизації.

Автореєструючий — автореєструвальний.

Авторотуючий, *ав., техн.* — авторóторний, вітровий.

Агітуючий — агітатор(-ка); агітаційний; агітуючи; для агітації.

Агломеруючий, *техн.* — агломераційний.

Аглютинуючий, *біол., лінгв.* — аглютинативний, аглютинувальний; зліплювальний, зчіплювальний; *лінгв.* аглютинуючі мови — аглютинативні мови.

Агонізуючий, агонуючий — агональний, агонізувальний, передсмертний, присмертний, кональний; в агонії, при смерті.

Аграуючий, *геол.* — аграуювальний.

Агреуючий, *техн., фіз.* — агреувальний.

Адапуючий, *спец.* — адаптаційний, адаптувальний, адаптивний; для адаптації.

Адреноблокуючий, *фарм.* — адреноблокувальний; адреноблокатор.

Адресуючий — адресант(-ка), відправник / відправниця.

Адсорбуючий, *фіз., хім.* — адсорбційний, адсорбувальний, адсорбний, адсорбівний, поглинальний; для адсорбції. Адсорбуюча речовина — адсорбент; адсорбуюче середовище — середовище-адсорбент.

Аеруючий, *геол., гідр., техн.* — аераційний, аерувальний.

Азбестооброблюючий, *гірн.* — азбестообробний.

Азотзасвоюючий, *спец.* — азотзасвоювальний.

Азотовиділяючий, *техн., хім.* — азотовидільний.

Азотфіксууючий, азотофіксууючий, *спец.* — азотфіксувальний.

Айсбергоутворюючий, *геол.* — айсберготвірний*, айсбергоформувальний*.

Акаючий — акуватий*; акало; *лінгв.* акаючі говори — діалекти з аканням.

Акліматизуючий — акліматизаційний, акліматизувальний, пристосувальний, при звичаювальний*, звикальний; акліматизатор; для акліматизації.

Акомпануючий, *муз.* — акомпанувальний; акомпаніатор(-ка), акомпаніст(-ка).

Акредитуючий, *юр., міжнар. право* — акредитівний, акредитаційний; уповноважувач(-ка), довіритель(-ка); для акредитації.

Акреціюючий, *астрофіз., міжнар. право* — акреційний, приростий, збільшуваний.

Активізуючий, *спец.* — активізувальний, активізаційний; активатор, активізатор.

Активнодіючий — дієвий, діяльний, активний, невтормний.

Активноплаваючий, *геол.* — активноплавний, активнопливучий.

Активуючий — активувальний, активаційний; активатор; активуючи; для активації.

Акумуляуючий, *спец.* — акумулювальний, акумулятивний, акумуляційний; акумулятор, накопичувач; для акумуляції. Акумуляуючий енергію — акумулятор енергії.

Алергізуючий, *вет., мед.* — алергізува́льний, алергізі́вний*.

Алітеру́ючий, *літ.* — алітераці́йний.

Аліту́ючий, *мет., хім.* — алітува́льний.

Алкілу́ючий, *біохім.* — алкілува́льний / алкілюва́льний.

Алмазодобува́ючий, *техн.* — алмазодобувни́й.

Альдостеронсекрету́ючий, *мед.* — альдостеронсекретува́льний* (ефект, пухлина).

Альтерну́ючий, *спец.* — альтернува́льний, альтернаці́йний, змінний, почерго́вий, черго́ваний.

Альтеру́ючий, *муз., мед.* — альтеро́ваний, альтераці́йний.

Амонізу́ючий, *хім.* — амонізо́ваний, амонізаці́йний*, амонізува́льний*.

Амортизу́ючий, *техн.* — амортизува́льний, амортизаці́йний, погаша́льний, відпру́жний; амотриза́тор, для амортиза́ції.

Аналгезу́ючий, *вет., мед., фарм.* — аналгезува́льний, аналгеті́чний / анальгеті́чний, знебо́лювальний, аналгезі́вний, протибо́льовий; аналгеті́к / анальгеті́к, знебо́лювач.

Аналізу́ючий — аналіті́чний; аналі́тик(-і́ня), аналіза́тор (про річ).

Анастомозу́ючий, *геол., мед.* — анастомозува́льний (ві́ріст), сполу́чувальний, анастомо́зний.

Анестезу́ючий, *фарм., мед.* — анестеті́чний, знебо́люваль-

ний, анестезувальний, анестезійний, зне-
чувальний. Анестезуючий засіб — анестé-
тик, анестезáтор.

Анігілюючий, *фіз.* — анігіляційний.

Анкілоутворюючий, *мед.* — анкілоутвóрювальний.

Антигензв'язуючий, *біохім.* — антигензв'язувальний,
антигензв'язний.

Антигенподаючий, *біохім., мед.* — антигенподавальний*.

Антидетонуючий, *техн., фіз.* — антидетонаційний, анти-
детонувальний; антидетонáтор.

Антизапираючий, *техн.* — антизапірний. Антикомуту-
ючий, *фіз.* — антикомутувальний. Антитілоб-
локуючий, *біохім.* — антитілоблокувальний.
Антитілозв'язуючий, *біохім.* — антитілозв'я-
зувальний.

Антитілоситезуючий, *біохім.* — антитілосинтезувальний.

Анулюючий, *книжн.* — анулювальний, денонсувальний;
денонсáтор.

Апоптизуючий, *біол., мед.* — апоптічний, апоптизуваль-
ний*.

Апретуючий, *техн.* — апретурний, апретувальний, апре-
таційний*; апретурник(-ниця).

Апробуючий — апробувальний.

Апроксимуючий, *інформ., матем.* — апроксимаційний,
апроксимувальний, апроксиматівний.

Аркушеперегортаючий, *вид.* — аркушеперегортальний*.
Аркушеперегортаючий пристрій — перфектор.

Армуючий, *буд., техн.* — армувальний, риштувальний, зміцнювальний, підсилювальний.

Ароматизуючий — ароматизувальний; ароматизатор.

Аромаутворюючий, *вет., зоол.* — аромаутворювальний.

Артикулюючий, *грам., мед.* — артикуляційний; *перен.* ви-
значальний, особливий.

Архаїзуючий, *літ., мист.* — архаїзаційний, архаїстичний.

Асигнуючий, *фін.* — асигнаційний; кредитор.

Асимілюючий — асимілювальний, асимілятивний, асимі-
ляційний; асимілятор.

Асинхронізуючий — асинхронізаційний*, асинхронозу-
вальний*.

Астазуючий, *фіз.* — астазувальний (магніт).

Асфальтуючий, *техн.* — асфальтувальний.

Атакуючий — атакувальний, штурмовий, наступальний,
атаковий, нападний; атакувальник(-
ниця), для атаки, в атаці; кинутий в атаку. Атакую-
чий футбол — атакувальний (нападний) фут-
бол; атакуючий потенціал — сила (потенціал)
атаки, атаківий потенціал; атакуючий під-
розділ — наступальний підрозділ.

Атестуючий — атестувальний.

Афіксуєчий, *лінгв.* — афіксальний.

Бавовносіючий, *техн.* — бавовносі́йний.

Багатообіцяючий — багатообіця́льний, багатонаді́йний, перспекті́вний.

Бажаючий — охóчий до чо́го-не́будь, спра́глий, спóвнений бажа́ння, охóплений бажа́нням, ла́сий на що-не́будь. Бажаючий добра — доброзі́чливець, доброзі́чливий; бажаючі (іменник) — охóчі.

Базуючий — базувáльний.

Балансуючий — балансува́льний, балансі́вний, врівнова́жуваний. Балансуючий важі́ль — ва́жіль-балансі́р. Балансуюча ва́га — зрівнова́жена вага́.

Балонуючий, *мед.* — балонува́льний*.

Баражуючий, *ав.* — баражува́льний, ширя́льний.

Бачучий — зря́чий, видю́щий, видю́чий. Бачучий наскрі́зь — прошива́ючи зóром наскрі́зь; не бачучий да́лі свого носа — зда́тний ба́чити лишé під но́сом.

Бенкетуючий — учáсник(-ниця) бенке́ту, бенкетáр, бенкетні́к. Бесі́дуючий — бесі́дник, спі́врозмо́вник, опові́дач, ора́тор, учáсник бесі́ди.

Бетоноподаючий, *техн.* — бетоноподава́льний.

Бетонующий — бетонува́льний, бетоні́вний.

Бешкетующий — бешкетлі́вий, бешкетні́й, *розм.* розбишакува́тий; бешкетні́к(-ниця), сканда́ліст(-ка), хуліга́н(-ка), *розм.* ші́беник, задира́ка, *розм.* зірві́голова, *розм.* дебоші́р(-ка).

Бистротекучий, *рідко* — швидкоплі́нний; *книжн., рідко* бистротече́чний, бистроплі́нний.

Бігаючий — непосидю́чий; шмиглі́вий, *техн.* рухо́мий, *розм.* бігкі́й; бігу́н(-ка). Бігаючі очі — верткі́(бігу́чі, злодійські) о́чі; бігаючий погляд — перебі́гливий (блудні́й) по́гляд; бігаючий за жі́нками — бабі́й, джигу́н.

Бідующий — нужде́нний, безтала́нний, згорьова́ний; *розм.* біда́к(-чка), *розм.* бідола́ха, *розм.* біда́р(-ка), *розм.* сіро́ма, *розм.* сіромáха; у скру́ті.

Біжачий — бігу́чий, неспі́нний, нестрі́мний, *техн.* рухо́мий; бігу́н(-ка), втіка́ч(-ка). Біжачий шар — бігу́чий шар.

Біжучий — теку́чий, неспі́нний, нестрі́мний, пото́чний, тепе́рішній, суча́сний; бігу́н(-ка), втіка́ч(-ка). Біжучий рік — цей рік, у біжучому році — цього́ ро́ку, цьогóriч; біжуча вода — протóчна вода́; біжучий рядок — рухо́мий рядо́к.

Білковоутворюючий, *біохім.* — білковоутво́рювальний.

Білокосинтезуючий, *біохім.* — білковосинтезува́льний, білоксинтезува́льний. Білоквмі́щуючий, біохі́м. — білкововмі́сний, білоквмі́сний, білоквмі́щувальний.

Білокосинтезуючий — *див.* білокосинтезуючий.

Білопишучий, *техн.* — білопісний (апарат).

Біодеградуючий, *біол.* — біодеградувальний, біодеградаційний.

Бісектуючий, *астр., матем.* — бісектувальний.

Біючий, *діал.* — біюча жила — артерія.

Благаючий — благальний, слізний, *підсил.* заклинальний, благущий; сповнений блағань.

Благословляючий — благословляючи; з благословлінням. Благословляючий жест — жест благословення.

Близькодючий, *геол., фіз.* — близькодійний.

Блимаючий — миготливий, мигальний, мигкий, блимкий, блимливий, мигкотючий, мерехтливий, тріпотливий; *розм.* моргун. Блимаючий маячок — проблисківий маячок; блимаюче світло — миготливе світло, блімавка; часто блимаючий очима — *розм.* моргун, рідко кліпко.

Блискаючий — блискучий, сяючий, іскристий, променістий.

Блідніючий — напівзблідлий, зблідлий, побілілий, поплотнілий, сплотнілий.

Блокооброблюючий, *техн.* — блокообробний.

Блокуючий — блокувальний; блокувальник(-ниця); для блокування. *Спорт.* центральний блокуючий — центральний блокувальник(-ниця).

Блукаючий — мандрівний, кочовий, блукальний, блуд-

ний, блукливий. Блукаючий погляд — перебігливий погляд; блукаючий нерв — блукальний нерв; блукаючий вогонь — блудний (мандрівний) вогонь, *геол.* блукаюча дюна — блуклива (мандрівна) дюна, блукаючі струми — блукальні (мандрівні) струми, блукаючі дрони — мандрівні (блукальні) дрони.

Бойкотуючий — учасник / учасниця бойкоту, страйкар(-ка).

Болетамуючий, *фарм.* — болетамівний, болетамувальний, протибольовий, болегамувальний, болегамівний, болезаспокійливий, болестішувальний*, болестрімний*.

Бризкаючий — бризкучий, порскучий; *розм.* бризкалка, *розм.* бризкало, *розм.* бризкальце.

Брюючий — *ав., техн., розм.* поземний, поприземний (політ).

Бромуючий, *хім.* — бромувальний, бромівний.

Бронхозвужуючий, *мед., фарм.* — бронхозвужувальний.

Бронхорозширюючий, *мед., фарм.* — бронхорозширювальний.

Бронхостискаючий, бронхостискуючий, *мед., фарм.* — бронхостіскувальний*, бронхостискальний*.

Брязкаючий — брязкучий, брязкітливий; (річ) брязкало.

Буйствуючий — шалений, несамовітий; у стані буйства; *розм.* дебошір.

Букводрукуючий (*апарат*), *рідко* — букводрукувальний, лі-

теродрукувальний, букводруківний.

Буксируючий — буксирувальний; кáтер-буксір.

Булькаючий — булькiтливий, булькотючий.

Бурякосіючий, *техн.* — бурякосійний, бурякосіяльний.

Бурячий, *техн.* — бурiльний; для бурiння.

Бушуючий — бурхливий, нуртiвний, розбурханий, буйний, буремний, збурений, бурливий, кипучий, клекiтливий / клекотливий, нестрiманий, нестрiмний, пристрасний, палкий, гарячий.

Б'ючий — биткий. *Геол.* б'юче джерело — биткe джерелo; *спорт.* б'юча нога — удáрна (опóрна) ногá.

В

Ваблячий — 1) привабливий, принадливий, спокусливий, принадний, вабливий, манливий, вабний, звабливий, звабний, принадний, приворожливий, притягальний, привітний, захопливий, чарівливий; 2) спокусливий, звабливий, звабний, знадливий, знадний, привабливий, вабливий, вабний, принадний, принадливий, манливий, зманливий, заманливий, приманливий; спокусник(-ниця).

Вальцюючий, *техн.* — вальцювальний.

Вантажотримаючий, **вантажонесучий**,
техн. — вантажотримальний.

Варячий — *техн.* варильний; варильник(-ниця).

Вбиваючий, **убиваючий** — вбівця / убівця, знищувач(-ка); убивчий, смертоносний, смертельний (для кого), нищівний, смертний, *мед.* летальний.

Вбираючий — поглинальний, усмоктувальний, вбирний, вбиральний; вбирач, поглинач; *фіз., хім.* абсорбент.

Вважаючий, **уважаючий** — схильний гадати, певний, переконаний. Вважаючий, що має право — гадаючи, що має право.

Вгинаючий, **угинаючий** — вгинальний / угинальний.

Вдавлюючий, удавлюючий — втиска́льний / утиска́льний.

Веgetуючий, *бот.* — вегетаці́йний, вегетува́льний.

Ведучий — провідний, головний, керівний, ключовий, чільний, тяговий (вал), рушійний; водій, провідник, рушій. Ведуче колесо — тягове (руховé) ко́лесо;

ведучий війну — у ста́ні війни; ведучий програми — моде́ратор(-ка), (провáдник(-ниця), відні́к(-ні́ця)) програ́ми; ведучий літак — чільний літа́к; ведучий у тупик — спрямо́ваний у безві́хідь; ведучий до загибелі — згубний; ведучий до перемоги — перемо́жний; ведучий до чо́го — сприятливий для чо́го.

Везучий — взовий; візник, возій.

Вентилюючий — вентилюва́льний, прові́трювальний (пристрій, отвір).

Вербігеруючий, *мед., псих.* — вербігераці́йний*.

Вередуючий — вередли́вий, примхли́вий, капри́зний, перебі́рливий, забáгливий, ба́луваний, *розм.* комі́зливий; *розм.* вередá, *розм.* вереду́н, *розм.* варі́вода, *розм.* привере́да.

Весняноквітнучий, *бот.* — веснянокві́тний, веснянокві́тний*.

Взаємовиключаючий — взаємові́ключний, *геол.* взаємові́ключáльний (міне́рал).

Взаємовпливаючий — взаємовпливо́вий, взаємовплива́льний.

Взаємодіючий — взаємодійний, скоординований, взаємозалежний. Взаємодіючі органи (підрозділи) — взаємодійні органи (підрозділи).

Взаємодоповнюючий — взаємодоповнювальний, взаємодоповнюваний, взаємодоповняльний.

Взаємопідсилюючий — взаємопідсилювальний.

Взаємопоглинаючий — взаємопоглинальний.

Взаємопроникаючий — взаємопроникний.

Вибиваючий, *гірн.* — вибивальний.

Вибираючий — вибіральний.

Вивергаючий — вивергальний, викидальний.

Вибілюючий — вибілювальний; вибілювач, вибільник(-ниця); для вибілювання.

Виблискуючий — блискучий, блискотливий, сяючий, променистий / променястий.

Вибуваючий — відхідний, вибутний, вибуваний*.

Вибухаючий — вибуховий, підрильний, висадний; вибухівка.

Вибухостримуючий, *військ., техн.* — вибухостримувальний.

Вивантажуючий, *техн.* — вивантажний.

Вивітрюючий — вивітрювальний, звітрювальний.

Виводячий — вивідний.

Вивчаючий — вивчальний; дослідник(-ниця). Вивчаючий погляд — допитливий (пильний, уважний, гострий) погляд.

Вигадуючий — вигадливий, винахідливий; майстер на вігадки.

Виганяючий, *мед.* — виганяльний* (судоми).

Вигасаючий — згасальний, загасальний, згасний, погасальний.

Вигинаючий, *фіз.* — вигинальний (момент), згинальний.

Вигораючий, **вигоряючий** — майже вігорілий, прибляклий, линючий, майже вілинялий на сонці.

Виготовлюючий — виготовлювач(-ка), виробник, виготовник; виготовлювальний, виготовний.

Виграючий, *матем.* — віграшний, вигравний.

Видаляючий — вивідний, усувальний, вилучальний, видаляльний; для видалення, для усунення. Видаляючий плями — плямовивідний.

Видаючий — 1) видавальний; видавець / видавчиня, видавач(-ка); 2) зрадник(-ниця), викривач(-ка), *розм.* викажчик(-чиця); зрадливий, *рідко* виказливий.

Виділяючий — видільний, виділювальний, виділяльний, виокремний.

Видужуючий — майже здоровий, відхворілий, підлікований, напіввідужалий.

Визначаючий — визначальний, зумовлювальний, означальний, означувальний, визначувальний, окреслювальний, настановлювальний. Визначаючий долю — доленосний.

Визнаючий — визнавальний; визнаючі.

Визолуючий, вилуговуючий, *геол., хім.* — вилуговувальний, визолувальний (розчин).

Виймаючий — виймальний; для виймання.

Викидаючий, *техн.* — викидний, викидальний.

Викликаючий — 1) спричиняльний, спричинювальний, спричинний; 2) зухвалий, задірливий, прокативний, демонстративний, задержуватий, викличний, визивний, зачіпний, зачіпливий; викликач(-ка), збудник (сміху, захворювання), спричинювач (стресу). Мати викликаючий вигляд — мати задірливий, визивний вигляд; козирем дивитися; викликаючий заздрість — гідний заздристи; викликаючий занепокоєння — тривожний, занепокійливий; викликаючий суперечки — суперечливий, полемічний; не викликаючий заперечень — слухний, безсумнівний, безперечний, незаперечний, беззаперечний; не викликаючий сумнівів — безсумнівний, безумовний, очевидний, позбавлений сумнівів; викликаючий хвороби — збудник (спричинювач) хвороб.

Виключаючий — *матем., техн.* вимикальний; вилучальний, виводільний, усувальний; вимикач, *техн.* тумблер.

Виковуючий, *техн.* — виковувальний, відковувальний.

Виконуючий — викона́вець(-иця), вико́нувач(-ка), реаліза́тор(-ка); вико́навчий, вико́нальний, вико́нувальний.

Використовуючий — *кіб.* викорі́стовувальний; користува́ч(-ка).

Викорінюючий, *біол.* — викорі́нювальний, випо́лювальний, ліквідо́вувальний, ліквіду́вальний, ви́нищувальний; викорі́нювач(-ка), корчува́льник(-ниця).

Викочуючий, *техн.* — вико́чувальний.

Викреслюючий — викре́слувальний.

Викриваючий — викрива́льний, викривні́й; викрива́ч(-ка), викрива́льник(-ниця).

Викривлюючий — викрив́лювальний, скрив́лювальний.

Вилітаючий — *техн., фіз.* вілі́тний.

Вилуговуючий — *див.* визолюючий.

Вилучаючий — вилуча́льний; (пристрій) вилуча́льник, вилучні́к, вилучува́ч.

Вимагаючий — вимага́льний, вимогли́вий; вимага́ючи, потребу́ючи; з вимого́ю чо́го-небудь.

Вимелюючий, *техн.* — виме́лювальний.

Вимиваючий — вимивні́й.

Вимикаючий — вимика́льний; вимика́ч.

Вимираючий, *біол.* — загро́жений, знико́мий, напівві́мер-

лий; на межі (під загрозою) вимірання, на грані вимірання. Вимираючі види – загрожені види.

Вимірюючий – вимірювальний, *спец.* міряльний; вимірювач (річ), вимірювач(-ка).

Виникаючий – віниклий, новоявлений, зароджуваний, народжуваний, виникальний.

Виникаючий при зберіганні – можливий під час зберігання.

Винищуючий – винищувальний, знищувальний, нищівний.

Виносячий – виношувальний, подавальний, пропонувальний, ухвалювальний; виносний.

Виорюючий – виорювальний.

Випадаючий – *лінгв.* випадний (звук).

Випалюючий – випалювальний; випалювач(-ка).

Випаровуючий, *техн., фіз.* – випарувальний, випарувальний, випарний, випаровувальний, вивітрювальний.

Випереджаючий, випереджуючий – випереджальний, випереджувальний, передовий.

Випереджуючий у розвитку – розвіненіший.

Випинаючий – випинальний.

Впливаючий – 1) *техн., фіз.* витічний, *матем.* виведений; виліваний, текучий;

2) спричинений, вікликаний, висно́ваний, виплі́ваний. З усіма витікаючими наслідками — з усіма́ вікликаними (цим) наслідками.

Виплигу́ючий — стрибучий; стрибун(-ка), плигун(-ка), *пестл.* плигунець, *зменшено-пестл.* стрибунець, *розм.* пострибун, *розм. пестл.* пострибунчик; виплі́гуючи, вистри́буючи.

Виповню́ючий — виповнювальний, наповнювальний.

Випотіва́ючий — пітливий, спітнілий, пітний, *техн.* випаро́вувальний.

Виправля́ючий — виправлювальний, виправний, виправля́льний; *техн.* вирівнювальний, рихтува́льний, налагоджувальний.

Випробову́ючий — випробувальний, випробний.

Випроміню́ючий — випромінювальний, випромінний, променюва́льний, променістий; випромі́нювач, випромі́нник.

Випростову́ючий, випрямля́ючий — вирівнювальний, *матем., техн., фіз.* випрамний, випря́млювальний, випро́стувальний, розпрямля́льний; випря́млювач, вирівнювач, випро́стувач.

Випроху́ючий — випро́хувальний; прохач(-ка), жебра́к / жебра́чка, ста́рець.

Випрямля́ючий — *див.* випростовуючий.

Випуска́ючий — випуско́вий, випуска́льний, *техн.* випускний, вивільнювальний, *екон.* емісійний. Випускаючий редактор — випуско́вий реда́ктор(-ка).

Ви́ражаючий — ви́ража́льний, ви́сло́влюва́льний, пере́дава́льний, ро́зкрива́льний, зо́бражува́льний, ви́дбива́льний, ви́дтво́рюва́льний, по́значува́льний; ви́ра́зник(-ни́ця). Ви́ражаючий по́гляди — ви́ра́зник (но́сій, побо́рник) по́глядів.

Ви́рівнюючий — ви́рівнюва́льний, ви́рівня́льний, рівня́льний; ви́рівнювач. *Техн.* ви́рівнюючий ве́нтиль — ви́рівнюва́льний ве́нтиль.

Ви́ри́заючий, ви́ри́зуючий — ви́ри́за́льний, ви́ри́зува́льний; ри́зальник(-ни́ця).

Ви́ри́шуючий — 1) ви́ри́ша́льний; 2) ро́зв 'я́зува́льний; ро́зв 'я́зувач.

Ви́робляючий, *екон.* — ви́робни́к, ви́гото́влювач; ви́роблюва́льний, ство́рюва́льний; для ви́робле́ння.

Ви́рубуючий — ви́ру́бува́льний.

Ви́руючий — 1) (про море, потік, річку і т. ін.) ро́збу́рханий, збу́рений, кипу́чий, бурхлі́вий, ро́зхви́люва́ний, ну́ртува́льний, кле́кітний, кле́котли́вий, ви́рува́льний, бу́йний, ро́збу́рханий, ро́збушо́ваний, неспо́кійний, ри́дше бу́рли́вий, шу́мний; 2) (про почуття) при́страсний, па́лкий, га́рчий, жа́гучий, по́лум'я́ний, жа́ркий.

Ви́світлюючий — ви́світлюва́льний, про́яснюва́льний, про́світлюва́льний.

Ви́сихаючий — ви́су́шуваний, на́півви́сохлий, ви́сиха́льний.

Ви́сіваючий, *с.-г.* — ви́сівач; ви́сіва́льний, ви́сівни́й.

Ви́слизаючий — ко́взкий, непе́вний, *розм.* поро́ський / поро́-

ській, вислизу́щий, вюнкій, ненадійний.

Висловлюючий — виразник; вислóвлюючи; вислóвлювальний, розкрива́льний. Висловлюючий злість (про очі, сміх тощо) — лю́тий, недóбрый, злий, злісний, серди́тий; висловлюючий подив — по́вен по́диву; висловлюючий бажання — гото́вий (до чо́гось); висловлюючий недовіру — не хова́ючи недові́ри, з недові́рою; висловлюючий вдячність — вдя́чний, із вдя́чністю.

Висмикуючий — висмікувальний, сміка́льний, вирива́льний, витяга́льний; висмікувач(-ка); висмікуючи.

Висміюючий — висміюючи; глузли́вий, насмі́шкуватий, іроні́чний, саркасти́чний; висміювач(-ка).

Висмоктуючий, *техн.* — висмо́ктувальний, висисни́й, смокта́льний; висмо́ктувач.

Виснажуючий — висна́жливий, висна́жний, тяжкий, змо́рний, надса́дний, обтя́жливий, суту́жний.

Високогарячкуючий, *мед.* — високогарячкува́льний (хво́рий).

Висолуючий — *спец.* висóлювальний.

Виставляючий — експоне́нт; виставля́льний*, вистро́млювальний, витика́льний.

Вистелюючий, *біол., геол.* — висте́лювальний, вистильни́й; вісти́лка.

Вистрибуючий — *ел.* вискочни́й (контакт).

Вистукуючий — висту́кувальний.

Виступаючий — 1) промовець(-иця), доповідач(-ка), лектор(-ка), речник(-ниця), оратор(-ка);

2) виступальний, випнутий, висунутий, витичний, *геогр., техн.* виступний.

Висуваючий — висувальний; висувач (механізм).

Висушуючий — висувувальний, висувливий, сушільний, висушний; висувувач.

Висхідно-спадаючий, *лінгв., муз.* — висхідно-спадний.

Витверезуючий — витверезливий, витверезний.

Витираючий — витиральний; витирач.

Витискаючий — витискальний, витискний; витискач (пристрій).

Витікаючий — 1) *геол., техн., фіз.* витічний; *хім.* витікний, впливний; 2) *матем.* виведений.

Витісняючий — витіснювальний, витіскувальний, витискальний; витіснювач (пристрій, засіб).

Витрачаючий — витратний; витрачаючи.

Витримуючий — здатний витримати; витривалий, терплячий, витримувальний. Не витримуючий критики — поза всякою критикою.

Витягуючий — витягальний, витягувальний, витяжний.

Виховуючий, *пед.* — виховний, виховальний; вихователь(-ка).

Виходячий — на виході, на порозі; вихідний. Виходячий із

берегів — розліваний, у водопіллі; виходячий за межі пристойності — дедалі непристойніший; виходячий сухим із води — мастак виходити сухим із води; виходячий на двір — надвірний.

Вихроутворюючий, *метеор.* — вихротвірний.

Вицвітаючий — знебарвлюваний, линючий, знебарвний, линявий.

Вичерпуючий — вичерпний.

Вичікуючий — вичікувальний, очікувальний, чекальний, рідко вижидальний; очікувач(-ка).

Вичісуючий — чесальний, вичісувальний.

Виштовхуючий — виштовхувальний.

Вищележачий, *геол.* — вищезалеглий (горизонт, шар).

Вищестоящий — вищий, вищий за підпорядкуванням, книжн. вищепоставлений.

Виючий — ревучий, скигливий; скиглий(-ка), завивака; із завиванням. Виючий тон — війний тон; муз. виючий інтервал — завивний інтервал.

Виявляючий — виявляльний, викривальний; виявник(-ніця), викривач(-ка).

Віброгасячий, *геол.* — віброгасильний, віброгасний.

Вібропоглинаючий, *техн., фіз.* — вібропоглинальний.

Вібруючий, *спец.* — вібраційний, тремтячий, коливний, вібрувальний, тремтливий, вібраторний; вібратор. *Лінгв.* вібуючий приголосний — вібрánt.

Відбиваючий — *геол., техн.* відбива́льний, клепа́льний; *фіз.* відбивни́й; відбівчий. Відбиваючий бажання — відрáдливий, знеохóтливий; відбиваючий крок — карбу́ючи крок.

Відбілюючий, *техн.* — відбі́лювальний, вибі́лювальний, білі́льний. Відбілюючий засіб — відбі́лювач.

Відбудовуючий — відбудо́вувальний, відбудо́вчий, будува́льний.

Відвантажуючий, *техн.* — відванта́жувальний, відванта́жний; відванта́жувач.

Відводячий, *анат., техн.* — відвідни́й.

Відволікаючий — відверта́льний, відва́бливий. Відволікаючий засіб — *мед.* відворóтне наді́б'я, відворóтне; відволікаючі увагу дії — відтяжні, омáнні, обмáнливі (окозамі́лювальні) дії; відволікаючий маневр (рух) — обхі́дний мане́вр, омáнливий рух, хі́трий ві́верт, підступ, фі́нт, уда́ваний ві́пад.

Відгалужуючий — відгалу́жувальний, відгалу́зний; *техн.* відгалу́жувач; для відгалу́ження.

Відгвинчуючий — *див.* відкрочуючий. Відгинаючий, *техн.* — відгінáльний.

Віддаляючий — відда́лювальний.

Відділяючий — відді́льний, відокре́млювальний, відді́лювальний.

Віддруковуючий, *техн.* — віддруко́вувальний, друкува́льний, друкáрський, видруко́вувальний, відбівáльний, виті́скувальний, витиска́льний.

Від'єднуючий — *техн.* від'єднувальний, відлүчувальний; рідко роз'єднávчий.

Відживаючий — відживаний, старомódний, застарілий, *совет.* старорежímний.

Відзначаючий — *астр., матем., техн.* відзначáльний, позначáльний; фіксувáльний, святкувáльний, вшанувáльний, познáчувальний, занотóувальний.

Відігриваючий — *техн.* відігрівáльний, вигрівáльний.

Від'їжджаючий — від'їжджий*, виряджуваний.

Відкачуючий, *техн.* — відкáчувальний, випомпóувальний, висмóктувальний, помпувáльний.

Відкидаючий, *матем., техн., фіз.* — відкидáльний.

Відкладаючий, *геогр.* — відкладáльний, акумул'ятівний.

Відкликаючий — відкликáльний, *фін.* відклічний.

Відколюючий, *техн.* — відкóлювальний, відвáлювальний.

Відкочуючий, *техн.* — відкóчувальний, відкóтний.

Відкриваючий — 1) *техн.* відкривáльний, відчиняльний; 2) розгортáльний, викривáльний, викáзувальний.

Відкріплюючий — відкріпний, відкріплювальний.

Відкручуючий, відгвинчуючий, *техн.* — відкрúчувальний, відгвінчувальний, скрúчувальний.

Відливаючий, *техн.* — відливáльний, виливáльний; ли-

ва́р, лива́рник.

Відлітаючий, *зоол.* — відлітний, перелітний.

Відлущуючий — відлущувальний.

Відлякуючий, *зоол., с.-г., техн.* — відлякувальний.

Відмиваючий — відмивний, *екон.* фіктивний.

Відмикаючий, *техн.* — відмикальний.

Відмираючий — *спец.* відмиральний; напіввідмерлий; у стані відмирання; відмираючи.

Відмірюючий, відміряючий — відмірювальний, *спец.* міряльний, мірний; міряльник(-ниця), *розм.* мірник(-ниця).

Віднімаючий, *матем.* — віднімальний.

Відновлюючий — відновлювальний, відновний, *рідко* відновчий, онівлювальний, відбудовувальний, відбудовчий; відновлювач(-ка), понівлювач(-ка), відновник(-ниця).

Відображаючий, відображуючий — відображальний, відображувальний, відбивальний, відбивний; відображувач(-ка), виразник(-ниця), відбивач.

Відокремлюючий — відокремлювальний, відмежовувальний, виділювальний, віддільний, розподільчий, роздільний, розподільний, розрізнювальний, *лінгв.* розділовий (знак), роз'єднувальний, роз'єднāvчий, межовий, переділювальний; відокремлювач.

Відпадаючий, *техн.* — відпадний.

Відпадковоочищаючий, *техн.* — відпадковоочисний*, сміттєприбиральний, сміттєзбиральний, сміттєзбиральник.

Відпалюючий, *техн.* — випалювальний.

Відпираючий — відпиральний, відмикальний, відчінювальний; відмічка, відмикачка, відмикач.

Відповідаючий — відповідальний, відповідний; відповідач(-ка), відповідник.

Відпочиваючий — відпочивальник(-ниця), курортник(-ниця), дачник(-ниця), пляжник(-ниця); відпочивальний.

Відправляючий — 1) *техн.* відправлюваний; відправний, висилковий; 2) *рел.* відправлюваний, зайнятий відправою.

Відпрацьовуючий — відпрацьовувальний, відроблювальний, відробітковий, відробітний, *кіб.* відпрацьовувальний.

Відпресовуючий, *техн.* — відпресовувальний.

Відпускаючий — *ел., техн.* відпускательний, відгартувальний; відпускний, відпусковий.

Відражаючий — відрозливий, відрозний, обридливий, відвертальний.

Відраховуючий, *матем., техн.* — відлічувальний, відрахувальний; відраховуючи.

Відриваючий — *техн.* відривальний, віддиральний, від-

вертáльний. Не відриваючий очей — не здáтний відвести очей.

Відрізаючий — *техн.* відрізáльний; відрізувальний, урізувальний, відкраювальний.

Відрізняючий — *матем., техн.* відрізняльний, відрізнявальний; розрізнявальний, вирізнявальний, відзначувальний, розпізнавальний, розрізнявальний, характерний.

Відсвіжуючий — відсвіжний, освіжний, відсвіжувальний.

Відсікаючий — відсічний, відсікальний, відрубувальний, відтинáльний; відсікач. Відсікаючий механізм — відсічний механізм.

Відсмоктуючий, *техн.* — відсмóктувальний, смоктáльний, відсисний; відсмóктувач; для відсмóктування.

Відсовуючий, *техн.* — відсувальний; відсóвуючи.

Відстаючий — 1) *ел.* відставáльний, відста́лий; 2) *геол.* віддільний (порóда). Відстаючий учень — слабенький учень; відстаючий колектив — відста́лий колектив.

Відстежуючий — відстéжувальний, слідкувальний, спострігáльний, наглядáльний, стéжний; спостерігáч(-ка).

Відстібаючий — відстібáльний; відстібаючи.

Відстоюючий — *техн., фіз.* відстоювальний, устоювальний; побóрник(-ниця), адéпт, борéць / борчіня, оборóнець, захиснік(-ниця), обстоювач(-ка), *рідко* оборóнник(-ниця).

- Відстрашуючий** — *див.* відлякуючий.
- Відступаючий** — відступальний, відступний; у процесі відступу; відступник(-иця).
- Відтворюючий**, *спец.* — відтвірний, відтворювальний, репродуктивний, репродукційний, копіювальний, розмножувальний, повторювальний, удаваний; відтворювач(-ка).
- Відтинаючий** — відтинальний, відсікальний, відрубувальний; відтинач.
- Відтінюючий, відтіняючий**, *мист., лінгв.* — відтінювальний, підкреслювальний.
- Відтягуючий** — відтягальний, *техн.* відтягувальний.
- Відфільтровуючий**, *фіз.* — відфільтровувальний, фільтрувальний, відціджувальний.
- Відхаркуючий**, *фарм.* — відхаркувальний, муколітичний; муколітик.
- Відхиляючий** — 1) відкидний, збóчувальний, відхиляльний; *геогр., матем., техн., фіз.* відхильний, відхильовальний; 2) не згóдний
- Відходячий** — мину́щий, *техн., фіз.* відхідний.
- Відчіпляючий**, *техн.* — відчіпний.
- Відчуваючий** — чутливий, чу́лий, сприйня́тливий, *спец.* сенситивний; з відчуття́м чо́го-небу́дь.
- Відчужуючий** — відчужувальний, вивла́снювальний; відчужувач(-ка), вивла́снювач(-ка).

Відшаровуючий — *техн., фіз.* відшарувальний; пласту-
вальний, відлущувальний; відшаровувач.

Відштовхуючий — відштовхувальний, відворотний, від-
разливий, огідний, потворний, бридкий.

Відщеплюючий, *фізіол.* — відщеплювальний (фермент).

Вікаруючий, вікаріюючий, *біол., геол.* — вікарувальний,
вікаріювальний, вікарний, замісний, замін-
ний, заміщувальний, заступний.

Вільновисячий — вільновісний, вільновіслий.

Вільнодумаючий, *політ., соціол.* — вільнодумний; вільно-
думець / вільнодумка.

Вільнолежачий, *геол., техн.* — вільнозалеглий, вільнолеж-
ний.

Вільнонесучий, *техн.* — *ав.* вільнонесний, *ав.* вільнотри-
мальний, (про енергію тощо) вільновідний.

Вільнопадаючий, *техн.* — вільнопадний, вільноспадний.

Вільноплаваючий — вільноплавний, вільнопливний.

Вільнопрактикуючий (*лікар*) — лікар вільної практики,
приватний лікар; лікар-неурядовець.

Вільнопроходячий, *техн.* — вільнопрохідний.

Вільностоячий, *техн.* — вільностійний, вільнопоставле-
ний, рідко окреmostійний.

Вінчаючий, *техн.* — вінцевий, завершувальний.

Віруючий, *рел.* — вірянин(-ка), вірник(-ниця); вірний, бо-

говірний, набожний, побóжний, релігійний, богомільний.

Вітропослаблюючий, *екол.*, *с.-г.* — вітропослаблювальний, вітрозахисний.

Віщуючий, провіщаючий, пророкуючий — віщун(-ка), провісник(-ниця), проро́к / проро́чиця, провідець / провідиця, *книжн.* оракул; проро́чий.

Віючий — віяльний.

В'їжджаючий — заїжджий, в'їзний; турист(-ка); в'їжджаю́чи.

Вказуючий, указуючий — вказівний, настановчий, дороговказний, ука́зувальний / вка́зувальний, пока́зувальний, зазнача́вальний, на́казувальний, пояснювальний, рекомендува́льний; *техн.* індика́торний; ука́жчик, дороговказ, пока́жчик, знак, індика́тор, і́ндекс.

Вкладаючий, укладаючий — вкладальний / укладальний; вкладник(-ниця) (грошей), укладáч(-ка); *екон.* депозі́тор(-ка), інвéстор(-ка).

Вклепуючий, уклепуючий, *техн.* — вклéпувальний / уклéпувальний.

Вклинюючий, уклинюючий — вклі́нювальний / уклі́нювальний. Включаючий — вмика́льний; *геол.* вкра́плювальний / укра́плювальний.

Вкорочуючий, укорочуючий — укорóчувальний, *муз.* вкорóчува́ч.

Вкраплюючий — вкра́плювальний.

Вкручуючий — вкру́чувальний; вкру́чуючи.

Владарюючий — влад́ний, панівни́й, можновлад́ний;
книжн. авторита́рний, дикта́торський.

Вловлюючий, уловлюючий, *техн.* — уло́влювальний, роз-
пізнава́льний, схоплюва́льний; уло́влювач,
розпізнава́ч, лове́ць / ловчи́ня.

Вмикаючий — вмика́льний / умика́льний; вмика́ч / уми-
ка́ч.

Вмираючий, умираючий — вмиру́щий, присме́ртний,
смерте́льний, агоні́йний, смерте́нний, на-
півме́ртвий, напівви́мерлий; уже на відхо́ді.

Вміщаючий, уміщаючий — вмі́сний, умі́щувальний; із
мі́сткістю.

Вмочуючий, умочуючий — вмо́чувальний / умо́чуваль-
ний.

Вовнооброблюючий, шерстеоброблюючий, *техн.* — вов-
нообро́бний, шерстеобро́бний.

Вогнегасячий, *екол., хім.* — вогнега́сний.

Вогнеперегороджуючий, *техн.* — вогнеперегоро́джу-
вальний, вогнеперегородни́й*.

Водневміщуючий, водневміщаючий, *хім.* — гідрогено-
вмі́сний, водневмі́сний.

Водовбираючий, *гідр.* — водовби́рний.

Водовідбираючий, *гідр.* — водовідби́рний / водовідби́рний,
водовідби́ральний, знево́днювальний.

- Водовідсмоктуючий**, *техн.* — водовідсмóктувальний.
- Водовідштговхуючий** — водовідштóвхувальний, гідро-
фóбний.
- Вододіючий**, *техн.* — вододі́йний.
- Водозакриваючий**, *техн.* — водозакривні́й.
- Водозапасаючий**, *біол., гідр., техн.* — водозапáсливий, во-
дозапáсний.
- Водозапилюючий**, *бот.* — водозапíльний.
- Водознижуючий, водопонижуючий**, *гідр.* — водозніжу-
вальний, водопонíжувальний. Водонепро-
никаючий — водонепроникні́й, водонепро-
нікливий, водонепроника́льний.
- Водоохолоджуючий**, *техн.* — водоохолóджувальний, во-
доохолóдний.
- Водопідтримуючий**, *гідр., техн.* — водопідтрíмувальний.
- Водоплаваючий** — водоплáвний; *геол.* водопливúчий, во-
допливкíй.
- Водопоглинаючий** — водопоглина́льний, водовбирáль-
ний, водовбирні́й.
- Водопонижуючий** — *див.* водознижуючий.
- Водопостачаючий**, *гідр.* — водопостачáльний.
- Водопроводячий** — водопрові́дний.
- Водопр пропускаючий** — водопрóпускні́й, водоперепус-
кні́й.

Водоруйнуючий, *техн.* — водоруйнівний.

Водоутримуючий, *біол., геол.* — водоутримувальний, водовмісний. Водоутримуюча порода (глина) — водотривка порода (гліна).

Волаючий — криклівий, кричущий; крикун, *розм.* горлань, *розм.* горлопан(-ка), *розм.* горлодер(-ка), *розм.* верескун(-ка), *розм.* верещака.

Вологовідштовхуючий — вологовідпірний. Вологопоглинаючий — вологопоглинальний, вологобирний.

Вологопроникаючий — вологопроникний.

Володіючий — наділений, озброєний.

Волокнооброблюючий, *техн.* — волокнообробний.

Вольтопонижуючий, *ел.* — вольтозніжувальний, вольтопонижувальний.

Ворогуючий, *етнон., рел., соціол.* — ворожий, неприязний, супротивний, розсварений, взаємоворожий; ворог; антагоністичний (табір). Ворогуючі сторони — протиборчі сторони.

Воскресаючий, *рел.* — воскресуваний, воскресений, відроджуваний, відновлюваний, відтворюваний.

Воюючий — втягнутий у війну, нескорений, войовничий, бойовий; воїн. Воюючі сторони — супротивники, супротивні сторони; воюючі країни — країни у стані війни.

Впадаючий — уліваний (струмок, річка); впадаючи. Впадаючий в паніку — охоплений панікою; впада-

ючий в крайнощі — готівий на крайнощі.

Вписуючий, уписуючий — *матем.* впісувальний / упісувальний; вписній / уписній.

Впливаючий — впливóвий, впливáльний, діяльний, дійовій, *техн.* впливній. Впливаючий доказ — перекóнливий дóказ.

Впорскуючий, вприскуючий, *техн.*— впóрскуювальний, впріскуювальний.

Впорядковуючий, упорядковуючий — упорядкóвувальний, упорядник(-ниця).

Впресовуючий — впресóвувальний / упресóвувальний.

Вприскуючий — *див.* впорскуючий.

Впускаючий — впускній, впускáльний, впускóвий.

Враховуючий, ураховуючий — 1) облікóвий, обрахóвувальний, облічувальний, обчислювальний; обліковець(-виця); 2) з урахуванням, зважаючи на, з óгляду на.

Врівноважуючий — *див.* зрівноважуючий.

Врізуючий, *техн.* — врізувальний.

Всепроникаючий — всепроникній.

Вспрямовуючий, усеспрямовуючий — всеспрямувальний* / усеспрямувальний*, всескерóвувальний* / усескерóвувальний*.

Всмоктуючий, усмоктуючий — поглинальний, усмоктувальний, абсорбційний, абсорбівний, вби-

ра́льний, всисний. Всмоктующий вентиль (насос) — всмо́ктувальний вéнтиль, всмо́ктувальна по́мпа.

Вставляючий, уставляючий, *техн.* — вставляльний, вкладний; для вста́влення.

Встановлюючий, установлюючий — встановлювальний / установлювальний, запрова́джувальний, установчий, *інформ., мист.* інсталяційний, на́лагоджувальний, уряджувальний, засно́вувальний, відкрива́льний, започатко́вувальний, вироблювальний, споруджувальний, нав'язувальний; устано́вник(-ниця), засно́вник(-ниця), фунда́тор(-ка), запрова́джувач(-ка), інсталя́тор(-ка), споруджувач(-ка).

Встигаючий, *пед.* — зді́бний, успі́шний.

Втискуючий, утискуючий — втискний / утискний, вті́скувальний / уті́скувальний.

Втікаючий, утікаючий — 1) втіка́ч(-ка) / утіка́ч(-ка), бі́гун(-ка); 2) *геол.* вті́чний / уті́чний (поті́к).

Втішаючий, утішаючий — утішливий, розра́дливий, зако́лисливий; розра́дник(-ниця), уті́шник(-ниця).

Втопаючий, утопаючий, *рідко* — на́півзатону́лий, то́нучий, ото́чений водо́ю; утопа́льник(-ниця), по́топа́льник(-ниця); весь у водо́ї.

Вториннофлуоресціюючий, вториннофлюоресціюючий, *біохім., хім.* — вториннофлуоресціюва́льний / вториннофлюоресціюва́льний, вториннофлуоресце́нтний / вториннофлюоресце́нтний.

Втрачаючий, утрачаючий — втратний / утратний, рідко втратливий / утратливий, позбавлюваний чогось. Втрачаючий вагу — щораз худіший, легший; втрачаючий віру — зневірюваний; втрачаючий інтерес до чого — більше не зацікавлений чим.

Втягуючий, *анат., техн.* — втягувальний, утягувальний (мускул). *Лог.* втягуюче запитання — імплікаційне (втягувальне) запитання.

Вуалюючий, *рідко — астр., техн., фіз.* вуалювальний; для приховування; завуальовуючи; здатний приховати.

Вугледобуваючий, *техн.* — вугледобувний, вуглевидобувний.

Вуглеподаючий, *техн.* — вуглеподавальний.

Вуглепостачаючий, *техн.* — вуглепостачальний.

Вуглеутворюючий, *геол.* — вуглеутворювальний, вуглеутвірний.

Вужчаючий — звужувальний, звужуваний, обмежувальний, зменшувальний.

Вулканізуючий — вулканізаційний, вулканізувальний, вулканізаторний; вулканізатор.

Входячий — вхідний, початковий (баланс), належний (до складу), занесений (до списку); заходячи.

В'янучий — напівзів 'ялий, змарнілий, помарнілий, майже зів 'ялий. В'янучі надії — змарнілі (зб'якли) надії.

Гавкаючий — гавку́чий, гавкітлівий, бреху́чий, брехлівий; з гавкотом.

Газифікуючий, *техн.* — газифікува́льний, газифікаці́йний.

Газовідводячий, *техн.* — газовідвідні́й.

Газовіддаючий, *геол.* — газовіддава́льний.

Газовловлюючий, *техн.* — газовло́влювальний / газоуло́влювальний, газовло́вний, газоло́вний.

Газовсмоктуючий — газовсмо́ктувальний, газовсисні́й (клапан, труба́).

Газогенеруючий, *техн.* — газогенерува́льний.

Газоперекачуючий, *геол., техн.* — газоперека́чувальний.

Газоперероблюючий, *техн.* — газопереробні́й.

Газоредукуючий, *техн.* — газоредукува́льний.

Газоуловлюючий — *див.* газовловлюючий.

Газоутворюючий, *геол., техн., фіз.* — газотві́рний.

Газофракціонууючий, *техн.* — газофракціонува́льний*.

Газуючий, *техн.* — газівні́й, газува́льний.

Гальванізу́ючий, *техн.* — гальванізува́льний.

Гальму́ючий — гальмі́вний, гальмува́льний; гальмі́вник, спові́льнювач, *біол., хім.* інгібі́тор; гальмува́льний(-ни́ця); для гальмува́ння. Гальму́ючий центр — гальмі́вний центр.

Ганьбля́чий — гане́бний, ганьблі́вий; паплю́жник(-ни́ця).

Гаранту́ючий — гаранті́йний, гарантува́льний, гаранті́вний; гара́нт, з гара́нтією.

Гармонізу́ючий — гармонізува́льний; для гармоніза́ції; гармонізу́ючи.

Гарцю́ючий — гарцюва́льний, розгарцю́ваний; баскі́й (кінь); гарці́вник(-ні́ця).

Гарячку́ючий, *мед.* — горя́чковий, горячкува́льний, *рідко* горя́чківний.

Гасну́чий — *спец.* згаса́льний (колива́ння, гальмува́ння); загаса́льний, погаса́льний, напівзгаслі́й, згасні́й.

Гася́чий — гасі́льний, за́гашувальний, вогнега́сний; вогнега́сник, гасі́льний(-ни́ця).

Гелю́ючий, *хім.* — гелюва́льний, ге́левий.

Гемадсорбу́ючий, *біохім., хім.* — гемадсорбці́йний, гемадсорбува́льний; гемадсорбе́нт.

Гемаглюти́нуючий, *біохім., мед.* — гемаглютинаці́йний, гемаглюти́нува́льний.

Гемолізу́ючий, *біохім., мед.* — гемолізува́льний, гемолі́тичний.

- Генералізуючий**, *лог.* — узагальнювальний, генералізаційний, генералізувальний.
- Генеруючий**, *техн., фіз.* — генерувальний, витворювальний; генератор.
- Герметизуючий**, *техн.* — герметизаційний, герметизувальний, *рідко* герметизівний; герметик, герметизатор, для герметизації.
- Гинучий** — умирущий, напівзниклий, приречений на смерть, пропавший, зникомий; на грані зникнення (загібелі, загіну), у процесі загібелі; *розм.* смертник(-ниця).
- Гідроакумулюючий**, *ел., техн.* — гідроакумулювальний, гідроакумуляційний, гідроакумулятивний; гідроакумулятор.
- Гідролізуючий**, *техн., хім.* — гідролізувальний, гідролізаційний; *рідко* гідролізатор.
- Гідроізолюючий**, *техн.* — гідроізолювальний, гідроізоляційний; гідроізолятор.
- Гідрофілізуючий**, *техн., хім.* — гідрофілізувальний; гідрофілізатор.
- Гідуючий**, *астр., техн.* — гідувальний.
- Гіпнотизуючий** — гіпнотизувальний, гіпнотичний; гіпнотизёр(-ка).
- Гірничодобуваючий**, *гірн.* — гірничодобувний.
- Глісандуючий**, *муз.* — глісандний, кóвзальний.
- Глибовипромінюючий**, *фіз.* — глибовипромінювальний (люмінёр).

- Глибозалягаючий**, *геол.* — глибозалéглий (басéйн).
- Глибоколежачий**, *фізіол.* — глибінний.
- Глинізуючий**, *геол.* — глінізувáльний.
- Глушачий**, *техн.* — глушільний.
- Гниючий** — напівзогнілий, майже зогнілий /зотлілий, гнілявий, надгнілий, *розм.* понадгнілий, гнильний, струхлий, перегнілий.
- Гноблячий** — пригнічувальний, гнітючий, деспотічний, тиранічний, пригнобливий, утіскуваний, *техн.* пригноблювальний; гнобитель(-ка), пригноблювач(-ка).
- Говорячий** — *лінгв.* мовець; *рідко* мовлянин, промовець(-виця), доповідач(-ка), оратор(-ка), спікер(-ка), речник(-ниця), трибун, оповідач (-ка), співбесідник(-ниця).
- Годуючий** — годувáльний, годівний, харчувáльний; годувáльник(-ниця), годівник(-ниця), мати- годувáльниця.
- Гойдаючий** — гойдáльний, колисáльний, колихáльний, *техн., фіз.* коливáльний, хитáльний; гойдалка.
- Головуючий** — голова, очільник(-ниця).
- Голосуючий**, *політ.* — голосувáльний; виборець, голосувáльник(-ниця), учáсник(-ниця) голосування.
- Голублячий** — голублівий, ласкавий, пестлівий, *розм.* приголубливий.
- Гомеостабілізуючий**, *псих.* — гомеостабілізувáльний*, го-

меостабілізаційний* (тип поведінки).

Горбкува́то-рі́жучий, *геол.* — горбкува́то-рі́зальний.

Гороутворюючий, *геол.* — горотві́рний, гороутво́рювальний (процес).

Горячий, горящий — пала́ючий, пеку́чий, полум'я́ний, гаря́чий, палу́чий, *діал.* шкварний; у по́лум'ї. Горя́щий дедлайн — пала́ючий дедла́йн; горя́щі путі́вки — гаря́чі путі́вки.

Господарюючий — *юр.* суб'є́кт господарюва́ння; хазя́йнові́тий, господáрний, господáрчий; господа́р / господа́рня.

Гравітуючий, *астр., геол., фіз.* — гравіта́ційний, гравітува́льний; із гравіта́цією.

Градоутворюючий — містоутво́рювальний, містотві́рний, містоформува́льний.

Градуюючий — граду́ювальний.

Гранулюючий — гранулюва́льний, *спец.* грануля́рний, фізіол. гранульо́зний.

Граючий — 1) граве́ць / гравчі́ня; гра́льний, граве́цький.
2) Граю́чий роль — викона́вець ро́лі, важли́вий. *Спорт.* граю́ча команда — кома́нда-граве́ць, граю́чий тренер — трéнер-граве́ць.

Гріючий — нагріва́льний, огріва́льний, вигриве́льний, нагрівні́й, огрівні́й, вигривні́й, огрї́йливий; нагріва́ч, нагрівні́к (прї́стрій), нагріва́ль-ник(-ни́ця).

Грозореєструючий, *екол., метеор.* — грозореєструва́льний (лічильник).

Групуючий — групува́льний, групований; із розподілом на гру́пи.

Гукаючий — клі́чний, заклі́чний, крикли́вий, *рідко* зазивні́й; крику́н, *розм.* горла́нь, *розм.* горла́ч, *розм.* горлоде́р, зазива́ч.

Гуркочучий — *розм.* гуркітлі́вий / гуркотлі́вий, гриму́чий, грімкі́й, шумлі́вий, рокітлі́вий, *розм.* гримлі́вий, *розм.* гримкотлі́вий.

Гуртуючий — гуртува́льний, об'є́днувальний, єдна́льний, згуртува́льний, об'є́днівчий.

Густіючий — загусні́й, тужа́вий; густію́чи, загуса́ючи.

Густоростучий, *бот., с.-г.* — густоро́слий.

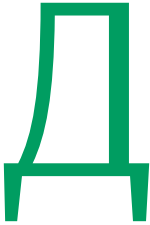

Ґрунтовиснажуючий — ґрунтовисна́жувальний, ґрунтовисна́жливий.

Ґрунтооброблюючий, ґрунтообробляючий, *техн.* — ґрунтообрóбний, ґрунтообрóблювальний.

Ґрунтопокрáщуючий, *екол., с.-г.* — ґрунтополі́шувальний, ґрунтопокрáщувальний.

Ґрунтоутворюючий, *геол.* — ґрунтотві́рний, ґрунтоутвóрювальний.

Давлячий — давільний, *розм.* давкїй, давучий, *розм.* давлючий, тїсковий, чавільний, гнітючий, задавлювальний. Давлячий біль — гнітючий біль; давлячий чобіт — мулькїй чобіт; давлячий бандаж — бандаж з прїтиском.

Далекодїючий, *фіз.* — далекодїйний, далекосяжний.

Далекойдучий — далекосяжний, далекоглядний.

Даленїючий — віддалений, далекїй.

Дармоїдствуючий, *зневажл.* — *зневажл.* дармоїд(-ка), *розм.* нероба, ледар(-ка), сибарїт(-ка), паразїт(-ка), *розм.* трўтень; *зневажл.* дармоїдський, паразитїчний, паразитарний; дармоїдствуючи.

Даруючий — дарувальник(-ниця), підношувач(-ка); щедрий на що-небудь.

Даючий — давач(-ка), *рїдко* давець. Даючий інформацію — інформа́тор; даючий поради — порадник(-ниця).

Дводїючий, *техн.* — двочїнний.

Двоякодихаючий, *зоол.* — дводїшний (риби), дводїхальний.

Двопереломлюючий, подвійнозаломлюючий, *астр., фіз.* — двозаломний, двозаломлювальний; подвійнозаломний.

Деаеруючий, *техн.* — деаерувальний, деаераційний.

Деблокуючий, *техн.* — деблокувальний.

Девіталізуючий, *мед., фарм.* — девіталізаційний.

Дегенеруючий, *мед.* — дегенеративний, дегенератний, виродковий, звироднілий, віроджений, перероджений, переродний; дегенерат(-ка), виродженець / виродженка.

Деградууючий — деградувальний, деградівний, деградаційний; у стані занепаду.

Дезактивууючий — дезактиваційний, дезактивувальний; дезактиватор.

Дезамінуючий, *біохім.* — дезамінаторний, дезамінувальний*; дезамінатор.

Дезінтегрууючий, *екон., політ.* — дезінтегративний, дезінтеграційний, дезінтеграторний.

Дезінфікуючий — дезінфекційний, дезінфікувальний, знезаражувальний; для дезінфекції, дезінфектор(-ка), дезінфектант (засіб).

Дезінформууючий — дезінформаційний; дезінформатор(-ка), озокамільювач(-ка); для дезінформації.

Дезодорууючий — дезодораційний, дезодорувальний, дезодоральний; дезодоратор (пристрій), дезодорант (засіб).

Дезорганізууючий — дезорганізаційний, дезорганізаторський; дезорганізатор(-ка).

Дезорієнтуючий — дезорієнтаційний, дезорієнтувальний; баламút; для дезорієнтації.

Декадентствуючий, *зневажл.* — декадент(-ка); декадентський.

Декапітуючий, *спец.* — декапітувальний, головостинальний, голововідтинальний.

Декодууючий, *кіб.* — декодувальний; декодувальник(-ниця), декодер (пристрій).

Делегууючий — делегувальний, делегаційний.

Демаскуючий, *техн.* — демаскувальний, викривальний; викривальник(-ниця).

Демієлінізуючий — *спец. мед.* демієлінізувальний, демієлінізаційний.

Деміфологізуючий — деміфологізаційний, міфоборчий; міфоборець.

Демодулюючий — *спец.* демодулювальний, демодуляторний; демодулятор.

Деморалізуючий, *псих.* — деморалізаційний, розтлівущий*; деморалізатор, для деморалізації.

Демотивуючий — демотиваційний, демотивувальний; демотиватор.

Демпфіруючий, демпфіюючий, *техн., фіз., фізіол.* — демпфувальний, демпфірувальний (трансформатор), угамувальний.

Демпфіруючий, *муз., техн.* — гамівний, вгамівний / угамівний, демпфувальний.

Денатуруючий, *техн.* — денатураторний, денатурувальний, денатураційний; денатуратор, для денатурації.

Денітрифікуючий, *біохім.* — денітрифікувальний; денітрифікатор.

Депонуючий — депонувальний, депонаційний.

Деревооброблюючий, *етногр., техн.* — деревообробний.

Деревоперероблюючий, *техн.* — деревопереробний.

Дереворуйнуючий, *бот.* — дереворуйнівний.

Державоутворюючий, *політ.* — державотвірний, державотвірчий.

Десакралізуючий, *рел., філос.* — десакралізаційний, десакралізувальний.

Десенсибілізуючий, *вет., мед.* — десенсибілізаційний, десенсибілізувальний, знечулювальний; десенсибілізатор.

Дестабілізуючий, *спец.* — дестабілізаційний, дестабілізувальний; дестабілізатор.

Десульфатизуючий, *геол., хім.* — десульфатизувальний.

Деталізуючий — детальний, деталізувальний, деталювальний, деталізаційний; деталізатор; деталізуючи.

Детектуючий, *матем, техн., фіз.* — детектувальний.

Детермінуючий — визначальний; визначник, *матем.* детермінант.

Детоксикующий, *біохім.* — детоксикаційний, детоксикувальний.

Детонуючий, *гірн.* — детонувальний, детонаційний, детонівний.

Дефібуючий, *техн.* — дефібрувальний.

Дефінуючий — визначальний, дефінітний, дефінітивний, дефінований, *книжн.* дефініційний; визначення, дефініція.

Деформуєчий — деформаційний, деформувальний, деформівний, спотворювальний, перекручувальний; деформатор, для деформації. *Мед.* деформуєчий артроз — деформувальний (деформівний) артроз.

Дзвенячий — дзвенючий, *муз.* дзвінкий, дзенькотливий, дзеленькучий, голосистий, *розм.* тремкий, кристалевий, сріблястий, сріблестий, металевий.

Дзеркальновідбиваючий, *техн.* — дзеркальновідбивний.

Дзижчачий — дзизкучий, дзизкотючий, дзизкотливий.

Димлячий — дімний, курний, димовий, димучий, задімлений.

Димовбираючий, димопоглинаючий, *техн.* — димовбирний, димопоглинальний.

Димопоглинаючий — *див.* димовбираючий.

Димоутворюючий, *техн.* — димоутворювальний, димотвірний.

- Динамізуючий**, *спец.* — динамізаційний, активувальний, активізаційний.
- Дисгармонуючий**, *мист.* — дисгармонійний, немилозвучний, неспівзвучний, какофонічний.
- Дисконтуючий**, *екон.* — дисконтний.
- Дискредитуючий** — дискредитувальний, дискредитаційний.
- Дискримінуючий**, *кїб., соціол.* — дискримінаційний, дискримінувальний.
- Дислокуючий** — дислокаційний, дислокувальний; розміщувач; для дислокації.
- Дисонуючий** — дисонансний, дисонансовий, дисонантний, *муз.* дисонаційний.
- Дисоціуючий** — *спец.* дисоціювальний; роз'єднувальний, розокремлювальний.
- Диспергууючий**, *спец.* — диспергувальний, дисперсійний, подрібнювальний; диспергатор.
- Дисциплінуючий** — дисциплінувальний.
- Диференціюючий**, *спец.* — диференціювальний, розчленувальний, розрізнявальний, *лінгв.* диференційний; диференціатор, розчленовувач.
- Дифундууючий**, *мед., хїм.* — просочувальний, проникний, проникальний, *рїдко* просякальний.
- Дихаючий** — дїхальний, живїй. Ледве дихаючий — ледве живїй; важко дихаючий — захеканий; дихаючий злобою — по́вен зло́би; дихаючий силою — по́вен си́ли.

Діагностуючий — діагностувальний; діагностик.

Діючий — чинний, дієвий, дійовий, активний, ефективний, діяльний, робочий, ходовий; в роботі, в дії, на ходу. Діюча особа — дійова особа; діючий вулкан — активний (незгаслий, ожилый, живий) вулкан; діюча влада — нинішня влада; діюча модель — робоча модель; діючий храм — відповідник можливий лише з використанням підрядної частини: храм, що діє; діючий на нерви — дратівливий, дражливий; постійно діючий комітет — постійний комітет; рішучо діючий — рішучий; повільно діюча отрута — отрута повільної дії.

Добігаючий — завершальний, прикінцевий, фінальний, фінішувальний. Добігаючий кінця — близький до завершення.

Добуваючий, *техн.* — добувний, видобувний, *матем.* добувальний.

Добудовуючий — добудовувальний.

Доважуючий — доважувальний.

Довбально-ріжучий, *техн.* — довбально-різальний.

Доводячий — доводжувальний, доводильний, доказовий.

Доганяючий, *техн.* — навздогінний, наздогнювальний.

Догоряючий, *рідко догораючий* — напівзгаслий, майже догорілий, напівзгорілий; догораючи.

Додаючий — додавальний.

Дозволяючий — дозвільний; дозволяючи.

Дозоутворюючий, *фіз.* — дозоутво́рювальний (нуклі́д).

Дозріваючий — напівдості́глий, ма́йже дості́глий, напівдозрі́лий; у ста́ні дозріва́ння.

Дозуючий — дозува́льний; для дозува́ння, дозува́ль-ник(-ниця), доза́тор.

Доїжджаючий — дої́жджий, приї́жджий, прибу́лий; прибу́лець, *розм.* прихі́дько / прихо́дько; дої́жджа-ючи.

Документуючий — документува́льний.

Доламуючий — дола́мувальний; ламáльний(-ниця); ла-ма́ючи.

Долаючий — перебо́рювальний, дола́льний, перемо́жний.

Долинаючий — відда́лений, далéкий, чу́тий зда́леку.

Доліковууючий, *мед.* — доліко́вувальний.

Домінуючий — пані́вний, домінува́льний, доміна́нтний, перева́жний, переважа́льний, головні́й, ос-новні́й, найпоши́реніший, найпопуля́рні-ший, найчасті́ший, виріша́льний.

Дообстежуючий — дообсте́жувальний.

Допінгууючий, *спец.* — допінгува́льний.

Доповідаючий — допові́дач(-ка), промовець(-иця), ора́тор(-ка).

Доповнюуючий — допов́нювальний, додатко́вий, допов-ня́льний; допов́нювач. Доповнюючі елемен-ти — допов́нювальні елементи.

Допомагаючий — допоміжний, помічний, додатковий, підсобний, допоміговий; помічник(-ниця), підручний(-а), підмайстер.

Допускаючий — допускальний, толерантний, допускний, *грам.* допустовий; допускальник(-ниця). Допускаючий помилки — схильний до помилок; допускаючий можливість — припускаючи можливість.

Доростаючий — щораз (усе) вищий, напівдорослий; доростаючи.

Досліджуючий — дослідний, дослідницький, розвідувальний, досліджувальний, студіювальний; дослідник(-ниця), експериментатор(-ка), розвідник(-ниця).

Доставляючий — постачальний; постачальник(-ниця), доставляч(-ка).

Достигаючий — майже дозрілий, у стані дозрівання.

Досягаючий — досягальний; на шляху до.

Дотліваючий — напівзотлілий, майже зотлілий.

Дошкуляючий — дошкульний, різкий, хльосткий, гіркий, гострий, колючий, важкий, пекучий. Дошкуляючий вітер — пронизливий (шпаркий, різкий) вітер; дошкуляючий мороз — ущипливий мороз; дошкуляючі слова — гострі (в'їдливі / уїдливі) слова.

Дратуючий — дратівний, дратівливий, дразливий, подразливий, дошкульний, роздражнювальний, подразнювальний, роз'ятрювальний, *мед.* подразний; дратівник(-ниця), подразник.

Дрейфуючий — дрейфувальний, дрéйфовий; дрейфуючи.

Дренуючий, *мед., геол., техн.* — дрена́жний, дренавальный.
Дренуючий шар — *техн.* дрен(аж)увальний шар.

Дрижачий¹ — тремтливий, тремтячий, тріпотливий, миготливий, мигтючий. Дрижаче світло — мерехтливе світло; дрижачий голос — переривчастий голос. [дрижачий² див. с. 279]

Дрімаючий — напівсонний, дрімотний, дрімливий, дрімотливий, сонливий, *рідко* дрімучий, бездіяльний, прихований, *біол.* рецесивний. Дрімаюча хвороба — латентна (притаєна) хвороба.

Дроблячий — подрібнювальний.

Друкуючий, *вид.* — друкáрський, друкувальний; друкáр(-ниця), принтер. Друкуючий механізм — друкувальний механізм, *розм.* друкувалька.

Дряпаючий — дряпальний, дряпливий, дряпучий; дряпáк (механізм), дряпáч (механізм).

Дряхлюючий — порохнявий, потрухлий, трухлявий, напівпорохнявілий, немічний, постарілий.

Дуалізуючий — дуалізувальний, двоїстий.

Дублюючий — дублér(-ка); дублювальний.

Дублячий, *техн.* — дубільний, гарбувальний.

Дугогасячий, *ел., техн.* — дугогáсний, дугогасильний.

Думаючий — вдумливий, замислений, задуманий, думний, заглиблений у думки; мислитель(-ка).

Думаюча еліта — інтелектуальна (мозковá) еліта.

Духопороджуючий, *філос.* — духопорóджувальний*.

Дуючий, *геогр.* — дмúчий. Дуючий з гір вітер — згірний вітер, вітер із гір; дуючий з берега вітер — береговий вітер.

Е

Евакууючий, *техн.* — евакуюва́льний, евакуа́ційний; евакуа́тор(-ка).

Еволюціонуючий — еволюці́йний, зді́тний еволюціо́нува́ти.

Ежектууючий, *техн.* — ежектува́льний, викида́льний.

Екзаменууючий — екзамена́тор(-ка); іспито́вувальний*, екзамена́товувальний*.

Економлячий — еконо́мний, оща́дливий, бережлі́вий, немарнотра́тний, заоща́дливий.

Екрануючий, *астр., техн., фіз.* — екранува́льний, щитові́й, захисні́й, екра́нний; для екранува́ння. Екрануючий дзвін — екранува́льний дзвін.

Експериментуючий — експериментува́льний; експеримента́тор(-ка), до́слідник(-ниця).

Експлуатуючий, *політ., соціол., техн.* — експлуатаці́йний, експлуатува́льний, визі́скувальний; експлуата́тор(-ка), визі́скувач(-ка).

Експонуючий — експонува́льний, *матем.* експоненці́йний; експоне́нт.

Експортууючий — експортува́льний; експорте́р(-ка).

Екстрагууючий, *техн., фіз.* — ектрагува́льний, екстракці́йний, ектра́кторний;

екстрагéнт (препарáт), екстра́ктор (апарáт).

Екстраполюючий, *матем., фіз.* — екстраполяційний, екстраполювальний, екстраполятивний, екстраполяторний; екстраполя́тор.

Електризуючий — *фіз.* електризаційний, електризувальний; *перен.* збуджувальний, подразнювальний.

Електрогенеруючий, *ел., техн.* — електрогенерувальний; електрогенерáтор.

Електроживлячий, *техн.* — електроживільний.

Електрозбуджуючий — електрозбуджувальний, електрозбудний.

Електроізолюючий, *техн.* — електроізолювальний, електроізоляційний; електроізоля́тор.

Електроінтегруючий, *матем., фіз.* — електроінтегровальний.

Електрорухаючий, *техн., фіз.* — електрорушійний.

Електуючий, *спец.* — *біол., пед., політ.* електівний; *вiбiрний, політ.* виборчий.

Елімінуючий, *спец.* — елімінаційний, елімінóвний, елімінувальний; *техн., хiм.* елімінáтор.

Емітуючий, *фіз., фiн.* — емісійний, емітувальний; емітéнт.

Емульгуючий — емульгувальний.

Емулюючий, *iнфoрм.* — емуляційний, емулювальний, імітаційний.

Енерговикористовуючий, *ел., техн.* — енерговикористовувальний.

Енергогенеруючий — енергогенерувальний; енергогенератор.

Енергосинтезуючий, *біохім.* — енергосинтезувальний.

Епатуючий — епатажний, зухвятий, провокативний, задірливий, кричущий, задержуватий, безпardonний, визивний, нескромний.

Еталонуючий — еталонувальний.

Етнодиференціюючий, *етногр.* — етнодиференційний, етнодиференціювальний.

Етноінтегруючий, *етногр.* — етноінтеграційний, етноінтегрувальний.

Ж

Жадаючий — 1) спраглий, охочий, пожадли-
вий, жадібний; 2) зичливий; 3)
жагучий, пристрастний, палкий,
хтивий, ласий.

Жалячий — жалкий, жалючий, жальливий,
кусючий, кусливий (про комах).

Жарознижуючий — жарознижувальний, про-
тигарячковий.

Жевріючий — *рідко* жеврівний, готівий згас-
нути, ледве живий (помітний),
тонкосвітний.

Желатинізуючий, *техн.* — желатинізаційний,
желатинізувальний.

Желатинуючий — желатинувальний.

Желеутворюючий — желеутворювальний,
желетвірний.

Желюючий — желювальний, желетвірний,
драглетвірний.

Живлячий, *техн., фіз.* — живільний; для жив-
лення. Живлячий елемент — еле-
мент живлення.

Живородячий, *біол., зоол.* — живородний.

Животіючий — злиденний, убогий, нужден-
ний, жебрацький; забутий Богом
(і людми).

Живучий¹ — життєздатний. Живучий дони-
ні — доніні живий; живучий у

скруті — витривáлий; живучий забобон — стійкий (непохíтний) забобон. [Живучий² див. с.280]

Жирооброблюючий, *техн.* — жиробрóбний.

Жироперероблюючий, *техн.* — жироперерóбний.

Жиророзщеплюючий, *біохім., техн.* — жиророзщéплювальний.

Жовтіючий — напіввіжовклий, зажовтілий, майже жóвтий. Жовтіюче жито — заповівіле жіто.

Жуючий — жу́йний, жува́льний; їдець, *розм.* їдо́к, *розм.* рідко їда́к.

Забарвлюючий — забáрвлювальний, бáрвний, фарбува́льний, малюва́льний.

Забезпечуючий — забезпéчувальний, гарантува́льний; для забезпéчення.

Забиваючий — забива́льний; забива́ч (при́стрій і вид діяльності), -забива́ч (цвяхозабива́ч, скобозабива́ч). Забиваючий футболіст — бомбарді́р, нападник.

Забілюючий — забілюва́льний.

Забороняючий — заборонний; про́ти чо́гось. Закон, забороняючий аборти — зако́н про́ти абóртів.

Забруднюючий — забру́днювальний; забру́днювач, забру́дник.

Забудовуючий — забудо́вник; у процесі забу́дóви.

Завадоподавлюючий, завадоподавляючий, *ел., техн.* — завадопосла́блювальний (конденсáтор), завадоприду́шувальний.

Заважаючий — зава́дний, заважа́льний, за́йвий, чужорі́дний, гальмі́вний, *спец.* зава́довий; на зава́ді.

Завалюючий — завáлювальний, захара́щувальний.

Завантажуючий — заванта́жувальний, за-

сипальний; завантажувач (програма), завантажувач(-ка), завантажник(-ниця).

Завершаючий, завершуючий — завершальний, завершувальний, вивершувальний, прикінцевий, підсумковий, кінцевий, остаточний, останній, фінальний, фінішний, закінчувальний.

Завищуючий — завищувальний.

Завмираючий — напівзавмерлий, майже завмерлий, завмерлий.

Заводячий — накручувальний (механізм).

Заворожуючий — заворожливий, гіпнотичний, заворожувальний.

Загальнорозвиваючий, *пед., спорт.* — загальнорозвивальний; для загального розвитку.

Загартовуючий — загартовувальний, гартівний, гартувальний.

Загасаючий — загасальний, майже згаслий.

Загвинчуючий — загвинчувальний.

Загинаючий — загинальний.

Заглушаючий, заглушуючий — заглушувальний, заглушальний, заглушливий, заглушний, затикальний; заглушувач, *техн.* глушник.

Загниваючий — загнилий, надгнилий, загниваний, загнивущий; з гніллю, з гнилізною.

Загороджуючий — загороджувальний, загородний, пере-

горóджувальний, запірний. Загороджуючий вогонь — *військ.* загорóджувальний вогóнь.

Загортуючий — загортáльний; загортáльник(-ниця), загортáч (пристрій).

Заготовлюючий — заготóвлювальний; заготівельник(-ниця).

Загрібаючий — загрібáльний(-ниця), згрібáльний(-ниця), загрібáчка (знаряддя); *розм.* загребу́щий.

Загрожуючий — загро́зливий, застра́шливий, небезпéчний; загро́за. Загрожуюче становище — під загро́зою.

Задавлюючий — задáвлювальний, задúшувальний.

Задаючий — *матем., техн.* задавáльний, завдавáльний. Задаючий тон — головна фігу́ра, перша скрипка; *техн.* задаючий генератор — задавáльний генерáтор.

Задовольняючий — достáтній для чо́го-не́будь, задові́льний для чо́го-не́будь.

Задуючий — задúшливий, задúшний, ядúчий, дúшний (день). Задуючий прийом — задúшний прийо́м.

Заживаючий, *мед.* — заго́йний, го́йний, *рідко* го́йкий.

Заживляючий, *фарм.* — цілю́щий, го́йний, бальзамі́чний, *рідко* го́йкий.

Заземлюючий, *техн., фіз.* — зазе́млювальний, узе́млювальний, зазе́мний; зазе́млювач, для зазе́млення. Заземлюючий провід — *техн.* узе́млювальний про́від.

Закапующий — ка́пальний, зака́пувальний; для зака́пування.

Закидающий, закидующий — закида́льний.

Закипающий — напівзакипілий, булькітливий. Закипаюче море — забуруніле мо́ре.

Закликающий — заклічний, заклика́льний; заклика́льник(-ниця); із за́кликом.

Заклинующий, техн. — заклінювальний, затискний; заклінювач (пристрій).

Заколисующий — заколісливий, заспокійливий, *заст.* миротворний.

Закопующий — копа́льний, зако́пувальний; копа́ч.

Закорковующий — закорко́вувальний, затика́льний.

Закорочующий — *техн.* закоро́чувальний; скоро́чувальний, укоро́чувальний, прикоро́чувальний, угамо́вувальний, приборкувальний.

Закривающий — закріва́льний, зачина́льний, заплющува́льний, закру́чувальний, *анат.* зату́льний (м'яз); замика́ч, затика́ч. Закривающий механізм — закрива́льний (закру́чувальний (для крана)) механізм.

Закріплюющий, закріпляющий — закріплюва́льний, закріпний, фіксува́льний, закріпливий; закріплювач(-ка), для закріплення.

Закругляющий — заокру́глювальний.

Закручующий, техн., фіз. — закру́чувальний.

Залежачий — залéжний від кóго, підлéглий кому́, підпо-
рядкóваний, узалéжнений.

Заливаючий — залива́льний, залива́льник(-ниця). *Фіз.* за-
ливаюче світло — залива́льне світло.

Залізовиділяючий, *геол., хім.* — залізовиді́льний.

Заломлюючий, *астр., фіз.* — залóмлювальний, залóмли-
вий, залóмний; *фіз.* рефракці́йний, залóмний
(кут); залóмлювач.

Залюднюючий — засéлений; насéлення, жі́телі, мешкан-
ці, тубі́льці.

Залягаючий — простéртий, залéглий.

Замерзаючий — напівзамéрзлий, *техн.* морóжений; у про-
цесі замерза́ння; замерза́ючи.

Замикаючий — 1) замика́льний, запира́льний, запі́рний,
замичний; замика́ч; 2) кра́йній, кінце́вий, ост-
та́нний, за́дній. Замикаючий механі́зм — *техн.*
запі́рний механі́зм.

Замираючий — напівзавме́рлий. Замираючий від захо-
плення — ма́йже умлі́лий від захо́плення, ум-
ліва́ючи від захо́плення.

Замінюючий, заміняючий — замі́нювальний, замі́нний;
замі́нювач, замі́нник, *спец.* субститу́т.

Заміряючий — замі́рювальний, мі́ряльний; замі́ряль-
ник(-ниця), замі́рник(-ниця).

Заміщаючий, заміщуючий *мед., хім.* — замі́щувальний,
замі́сний, заступний; замі́сник(-ниця).

Замолоджуючий, *техн.* — замолóджувальний (розчин).

Заморожуючий — заморóжувальний, морозильний, рефрижераторний; заморóжувач, морозильник.

Занепадаючий — на гра́ні занéпаду, занепáдний, підупáдний, депресівний, підупáлий, занепáлий; осла́блий, спорохнявілий.

Занепокоюючий — тривóжний, неспокійний, бентéжний, бентéжливий; із занепокóєнням.

Заникаючий — 1) *розм.* зані́каний, захóваний, поцúпле-ний; 2) зáйшлий / зáйшла, *розм.* захóжий / захóжа, *розм.* зáйда, зага́рбник, *зневажл.* заблúда, *зневажл.* забрóда, *зневажл.* прибу́дько.

Занулюючий — *спец.* зану́лювальний, занульóваний.

Занурюючий — зану́рювальний, загли́блювальний, зану́рливий, занурні́й, заглибні́й, устрóмлювальний.

Запалюючий — *техн.* запáлювальний; засві́чувальний, розпáлювальний, *техн., фіз.* запáльний; запáлювач(-ка), палі́й(-ка), запáльник, для запáлення. *Військ.* бронebійно-запалююча куля — бронebійно-запáлювальна куля.

Запасаючий — запáсливий, резервува́льний, запасні́й.

Запаюючий, *техн.* — запáювальний, залютува́льний.

Запам'ятовуючий — пам'ятлі́вий, пам'ятáльний, *рідко* пам'яткі́й, *рідко* пам'ятúщий, *кіб.* запам'ятову-вальний. Запам'ятовуючий пристрій — *техн.* пам'ять.

Запевнюючий — запевнювальний, переконливий; запевнювач(-ка).

Заперечуючий — заперечливий, заперечний, заперечувальний, негативний.

Запираючий — замикальний, запиральний, запірний, замиканий, зачинюваний; замикач, зачиняльник, замок, запір, *рідко* запірка. Запираючий механізм — запірний механізм; запираючий елемент — перекривальний елемент.

Записуючий — записувальний, записний, писальний; записувач.

Запитуючий — запитувач; запитливий, запитувальний, шукальний; із питанням.

Запливаючий — *біол.* запливистий; запливаний (чімось).

Запліднюючий, *вет., мед.* — запліднювальний; запліднювач, заплідник.

Заплітаючий — заплітальний.

Заплутуючий — заплутувальний.

Запобігаючий — *техн.* запобіжний, відвертальний, запобігальний; попереджувальний, попереджальний, захисний; *техн.* запобіжник (пристрій).

Заповнюючий — заповнювальний, наповнювальний, виповнювальний; заповнювач(-ка).

Заправляючий, *техн.* — заправний, заправлявальний.

Запресовуючий, *техн.* — запресовувальний, пресувальний, запресувальний.

Запускаючий — *міжнар. право* запускний, *тех.* запусковий; запускáč.

Заражаючий, заражуючий — зара́зний, зара́зливий, *мед.* інфекційний.

Зараховуючий — зарахо́вувальний, *рідко* зарахо́вний.

Заростаючий — напівзаро́слий, напівпоро́слий, ма́йже заро́слий, зароста́льний.

Заряджаючий — заряджа́льний, набива́льний, набивний, насна́жувальний, запра́влювальний; заря́джа́льник(-ниця), заря́дник(-ниця), запра́вник(-ниця), набива́ч(-ка). *Військ.* заряджаючий механі́зм — заря́дний механі́зм; заряджаючий (боєць) — заря́дник.

Заселяючий — засе́лювальний, залю́днювальний; посе́лець / посе́ленка (поселе́ниця), *рідко* посе́ля́нин / посе́ля́нка, ме́шканець / ме́шканка, тубі́лець / тубі́лка.

Засинаючий — *розм.* напівсо́нний, *розм.* со́нний, напівза́снўлий; засипа́льний(-ниця); у напівсні́.

Засипаючий, техн. — засипа́льний, засипний.

Засліплюючий — заслі́плювальний, ослі́плювальний, слі́пучий; заслі́плювач(-ка). Заслі́плююча кра́са — чарі́вна вро́да.

Засвідчуючий — засві́дчувальний, посві́дчувальний, стве́рджувальний, упевню́вальний, переко́нувальний; із засві́дченням, для засві́дчення.

Засмічуючий — засмі́чувальний, забива́льний, захара́щувальний; засмі́чувач.

Засмоктуючий — засмо́ктувальний, всисний, трясовінний, грузькій, затяга́льний. Засмоктуючий насос — *техн.* всисна́ по́мпа.

Засовуючий, засуваючий — засува́льний, со́вальний.

Засолоняючий, *геол.* — засоло́нювальний.

Заспокоюючий — заспокі́йливий, миротво́рчий, гамі́вний, заспоко́ювальний, сти́шувальний, утихомі́рювальний, прибо́ркувальний. Заспокоюючий голос — розра́дливий го́лос; заспокоюючий засі́б — *мед.* седати́вний (заспокі́йливий) за́сіб.

Застерігаючий — застере́жливий, *спец.* застере́жний.

Застигаючий — застига́льний, напі́втвердий, за́кля́клий, затужа́вильй, заме́рзлий, задубі́лий; у ста́ні тужа́віння.

Застібаючий, *техн.* — застіба́льний, засті́бний.

Застосовуючий — *техн.* застосува́льний; із засто́сува́нням; засто́совуючи.

Застрашуючий — застра́шувальний, застраша́льний, *розм.* застра́шливий; чудови́сько, страхі́ття, *розм.* страхо́висько, *розм.* страші́ло, *розм.* страхо́вище, *розм.* чу́дисько, *розм. рідко* страхо́відло, *розм.* страши́дло, *рідко* страхо́віття.

Застругуючий — застру́гувальний, заго́струвальний.

Застрягаючий, *псих.* — ригі́дний.

Засуджуючий — засу́дливий, осу́дливий, *розм.* огу́дний, *розм.* огу́джувальний, пересу́дливий; осу́дник(-ниця).

Засушливо-вимиваючий, посушливо-вимиваючий,
геол. — засушливо-вимивний, посушливо-вимивний (тип).

Затемнюючий — затёмнювальний; для затёмнення, затёмнювач. Затемнюючий екран — затёмнювальний (притёмнювальний) екран.

Затискаючий — затискáльний.

Затихаючий — напівзатіхлий, майже ущу́хлий / замóвклий, затіхлий, згáслий.

Затримуючий — *біол., ел., техн., фіз.* затрímний, затрímувальний, гальмівний; забарний, тамувальний; затрímувач. Затримуючий зубець (механізм) — затрímний (затрímувальний) зубець (механізм).

Затупляючий — зату́плювальний, затупний.

Затухаючий — згасáльний, загасний; у стáні згасáння. *Техн.* затухаючі коливáння — згасáльні (загáсні) коливáння, *ел.* затухаючий струм — згасáльний струм.

Затягуючий — 1) зятягáльний, зятягувальний, зашмóргувальний; марудливий, марудний, забáрливий, забарний, загáювальний. *Техн.* зятягуючий гвинт — зятягувальний (зятяжний) гвинт.

Захищаючий — захисний; *спец.* захищáльний, захищувальний.

Заходячий — 1) заглиблювальний, заглиблюваний; 2) відвідувач(-ка), гість / гóстя, *розм.* зáйда; 3) зáхідний, призáхідний. Заходяче сонце — призáхідне сóнце.

Захоплюючий — 1) захопливий, привабливий, феєричний, принадний, звабливий, знадливий, знадний, *розм.* захватний, дуже цікавий, гостросюжетний; 2) *кіб., техн.* захоплювальний, захватний.

Зачиняючий — зачинювальний (пристрій), *рідко* зачинний.

Зачіплюючий, *техн.* — зачіплювальний, зачіпний.

Защіплюючий, *техн.* — защіпний, защіплювальний, заскочувальний. Защіплюючий механізм (у замку) — заскочний механізм.

Збагачуючий — збагачувальний.

Збаламучуючий — 1) (про рідину) *розм.* баламутний, *розм.* збаламучений; 2) непокірливий, задірливий, задерікуватий, забіякуватий, зачіпливий, *розм.* норовістий, *розм.* задіристий, *розм.* хуліганістий, *розм.* розбишакуватий; підбурювач(-ка), провокатор(-ка), намівник(-ниця), підмівник(-ниця), *розм.* баламут, бунтівник(-ниця), бунтар(-ка), задирака, задіра, *розм.* заколотник(-ниця), *розм.* заводій(-ка).

Збезводнюючий — *гідр., техн., фіз.* зневоднювальний; зневоднювач, для зневоднення.

Зберігаючий — зберігальний, консервувальний, заховувальний, затримувальний.

Збиваючий — збивальний, збивчий. Збиваючий з пантелику — здатний спантеличити.

Збираючий — 1) збіральний, збирний, визбірувальний, складальний; збирач(-ка), складальник(-ни-

ця), складáč(-ка); 2) гуртувальный, скúпчувальный, споряджувальный, виряджувальный; призбірувач(-ка).

Збігаючий — збіжний, *техн.* набіжний (про кінець ременя), стічний, *рідко* збігальный, долубіжний.

Збіднюючий — збіднювальний.

Збільшуючий — збільшувальний, посилювальний, нарощувальний; збільшувач.

Зближаючий, зближуючий — зближувальний, наближувальний, стикувальний, здружувальний. *Техн.* зближуючий шов — стиковий шов.

Зброджуючий, *техн.* — зброджувальний.

Збуджуючий — збуджувальний, збудливий, *рідко* збудний, збурювальний, підбурювальний, розпалювальний, порушувальний, баламутний; збудник. Збуджуючий інтерес — здатний зацікавити.

Збурюючий — збурливий, підбурливий, збурний; *астр., матем., фіз.* збурний; *техн.* збурювальний; каламутильний; збурювач(-ка), підбурювач(-ка).

Зважуючий, *техн.* — зважувальний, *рідко* зважний.

Звалюючий, *техн.* — звалювальний, валяльний; валяльник(-ниця).

Зварюючий, *техн.* — зварювальний; зварник(-ниця), *рідко* зварювальник(-ниця), *рідко* зварювач(-ка).

Звеселяючий — сміхотливий, розважальний, розвесельний, звеселений; жартун(-ка), веселун(-ка), розважальник(-ниця), сміхотун(-ка) *розм.* смі-

хоту́ха, витівні́к(-ниця). Звеселяючий газ, *хім.* — геміоксід нітрогену, півокісьень азоту, оксід нітрогену (II), оксід динітрогену; веселільний газ, веселій газ, газ-веселу́н.

Звикаючий — при звичаюваний, звіклий; у процесі звика́ння; звика́ючи.

Звисаючий — звіслий, звисній, обвіслий.

Звільняючий — визво́льний, звільнювальний, вивільнювальний.

Звіряючий — звіряльний, *рідко* звірювальний, зіста́влювальний, порі́внювальний; *спец.* зві́рник(-ниця).

Звітуючий — підзві́тний; звітові́к(-і́ня).

Зводячий, *анат.* — звідній (му́скул).

Зволожено-вимиваючий, *геол.* — зво́ложено-вимивній (тип).

Зволожуючий — зво́ложувальний; зво́ложувач; для зво́ложення.

Звужуючий — *техн.* зв́ужувальний, обме́жувальний; зв́ужувач, для зв́уження.

Звуковідтворюючий — звуковідтво́рювальний, звуко-наслі́дувальний.

Звуковловлюючий, звукоуловлюючий, *техн., фіз.* — звуковлóвлювальний; звуковлóвлювач.

Звукозаписуючий — звукозапі́сувальний, звукописній;

звукозаписувач.

Звукоізолюючий, *техн.* — звукоізоляційний, звукоізолювальний, звукостійкий.

Звукопідсилюючий — звукопідсилювальний, звукопідсильний; звукопідсилювач.

Звукопоглинаючий, *техн., фіз.* — звукопоглинальний, звуковбирний, звукостійкий.

Звукопроводячий, *фіз.* — звукопровідний.

Звукосприймаючий, *спец.* — звукосприймальний.

Звукоуловлюючий — *див.* звуковловлюючий.

Зв'язуючий — *буд., геол., фіз.* зв'язувальний; сполучний, єднальний, поєднальний. Зв'язуюча речовина — в'язальна речовина; зв'язуюча ланка — сполучна ланка; *техн.* зв'язуючий кут — зв'язувальний кут; *спорт.* зв'язуючий гравець — пасувальник, сполучний гравець.

Згадуючий — захоплений спогадами; спогадник(-ниця), *рідко* спогадальник(-ниця). Згадуючий минуле — у спогадах про минуле.

Згасаючий — згасальний, згасний, погасальний, загасальний.

Згвинчуючий, *техн.* — згвинчувальний, скручувальний.

Згинаючий, *техн., мед.* — згинальний (момент, сила); згинач.

Згладжуючий, *ел., техн.* — згладжувальний, загладжувальний, вирівнювальний; вирівнювач. Зго-

раючий, згоряючий — напівзгорілий; у вогні.
Згораючий від цікавості — готівий умерти з цікавості.

Згущуючий — згущувальний.

Здихаючий — напівдохлий, майже дохлий; при смерті.

Здійснюючий — реалізаційний, реалізувальний; *матем., фіз.* здійснювальний; реалізатор(-ка), виконавець / виконавиця.

Здобуваючий — здобувальний, набувальний; здобувач(-ка), здобуванець(-нка); здобуваючи, набуваючи.

Зеленіючий — зазеленілий, зеленкуватий; уже майже зелений, з прозеленню.

Зернооброблюючий, *техн.* — зернообробний.

З'єднуючий — з'єднувальний, поєднувальний, об'єднувальний, сполучувальний, єднальний, сполучний, поєднāvчий; об'єднувач(-ка), з'єднувач. З'єднуючий приємне з корисним — здатний поєднати приємне з корисним; з'єднуючий провід — злучний дріт.

Зжимаючий — стискальний, стіскувальний, стисний, затіскувальний, затискальний, ущільнювальний, здушувальний, здавлювальний; стискач.

Зимуючий — зимувальний, зимушний / зимушний; зимівник, зимовик. Зимуюча рослина — зимостійка рослина.

Зівоутворюючий, *техн.* — зівоутворювальний, зівовірний, факоутворювальний, факотвірний.

Зігріваючий — зігрівальний, зогрівальний, нагрівальний. Зігріваючий напій — міцний напій.

Зігріваючо-знеболюючий — зігрівально-знеболювальний.

Зіскакуючий — зіскакувальний, зіскакуваний, зістрібуваний.

Зісковзуючий, *геол., техн.* — зісковзувальний, зісковзний.

Зіскрібаючий — зіскрібувальний, відскрібальний, відшкрябувальний.

Зіставлюючий, зіставляючий — зіставлювальний, порівнювальний, зіставляльний.

Зістругуючий, *техн.* — зістругувальний.

Зіяючий, зяючий — роззявлений, розтулений, бездонний, глибочезний. Зяючий отвір — розверстий отвір, без дна; зяючі вікна — мертві діри вікон.

Злидарюючий — злидений, бідний, убогий, нужденний; злидар(-ка), жебрák / жебрáчка, *зневажл.* голодрáнець, *зневажл.* безштáнько, *лайл.* злидóта.

Злітаючий — злітний; на злеті.

Змазуючий, *мед., техн., фіз.* — змащувальний, змазувальний, мастільний; мастільник(-ниця).

Змащуючий — *див.* змазуючий.

Зменшуючий — зменшувальний, укорочувальний, притишувальний, зніжувальний.

Змиваючий — *техн.* змива́льний, змива́льник(-ниця), змива́ч (пристрій).

Змикаючий — змика́льний, зми́чний, об'єднува́льний. Не змикаючий очей — пі́льний.

Зминаючий, *геол., техн.* — змина́льний.

Змінюючий — змінюва́льний, неста́лий, мінли́вий, *розм.* змінли́вий.

Змірюючий, зміряючий — змірюва́льний, вимірюва́льний, зміря́льний*, виміря́льний*.

Змістоутворюючий — змістоутво́рювальний, змістотві́рний.

Зміцнюючий — *техн., фіз.* зміцнюва́льний; скріплюва́льний, прикріплюва́льний, закріплюва́льний, укріплюва́льний, фортифікаці́йний, *муз.* тони́чний.

Зміщаючий — *див.* зміщуючий.

Зміщуючий, *техн.* — зміщувальний, переміщувальний, сплутувальний, переплутувальний; зміщувач (прилад), зміщувальник(-ниця). Зміщуючий Божий дар з яєчною — звиклий мішати грішне з праведним.

Зміщуючий, зміщаючий — зміщувальний, зсува́льний, переміщувальний, усува́льний, звільнювальний.

Змотуючий, *техн.* — змотувальний; змотувальник(-ниця).

Змочуючий — *геол., техн., фіз.* змочувальний, промочувальний; для змочування.

Змушуючий — зму́шувальний, примусо́вий, спонука́льний; зму́шуючи, приму́шуючи; приму́шувач(-ка), *рідко* приневоблювач(-ка).

Зм'якшуючий — пом'я́кшувальний, зм'я́кшувальний, полегшувальний; пом'я́кшувач.

Знакодруючий, *вид.* — знакодруюва́льний.

Знакосинтезуючий, *вид.* — знакосинтезува́льний.

Знакостворюючий, *вид.* — знакотворчий, знакостворува́льний*, знакотвірний*.

Знаючий, *розм.* — обізнаний, на́вчений, підучений, компетентний, тяму́щий, досвідчений; знавець / знавчіня, зна́йко. Знаючі працівники — обізнані працівники; знаючий міру — помірко́ваний; знаючий своє місце — невиба́гливий, невимо́гливий, скромний; знаючий собі ціну — сповнений самопова́ги, гідний себе, певний у собі; не знаючий покою — невто́мний, безуто́мний.

Знебарвлюючий, обезбарвлюючий — знеба́рвний, знеба́рвлювальний; знеба́рвлювач.

Знеболюючий — *фарм.* анестезува́льний, анестетичний, анал(ь)гетичний; знебо́лювальний, протибо́льовий, *рідко* болегамівний, *рідко* болетамівний, знечу́лювальний; *фарм.* анальгетик, анестетик.

Зневоднюючий, обезводнюючий — знево́днювальний; знево́днювач.

Зневоложуючий, обезволожуючий — зневоло́жувальний.

Зневуглецьовуючий, *фіз.* — зневуглецьовувальний / зневуглецьовувальний.

Знегажуючий, *фіз.* — знегазувальний / знегажувальний.

Знедублюючий, обездублюючий, *техн.* — знедублювальний.

Знежирюючий, обезжирюючий — знежирювальний; знежирювач.

Знезаражуючий, обеззаражуючий — *мед.* антисептичний, дезінфекційний, знезаражувальний, дезінфекції.

Знезолуючий, обеззолуючий, *техн.* — знезолувальний.

Знекровлюючий, обезкровлюючий — знекровлювальний, знесілювальний.

Знепилуючий, обезпилуючий, *техн.* — знепилувальний.

Знепліднюючий — знепліднювальний, знеплідний.

Знесірчуючий, *гірн., хім.* — знесірчувальний.

Знешкоджуючий — знешкоджувальний, знешкодний; для знешкодження.

Знижуючий — *спец.* зніжувальний, *спец.* поніжувальний.

Зникаючий, пропадаючий — *матем.* зниклий; знікливий, зникомий, щезливий, напівзниклий, вимирущий, загрожений, приречений, майже зниклий, випаровуваний, вивітрюваний; на межі (грані) зникнення.

Знищуючий — нищівний, руйнівний, зніщувальний, винищувальний, смертоносний, ліквідуваль-

ний; нищівник(-ниця), руйнівник(-ниця),
знищувач(-ка), винищувач(-ка).

Зношуючий — зношувальний, зносний.

Зобов'язуючий — обов'язковий, *юр.* зобов'язальний; по-
кліканий зобов'язати; зобов'язувач(-ка).

Зображуючий — зображувальний, зображальний.

Зовучий — заклічний, манлівий, вабливий, привабли-
вий, вабкий, спокусливий.

Золотовлювлюючий, *гірн.* — золотоуловлювальний, золо-
товловний*; золотоуловлювач.

Золотодобуваючий, *техн.* — золотодобувний.

Зондууючий, *спец.* — зондувальний, досліджувальний.

Зонуючий — зонувальний.

Зорюючий, *с.-г.* — зорювальний.

Зосереджуючий — зосереджувальний, зосередливий,
концентрувальний, фокусувальний, фіксу-
вальний; зосереджуючи.

Зраджуючий — зрадливий, віроломний, невірний; зрад-
ливець / зрадливиця, зрадник(-ниця), запро-
данець / запроданка, *зневажл.* юда, *зневажл.*
продажна шкура. Зраджуючий переконан-
ня — відступник від переконань, ренегат(-ка).

Зриваючий — зривальний, обривальний, уривальний, пе-
реривальний (вагітність), виривальний, схо-
плювальний, рвальний.

Зрівноважуючий, *техн.* — зрівноважувальний, урівноважувальний / врівноважувальний.

Зрівнюючий — зрівняльний, зрівнювальний, вирівнювальний, вирівняльний. *Фін., екон.* зрівнюючий податок — рівняльний податок.

Зрізаючий, зрізуючий — *техн.* зрізальний, зрізувальний; стинальний, зрізувальний, зменшувальний; зрізувач(-ка).

Зростаючий — зростальний, наростальний, збільшувальний, чимраз (усе, дедалі) більший (віщий тощо), неспінний, нестрімний.

Зрошуючий, *техн.* — зрошувальний, іригаційний, обводнювальний.

Зрошуючий, *техн.* — зрошувальний, сточувальний.

Зсипаючий — зсипальний, зсипний; зсипальник(-ниця), зсипнік(-ниця).

Зсовуючий, зсуваючий — *геол., техн.* зсувний, зсувальний; зрúшувальний, зблiжувальний; зрúшувач(-ка).

Зубозакругляючий, *техн.* — зубозакруглювальний.

Зубооброблюючий, зубообробляючий, *техн.* — зубообробний.

Зумовлюючий — зумовлювальний; зумовлюючи.

Зупиняючий, спиняючий — зупиняльний, спиняльний, припиняльний, *спец.* зупінний, гальмівний; гальмівнік; для зупинення.

Зустрічаючий — зустрічальник; зустрічний; зустрічаючи.

Зцілюючий — цілющий, лікувальний, зцілювальний, лікарський.

Зцукрюючий, *спец.* — зцукрювальний; зцукрювач.

Зчитуючий, *техн.* — зчитувальний; зчитувач.

Зчіплюючий, *техн.* — зчіплювальний, зчіплювальний, стіскувальний; зчіплювач(-ка). *Техн.* зчіплюючий матеріал (механізм, в'ажіль) — зчіпний матеріал (механізм, в'ажіль).

Зчісуючий, *техн.* — зчісувальний.

Зчленовуючий, *техн.* — зчленувальний, з'єднувальний, сполучний, сполучальний.

Зшиваючий — зшивальний; зшивальник(-ниця), зшивач(-ка).

Зяючий — *див.* зіяючий.

Ідеалізуючий, *мист., філос.* — ідеалізаційний; ідеалізатор(-ка), ідеаліст(-ка); *перен.* мрійник(-ниця), романтик.

Ідентифікуючий — ідентифікаційний, ідентифікувальний; ідентифікатор.

Ізолюючий *матем., техн., фіз.* — ізоляційний, ізолювальний, відокремлювальний, відмежовувальний; ізолювальник(-ниця), ізолятор. *Лінгв.* ізолюючі мови — ізолятивні (аморфні) мови.

Ілюструючий — ілюстративний, ілюстраційний; ілюстратор(-ка).

Іменуючий, *кіб.* — іменувальний, найменувальний; *розм.* називач(-ка).

Імітуючий — імітаційний, імітувальний; імітатор(-ка).

Імобілізуючий, *мед.* — імобілізувальний, імобілізаційний.

Імпонуючий — сподобний; до вподоби. Імпонуючий кому — уподобаний ким.

Імуномодулюючий, *біохім., вет., мед.* — імуномодуляційний, імуномодулювальний; імуномодулятор.

Імущий, *соціол.* — заможний, маєтний, багатий.

Інаковіруючий — іновірець(-ка), нехристиянин(-ка), нехрист, невірний(-а), *заст.* бусурман(-ка); не нашої віри.

Інакодумаючий – інакодúмець, інодúмець, дисидéнт(-ка), опозиціонéр(-ка), протестáнт(-ка), вільнодúмець.

Інвентаризуючий – інвентаризувáльний.

Інвертуючий, *матем., техн.* – інвертувáльний.

Інгібуючий, *біохім.* – інгібувáльний; інгібі́тор.

Індексу́ючий, *кіб., матем.* – індексувáльний; індексáтор(-ка).

Індивідуалізу́ючий, *лог.* – зосóблювальний, індивідуалізувáльний.

Індикую́чий, *техн.* – індикáторний; індикáтор.

Індукту́ючий, *техн., фіз.* – індуктувáльний, індуктíвний.

Індуку́ючий – індукувáльний, наводжувальний.

Інжектую́чий, *техн., фіз.* – інжектувáльний, інжекці́йний, інже́кторний, впо́рскувальний; інже́ктор.

Ініцію́ючий – ініціювáльний; ініціáтор(-ка), зачинáтель.

Інкапсулю́ючий, *інформ., техн., фарм.* – інкапсуляці́йний, інкапсулювáльний.

Інкорпору́ючий, *лінгв.* – інкорпораці́йний, інкорпоратíвний, еднáльний. Інкорпору́ючі мови –інкорпоратíвні (полісинтеті́чні) мóви.

Інкрусту́ючий, *геол., техн.* – інкрустувáльний, інкрустаці́йний; інкруста́тор(-ка).

Інструкту́ючий – інстру́ктор; інструкці́йний, інструктíвний.

Інтегруючий, *екон., матем., техн., фіз.* – інтегрувальний, інтеграційний, інтегральний; інтегратор(-ка). Інтегруючий чинник – інтеграційний чинник.

Інтендуючий, *філос.* – інтендувальний*.

Інтеркуруючий, *мед.* – інтеркурентний.

Інтермітуючий, *екол., мед.* – інтермітувальний, періодичний, перемежовуваний, переміжний. Інтермітуюча пропасниця – переміжна пропасниця.

Інтерполюючий, *матем.* – інтерполювальний.

Інтерпретуючий – інтерпретувальний, інтерпретаційний, тлумачний, витлумачувальний; інтерпретатор(-ка), тлумач.

Інтерферуючий, *спец.* – інтерференційний, інтерферувальний; для інтерференції.

Інтригуючий – інтригувальний, загадковий, таємничий, цікавий, гостроцікавий, лоскотливий, *розм.* цікавий до кортячки; інтриган(-ка), майстер / майстриня інтриг.

Інтрудуючий, *геол.* – інтрудувальний.

Інфікуючий, *мед.* – інфікувальний.

Інфільтруючий, *спец.* – інфільтраційний, інфільтративний.

Інформуючий – інформаційний, інформувальний; інформатор(-ка).

Іонізуючий, йонізуючий, *астр., метеор., фіз.* – іонізуваль-

ний / йонізувальний, іонізаційний / йонізаційний, іонізаторний / йонізаторний; іонізатор / йонізатор.

Іржавіючий — напівіржавий, заржавілий, напівзаіржавілий, іржавкйй, ржавійний.

Іризуючий, *геол.* — іризувальний (агат, плівка, руда).

Іскрогасячий, *техн.* — іскрогасільний.

Іскрозатримуючий, *техн.* — іскрозатрімний.

Існуючий — чинний, сучасний, наявний, теперішній, нинішній, сьогоднішній; десь розташований, розміщений. Існуючий лад — заведений лад; існуючий міф / міт — поширений міф / міт; існуючий світ — реальний світ; існуючі права — зафіксовані (наявні) права; здавна існуючий — споконвічний.

Ішемізуючий, *мед.* — знекрóвлювальний.

ї

і

Їдучий — подоро́жній(-ня), мандрі́вник(-ни-
ця), мандрі́вець, подорожа́нин
/ подорожа́нка, *рідко* подоро́ж-
ник(-ниця), вояже́р(-ка); їдучи;
доро́гою до.

Їздячий, *техн.* — пересувні́й.

Й

Йодуючий – йодувальний.

К

Кадансуючий, *муз.* — кадáнсовий.

Калібруючий, *техн.* — калібрувáльний, калібраці́йний.

Калічачий — костоло́мний; калі́чник(-ниця), *розм.* костоло́м.

Кальцинуючий, *техн.* — кальцинува́льний, кальцині́вний.

Кальцієзв'язуючий, *біохім.* — кальцієзв'язува́льний*.

Каменеобробляючий, *техн.* — каменеобрóбний.

Кам'яніючий — напівскам'яні́лий; кам'яні́ючи.

Каналоутворюючий, *біохім., техн.* — кана́лоутво́рювальний, кана́лотві́рний.

Капіталозберігаючий, *фін.* — капіталозбе́рігальний.

Карамелеформуючий, *техн.* — карамелефо́рмува́льний.

Караючий — кара́льний; кара́тель(-ка), ексе́күтор(-ка).

Карбідоутворюючий, *фіз.* — карбідо́тві́рний.

Карбуючий, *техн.* — карбува́льний.

Кардуючий, *техн.* — кардува́льний.

Катапультиуючий — катапультаційний, катапультиувальний; для катапультації.

Катаючий — качальний, розкачувальний; котільний, розкочувальний; *техн.* вальцювальний.

Кашляючий — розкашлиний, кашлівий, хворий із кашлем.

Кваліфікуючий — кваліфікаційний, кваліфікувальний, розцінювальний.

Квантуючий, *фіз.* — квантувальний.

Квитуючий, *фін.* — квітувальний.

Керуючий — керівний, провідний, вказівний, директивний, *техн.* керувальний; керівник(-ниця), управитель(-ка), лідер(-ка), провідник(-ниця). Керуючий припис — настановчий припис; керуючий апарат — адміністративний апарат; керуюча сила — керівна сила; керуючий директор — генеральний (виконавчий) директор; керуюча компанія — управительська компанія (компанія-управитель; керівна компанія); керуючий справами — керівник(-ниця) справ (секретар(-ка)); керуючий магазином (складом) — завідувач(-ка) магазину (складу), адміністратор(-ка).

Кешуючий, *інформ.* — кешувальний.

Кидаючий — кідальник(-ниця), кидій(-ка), кидун(-ка).

Киплячий — закипільний, кипучий, бурхливий, булькитливий, розбурханий. Киплячий метал — розтоплений метал; кипляче море — розшаліле, бурхливе море.

Класифікуючий — класифікаційний, класифікувальний; класифікатор.

Клацаючий — цокотливий, тріскотливий, тріскучий, щebetливий, ляскучий.

Клеймуючий — клеймувальний (пристрій); клеймувальник(-ниця).

Клекочучий — клекотливий / клекітливий, клекотальний, рідко клекотючий.

Клеючий, *техн.* — клейкий, клейний, липкий, наліпний.

Клиновипускаючий, *техн.* — клиновипускний.

Кліматоутворюючий, *геогр., метеор.* — кліматотвірний.

Кліпаючий, моргаючий — кліпливий, моргучий; *розм.* моргун.

Коагулюючий, *спец.* — коагулювальний, коагуляційний, зсідальний; коагулянт.

Ковзаючий — *матем., техн., фіз.* ковзкий; кóвзальний, слизький, порскій, ковзучий. Ковзаючий рух — плáвний (м'який) рух; ковзаючий графік (режим) — гнучкий (нефіксований) графік (режим); *техн.* ковзаючий башмак (затвор) — кóвзальний (ковзучий) підкладень / башма́к / череві́к (замо́к).

Кодифікуючий, *юр.* — кодифікаційний; кодифікатор.

Кодуючий, *спец.* — кодувальний; кодувальник(-ниця).

Колапсуючий, *мед.* — колапсувальний, стискальний.

Колекціонуючий — колекціонер(-ка), збирач(-ка),
призбірувач(-ка).

Коливаючий, *матем., техн., фіз.* — коливальний.

Колідуючий, *спец.* — суперечний, невідповідний, кон-
фліктувальний, конфліктний.

Колімуючий, *фіз.* — колімаційний; коліматор.

Колонієутворюючий, *біол.* — колонієутворювальний, ко-
лонієвірний.

Кольорокоригуючий, *вид.* — кольорокоригувальний.

Колючий — кілкий, шпигучий. Колюча зброя — холодна,
кинджальна зброя.

Колючо-ріжучий — колючо-різальний.

Командуючий, *військ.* — командувач(-ка), командор, ко-
мандір / *розм.* командірка.

Комбінуючий — комбінувальний, поєднувальний, ком-
бінаторний, маніпуляційний, маніпулюваль-
ний; комбінатор(-ка), махінатор(-ка).

Коментуючий — коментувальний; коментатор(-ка).

Компаундуючий, *техн., фіз.* — компаундувальний, змішу-
вальний, складальний.

Компенсуючий, *спец.* — компенсаційний, компенсваль-
ний, заміщувальний, відшкодувальний, від-
шкодівувальний, зрівноважувальний.

Компілюючий, *спец.* — компілювальний, компіляційний, ком-
пілятивний, компіляторський; компілятор(-ка).

Комплексоутворюючий, *фіз.* — комплексоутворювальний, комплексотвірний.

Комплектуючий — комплектувальний; комплектування, деталі для комплектування. Комплектуючі (деталі) — компоненти (складники).

Комплементзв'язуючий, *біохім.* — комплементозв'язувальний* (антитіла).

Компонууючий — компонувальний; компонувальник(-ниця).

Компостуючий — 1) компостер; компостувальний; 2) компостний.

Компрометуючий, компромітуючий — компрометувальний, компрометаційний, знеславлювальний, очорнювальний, компроматний, скандальний; *розм.* компромат.

Комутуючий, *кіб., матем., техн., фіз.* — комутатор; комутувальний, комутаційний, комутаторний, перемікальний, з'єднувальний.

Конаючий — присмертний, агонійний, смертельний; смертник / смертниця; при смерті, в агонії; уже на Божій дорозі, в обіймах смерті, уже на відході.

Конвеєризуючий — конвеєризувальний.

Конвергуючий, *біол., лінгв.* — конвергенційний, конвергентний, зближений, наближений.

Конвертуючий, *спец.* — конвертувальний.

Конденсуючий, *спец.* — конденсувальний, конденсаційний, стискувальний, згущувальний.

Конкуруючий — конкурéнтний, супéрницький, змагáльний; конкурéнт(-ка).

Консервуючий, *техн.* — консервáнт; консервувáльний, консервацiйний, оберiгáльний, зберiгáльний, перехóвувальний.

Консолiдуючий — консолiдувáльний; консолiдáтор(-ка).

Консонуючий, *лит., муз.* — консонáнтний, консонанцiйний, консонувáльний, поєднувальний, спiвзвúчний, гармонiйний; консонáнс.

Констатуючий — констатувáльний, свiдчий, *юр.* свiдоцький.

Конституюючий — устанóвчий.

Конструюючий — конструювáльний.

Контактуючий — контактувáльний, контáктний, контактiвний; *розм.* контактёр(-ка).

Контрапунктуючий, *муз.* — контрапунктóвний.

Контрастуючий, *мист.* — контрастний, контрастовий.

Контрнападаючий, *військ., спорт.* — контратакувáльний; контрнападник(-ниця).

Контролюючий — контролювáльний, контрольний, перевіряльний, перевірчий, цензурувáльний; контролёр(-ка), ревізор, інспектор(-ка), цензор.

Конфліктуючий — конфліктний, конфлікувáльний, розсварений, розконфліктований; Конфліктуючі сторони — стóрони конфлікту.

Конфлюючий, *мед.* — конфлюєнтний, зливний.

Конфронтуючий — конфронтаційний, протиборчий, супротивний, протівний.

Концентруючий — концентрувальний, концентраційний, зосереджувальний, насичувальний; зосереджувач, концентрат.

Концертуючий, *муз.* — концертівний.

Кон'югуючий, кон'югуючий, *біол.* — кон'югувальний.

Координуючий — координаційний, координувальний; координатор(-ка).

Копаючий — копальний.

Копіюючий — 1) наслідувальний; наслідувач(-ка), копіювальник(-ниця), пародист(-ка); 2) *техн.* копіювальний; копіювальник(-ниця), копіювач(-ка).

Коптячий — 1) вудільний, задімлювальний, закурювальний; 2) *техн.* кіптявий, курний, димний, чадний.

Корегуючий, коригуючий — корегувальний / коригувальний; коригувальник(-ниця), *рідше* корегувальник(-ниця).

Коректуючий — коректувальний, корекційний, коригувальний; коректувальник(-ниця), коректор(-ка).

Корелюючий — *спец.* корелювальний; відповідний.

Коренестеблоріжучий, *техн.* — коренестеблорізальний.

Кореспондуючий — переказний; *фізіол.* відповідний, відповідальний.

Кормооброблюючий, *техн.* — кормообробний.

Кормоперероблюючий, *техн.* — кормопереробний.

Кородуючий, *спец.* — кородівний, корозійний, кородувальний, *техн.* корозіювальний. Кородуюче середовище — кородувальне середовище.

Коронуючий, *фіз., хім.* — коронувальний, коронівний.

Короткодіючий — короткодійний, короткочінний.

Короткоживучий, *фіз.* — схильний до розпаду, недовговічний.

Короткозамикаючий, *техн.* — короткозамикальний; короткозамікач.

Короткоіснуючий, *фіз., астрофіз.* — короткочасний, короткотривалий, недовгочасний, недовготривалий, недовговічний.

Коротуючий, *астр.* — коротувальний.

Косопадаючий, *фіз.* — кососпадний, скісноспадний*.

Костооброблюючий, *техн.* — костообробний, кісткообробний.

Косячий — 1) косар, косарка; 2) косий. Косяче око — кісе око.

Кочуючий — кочівний, кочовий, неосілий.

Красивоквітнучий, *бот.* — красивоквітний.

- Красячий** — фарбівний, фарбувальний, барвний.
- Крепітуючий**, *спец.* — крепітувальний, тріскучий, хрусткий, хрумкий.
- Кривдячий** — образливий, прикрій, дошкульний; кривдник(-ниця).
- Кристалізуючий** — кристалізувальний.
- Криючий**, *вид., геол., мист.* — покривний (пласт, шар, лист), підтримний (лист).
- Кріопроводячий**, *ел., техн.* — кріопровідний.
- Кріплячий**, *техн.* — закріпний.
- Кровомажучий**, *мед.* — кровомазальний.
- Кровосмокчучий** — кровосісний, кровосмоктальний, кровоссальний, кровопивчий.
- Кровоспиняючий**, *мед, фарм.* — кровоспінний, гемостатичний.
- Кровоутворюючий**, *біохім., мед.* — кровотвірний, гемопоетичний.
- Крокуючий** — кроківний, крокувальний. Крокуючий екскаватор — кроковий, кроківний екскаватор.
- Кругойдучий**, *поет., рідко* — кругобіжний, круговий.
- Крутопадаючий** — крутоспадний, стрімкоспадний.
- Крутячий**, *фіз.* — крутний, крутільний (момент).
- Кульмінуючий** — кульмінаційний, *астр.* кульмінавальний.

Культивуючий — культивува́льний.

Куполоутворюючий, *геол.* — банетві́рний, банеутво́рювальний.

Купіруючий, купируючий, *мед., техн.* — купірува́льний, уривні́й, зупі́нний, тамува́льний.

Кусаючий — куслі́вий.

Л

Лазячий — повзучий, плазучий; плазун, лазальник. Лазячий бур'ян (стебло) — сланкий, чіпкий бур'ян (стебло).

Лакуючий — лакувальний.

Лактуючий, *біол., мед.* — лактувальний, лактаційний; у період лактації.

Ламаючий, *техн.* — ламальний.

Латунюючий, *техн.* — мосяжувальний, латунювальний*.

Латуючий, *техн.* — латувальний.

Легітимуючий, легітимізуючий, *юр.* — легітимаційний, узаконювальний, легітимізувальний*.

Легкозаймаючий, *техн., фіз.* — легкозаймистий.

Легкозастигаючий, *техн.* — швидкозастигальний, легкотужавий, швидко-тужавий.

Легкозбуджуючий, *псих.* — легкозбуджувальний.

Легкокиплячий — швидкозакипний.

Легкоокислюючий, *хім.* — легкоокислювальний, легкоокисний.

Легкорозціпляючий — легкорозціпний.

Легуючий, *техн.* — легувальний.

Лежачий — простягнутий, простёртий, горизонтальний, покладений, *геол.* залеглий; лёжень. У лежачому положенні — лёжачи, у лежачому стані, *розм.* навлёжачки.

Летячий — летючий, крилатий, повітроплавний. Летячий камінь — кінутий камінь, у польоті, у повітрі.

Лижучий, *зоол.* — лизун; лизальний.

Лисіючий — лисавий, *розм.* голомозий.

Лисніючий, *рідко* — лискучий, лиснючий; з лиском / полиском.

Листаючий — гортальний; гортаючи.

Листогризучий, *зоол.* — листоїдовий, листоїдний, листоїдний; листоїд, листоїд.

Листоскидаючий, *бот.* — листопадний, *рідко* листоскидний.

Ліберальствующий, *політ.* — лібералізований, ліберальний.

Лібруючий, *астр.* — лібрувальний.

Лівообертаючий — лівообертальний.

Лівоперекриваючий, *архіт., геол.* — лівоперекривальний.

Лідруючий — передовий, провідний, лідерський, головний, авангардний; (у спорті) перший, головний; лідер. Лідруюча команда — команда-лідер; лідеручі позиції — чільні (лідерські) позиції.

Ліквідууючий — ліквідува́льний.

Лікуючий — лікува́льний, го́йний, цілю́щий. Лікуючий лікар — лікар-кура́тор, закрі́плений лікар, (чий) лі́кар (мі́й лі́кар, лі́кар Ві́ктора Іва́ненка).

Лімітуючий — лімі́тний, лімітаці́йний, *матем.* обме́жений, *геол., матем., техн.* лімітува́льний, обме́жувальний.

Лінеаризуючий, *матем., фіз.* — лінеаризува́льний, лінеарува́льний, лініюва́льний.

Лісооброблюючий, *техн.* — лісообро́бний.

Лісоутворюючий — лісотві́рний, лісоутво́рювальний.

Літаючий — літа́льний, летю́чий, літні́й, окрі́лений, крила́тий; літу́н(-ка). Літаюча тарілка — летю́ча тарілка.

Лічильно-записуючий, *техн.* — лічі́льно-запі́сувальний.

Лічильно-підсумовуючий, *кіб., техн.* — лічі́льно-підсу́мува́льний, лічі́льно-підсу́мовува́льний.

Ловлячий — лови́льний; лове́ць / ловчі́ня.

Логарифмуючий, *матем., фіз.* — логарифмува́льний.

Локалізууючий — локалізаці́йний, локалізува́льний; локаліза́тор.

Ломлячий — 1) ламáльний, зламувальний, ломі́льний, троці́льний, руйні́вний; 2) (про біль) ломо́тний, судо́мний.

Льонообробляючий, *техн.* — льонообрóбний.

Льоносіючий — льоносіяльний.

Люблячий — відданий, закоханий, залюблений, спóвне-ний любóви, працелюбний, волелюбний. Люблячий тебе — з любóв 'ю до тебе; люблячий (що) — охóчий, ласий до чо́го; любитель(-ка).

Люмінесціючий, *фіз.* — люмінесціюва́льний, люмінесці́йний.

Лютеїнізуючий, *вет., мед.* — лютеїнізува́льний (гормо́н).

Лякаючий — страхітливий, лячний, застра́шливий, настра́шливий, *рідко* страшли́вий, здáтний наляка́ти, страшні́й, кошма́рний, жахли́вий (для ко́го); *зневажл.* страшко́.

Лялечковибиваючий, *техн.* — лялечковибива́льний.

Ляскаючий — ляскітливий, брязкітливий, брязку́чий.

М

Магнетизуючий — магнетизувальний, гіпнотизувальний.

Магніторушаючий, *фіз.* — магніторушійний.

Мажоруючий, *матем.* — мажорувальний, *рідко* мажорівний.

Мажучий — мазальний, мастільний; мазальник(-ниця), мастільник(-ниця), *зневажл.* мазій(-ка) (про поганого художника); мастіло (речовина), *розм.* мазіло (речовина), *розм.* шмаровідло (речовина).

Макетууючий — макетувальний.

Максимізууючий — максимізувальний, збільшувальний, перебільшувальний.

Маліуючий — зменшуваний.

Малодисоціуючий, *екол., хім.* — малодисоціювальний (речовина́).

Малоквітнучий, малоцвітучий — малоцвітний.

Маніфестуючий — маніфестаційний, виявляльний, показувальний.

Мандруючий — мандрівний, мандрівничий, подорожній; мандрівник(-ниця), турист(-ка), мандрівець, подорожувальник(-ниця).

Маневруючий, *техн.* — маневровий, маневрувальний, *рідко* маневрівний.

Маніпулюючий, *техн., фіз.* — маніпулювальний.

Манозозв'язуючий, *біол.* — манозозв'язувальний.

Маркуючий — маркувальний; для маркування.

Марніючий — напівзмарнілий, зів'ялий, схудлий; марніючий.

Маршируючий, маршуючий, *військ.* — марширувальний, *рідко* маршувальний, похідний; на марші; маршувальник(-ниця), маршовік; маршируючи.

Маршрутизуючий, *інформ., техн.* — маршрутизатор; маршрутизувальний*, маршрутизаційний*.

Маршуючий — *див.* маршируючий.

Маскуючий — маскувальний, приховувальний; маскувальник(-ниця).

Маслодобуваючий, *техн.* — маслодобувний.

Мастильно-охолоджуючий, *техн.* — мастильно-охолодний, мастильно-охолоджувальний.

Мастурбуючий — мастурбаційний; онаніст, рукоблудник.

Масштабуючий, *фіз.* — масштабувальний.

Матеріалозберігаючий, *техн.* — матеріалозберігальний, матеріалозберіжний.

Матуючий — матувальний.

Махаючий — махальний; махальник(-ниця).

Машинізуючий, *техн.* — машинізувальний.

Маючий¹ — власник(-ниця) чого-небудь. Маючий силу — чинний; маючий значення, вагу — важливий, значний, поважний; маючий велике майбутнє — з великим майбуттjм / майбутнім; маючий можливості — спроможний; маючий голову на плечах — із головою на в'язях; маючий підстави — із повним правом; не маючий краю — безкраїй, безмежний; не маючий значення — незначний, неважливий, малозначний; не маючий стосунку до справи — непричетний, сторонній.

Меандруючий, *геол., геогр.* — меандрувальний (долина, ріка).

Межуючий — межівний, межовий, суміжний, прилеглий, сусідній.

Меланоцитстимулюючий, *біохім.* — меланоцитстимулювальний.

Мелючий — молольний; мельник, млинар(-ка).

Мембраноатакуючий, *біол., мед.* — мембраноатакувальний.

Мерехтячий — мерехтливий, миготливий, мінливий.

Металізуючий, *техн., фіз.* — металізувальний.

Металообробляючий, *техн.* — металообробний.

Металоріжучий, *техн.* — металорізальний.

Метаноокислюючий, *геол., хім.* — метанооксидувальний, метаноокіснювальний.

Метастазуючий — метастатичний, метастазувальний, метастазотворчий.

Метиліруючий, *хім.* — метилюва́льний (агент, чінник).

Метоксиліруючий, *хім.* — метоксилюва́льний (агент, чінник).

Механізуючий — механізува́льний.

Механооброблюючий, *техн.* — механообрóбний.

Мешкаючий — мешканець(-нка), житель(-ка), *розм.* житець, *розм.* пожилець, *рідко* жилець.

Мигаючий — миготлівий, мигкій, блимли́вий, мерехтлівий, блимкій, моргучий, (часто) мигтю́чий, мигкотю́чий, тріпотлівий. Мигаючий вогонь — мигальний, тріпотлівий вогонь; мигаюче світло — блімальне світло; мигаючий маячок — проблискóвий маячóк.

Минаючий — відхідний, мину́щий, *поет.* перебіжний.

Мироточучий, *рел.* — мироточі́вий (ікона, мо́ці).

Мислячий — вдумливий, розу́мний, глибокодумний, інтелектуа́льний, мислезда́тний, голова́тий, тямучий; мислі́тель(-ка). Недалекомисляча людина — недалекоглядна люди́на.

Миттєводіючий — миттєводі́йний; миттєво́ї дії.

Миючий — мійний, промива́льний, перемива́льний, вимива́льний, відмива́льний, умива́льний, промивні́й, вимивні́й; мійник(-ниця); для миття́. Миючі засоби — мійні за́соби, за́соби для миття́.

Мігруючий, *спец.* — міграці́йний, мігрува́льний, пере́місний, пере́міщувальний, мандрува́льний,

кочовий, блукальний, непосидючий; мігрант(-ка), переселенець / переселенка.

Мікроохолоджуючий, *техн.* — мікроохолоджувальний, рідко мікроохолодний.

Міліючий, *геогр.* — майже обмілілий, рідко змілілий, рідко помілілий, напівзмілілий; міліючи, *розм.* мілкішаючи.

Мілкозалягаючий, *геол.* — мілкозалеглий.

Мілкосидячий — мілкоплавний (човен), мілководний.

Мінералоутворюючий, *геол., хім.* — мінералоутворювальний, мінералотвірний.

Мінімізуючий — мінімізаційний, зменшувальний; для зменшення.

Міровизначаючий, *матем.* — міровизначальний, рідко міроозначальний.

Містоутворюючий, *архит.* — містоутворювальний, містотвірний, містотвірчий, містоформувальний.

Містячий — із вмістом чого-небудь. Містячий воду — водовмісний; містячий кисень — кисневмісний; містячий фосфор — фосфоровмісний.

Місцевоанестезуючий, *мед.* — місцевоанестезувальний; місцева анестезія.

Місцеводіючий — місцеводійний*. Місцеводіючий засіб — локальний засіб, засіб місцевої / локальної дії.

Мітингуючий — мітингувальник(-ниця), мітингар(-ка),

крику́н. Мітингу́ючий натовп — розбу́рханий на́товп.

Міцніючий — зміцнюваний; щораз міцніший, сильніший, дужчий, лютіший, дошкульніший.

Мобілізу́ючий — мобілізаці́йний, мобілізува́льний.

Моделю́ючий — моделюва́льний, моделі́вний; моде́льєр(-ка), моделюва́льник(-ниця). Моделю́юча програ́ма — програ́ма-моделюва́ч, моделюва́льна програ́ма.

Модернізу́ючий — модернізува́льний.

Модифіку́ючий — модифікува́льний.

Модулю́ючий, *муз., техн., фіз.* — модулюва́льний, модуляці́йний, модуля́торний; модуля́тор. Модулю́ючий го́лос — перелі́вчастий го́лос.

Мокну́чий — напівві́моклий, мо́чений, замо́чений, намо́чений, мокря́вий.

Молоковиділя́ючий, *спец.* — молоковиді́льний.

Молокоперероблю́ючий — молокопереро́бний.

Монохроматизу́ючий, *техн.* — монохроматизува́льний (криста́л), монохроматизаці́йний*; монохрома́тор.

Монту́ючий — монтува́льний; монтаже́р, монтажі́ст(-ка), монта́жник(-ниця), монте́р.

Моралізу́ючий, *літ.* — моралісті́чний, моралізаці́йний, моралізува́льний; моралі́ст(-ка).

Моргаючий — *див.* кліпаючий.

Мотивуючий — мотиваційний, мотивувальний, обґрун-
товувальний.

Моторизуючий — моторизувальний.

Мріючий — мрійник(-ниця), романтик; мрійний, мрійлі-
вий, замріяний, *розм.* розміряний.

Муловловлюючий, *техн.* — муловловлювальний*.

Муляючий — мульткий, тісний, *розм.* давкий.

Муміфікуючий, *спец.* — муміфікувальний, муміфікацій-
ний, бальзамувальний.

Муситуючий, *мед., псих.* — буркотливий, муситаційний*.

Н

Набиваючий, *техн.* — набива́льний.

Набираючий, *техн.* — набира́льний, скла-
да́льний.

Набігаючий — 1) *ел., техн.* набіжний, набіга́ль-
ний; 2) *рідко* налєглий (листок).

Наближаючий — *матем., фіз.* наближа́льний;
набліжувальний, збліжуваль-
ний.

Набридаючий — набри́длиий, докучливий,
надокучливий, обри́длиий, на-
сти́рливий, насті́рний, *розм.* на-
до́длиий.

Набризкуючий, *техн.* — набри́зкувальний,
напріскувальний.

Набрякаючий — набряка́льний.

Набухаючий, *біол., с.-г.* — набуха́льний, на-
бряклий, бубнявілий.

Навальцьовуючий, *техн.* — навальцьо́ву-
вальний.

Навантажуючий, *техн., фіз.* — наванта́жу-
вальний.

Наварюючий, *техн.* — нава́рювальний.

Навиваючий, *техн.* — навива́льний, накру́чу-
вальний, намо́тувальний.

Нависаючий — навіслий, звіслий, напів-
навіслий, схілений над чимось.

Навішуючий, *техн.* — навішувальний, начіплювальний.

Навіуючий — навіювальний.

Наводнюючий — наводнювальний, затоплювальний.

Наводячий — *ел., матем.* навідний, індуктувальний, наводжувальний; навідник(-ниця); *ел.* навідний, індуктувальний.

Навуглецьовуючий, *техн., фіз.* — навуглецьовувальний.

Навчаючий — навчальний, вишкільний; учитель(-ка), педагог(-їня), викладач(-ка).

Наганяючий, *геол.* — нагонюваний, нагонювальний (годограф).

Нагвинчуючий, *техн.* — нагвинчувальний, накручувальний.

Нагинаючий — нагінальний.

Нагнітаючий — нагнітальний; нагнітач(-ка). *Муз.* нагнітаючий міх — нагнітний міх.

Нагріваючий, *техн.* — нагрівальний, нагрівний, вигрівальний, огрівальний.

Нагромаджуючий — нагромаджувальний; нагромаджувач, накопичувач.

Надавлюючий — натіскувальний.

Надбудовуючий — надбудовувальний.

Надихаючий — надихальний, наснажливий, запальний.

Надколюючий — надколювальний.

Надломлюючий — надломлювальний.

Надшвидкодійючий — надшвидкодійний.

Надшвидкоріжучий, *техн.* — надшвидкорізальний.

Назначаючий — призначальний.

Назріваючий — 1) близький, недалекій, цілком реальний; 2) вистижний, у процесі назрівання.

Наказуючий, *рідко* — наказовий, наказний, наказувальний, командний, розпорядчий, імперативний; повелитель, командир, автор наказу. Наказуючий тон — владний тон.

Накачуючий — помпувальний, напомувальний.

Накидаючий, *техн.* — накидальний.

Накладаючий — накладальник(-ниця), накладач(-ка); накладальний.

Наклепуючий — наклепувальний.

Наклеюючий — наклеювальний.

Накликаючий — наврочливий, притягальний, *рідше* притяжний.

Наколюючий, *техн.* — наколювальний.

Накопичуючий, *біол., кіб.* — накопичувальний, нагромаджувальний; *техн.* накопичувач (пристрій), нагромаджувач(-ка) і нагромаджувач (пристрій).

Накочуючий, *техн.* — накочувальний.

Накриваючий, *матем, техн.* — накривній, покривній, накривальний.

Накручуючий — накручувальний, намотувальний, навивальний; намотувальник(-ниця), *техн.* намотувач (пристрій) і намотувач(-ка).

Налагоджуючий, *техн.* — налагоджувальний; налагоджувач(-ка) і налагоджувач (програма).

Налаштовуючий, *техн.* — 1) налаштовувальний, настроювальний; 2) набудовувальний.

Наливаючий, *техн.* — наливальний.

Налипаючий — налипальний.

Налітаючий — штурмовий; нападник(-ниця), загарбник(-ниця), завойовник(-ниця), агресор(-ка), *рідко* напасник(-ниця).

Налягаючий — *ел., матем.* наляжний; *геол.* налеглий (пласт, порода).

Намагнічуючий, *техн., фіз.* — намагнічувальний.

Намокаючий — намокальний, намокний, намокливий*.

Наносячий, *техн.* — наносний, наношувальний.

Нападаючий, *військ., спорт.* — нападник(-ниця), *спорт.* ф'орвард; нападальний, нападний, штурмовий, агресивний.

Напаюючий, *техн.* — налютувальний, нап'яувальний.

Напіввіднімаючий, *кіб., техн.* — напіввіднімальний.

Напівлежачий — у напівлежачому стані; напівлежачи (розм.); (на)півлежачки.

Напівпаразитуючий, *біол.* — напівпаразитичний, напівпаразитарний; напівпаразит.

Напівпровідячий, *техн., фіз.* — напівпровідний; напівпровідник.

Напівсидячий — у напівсидячому стані; напівсидячи.

Напливаючий — напливний.

Наповнюючий — наповнювальний; *спец.* наповнювач.

Направляючий — вказівний, напрямний, напрямлювальний, спрямувальний, спрямівний, напрямляльний (фільтр), провідний, дороговказний, направний; *астр., техн., фіз.* спрямовувальний, скеровувальний, напрямний. Направляюча сила — керівна сила; *військ.* направляюча (частина в РСЗВ) — спрямовувач; направляючий стержень — напрямний стержень.

Напружуючий — *буд., техн.* напружувальний, *мед.* напружений, натягувальний. *Анат., муз.* напружуючий мускул — мускул-напинач.

Напускаючий — напускальний.

Напучуючий — напучувальний, повчальний.

Нараховуючий — нараховувальний, налічувальний; у складі (кількості); місткістю (розміром, обсягом) на.

Народжуючий — народжувальний; породілля.

Наростаючий — нароста́льний, зроста́льний, наро́щувальний, нестрíмний. *Техн.* наростаючий знос — накопíчувальне зно́шення; *муз.* наростаючий ряд — східний ряд.

Нарощуючий, *техн.* — наро́щувальний, дотóчувальний, збі́льшувальний.

Насаджуючий — 1) *с.-г.* наса́джувальний, прище́плювальний; наса́джувач(-ка), сади́вник(-ниця), прище́плювач(-ка); 2) *техн.* наса́джувальний, запрова́джувальний; *книжн.* наса́джувач(-ка).

Населяючий — жиле́ць, ме́шканець(-ка), тубі́лець / тубі́лка; осі́лий.

Насипаючий — насипа́льний; насипа́льник(-ниця).

Насичуючий, *спец.* — насі́чувальний, напóвнювальний, збага́чувальний, забезпе́чувальний, годува́льний. Насичуюча їжа — поживна (сітна, тривна́) їжа.

Насікаючий, *техн.* — насіка́льний, зару́бувальний, карбува́льний.

Наслідуючий — 1) наслі́дувальний, копіюва́льний, імітаці́йний, імітува́льний, мавпува́льний, пародіюва́льний; наслі́дувач(-ка), іміта́тор(-ка), *книжн.* аде́пт; 2) наслі́дувальний, спадкоє́мний; спадкоє́мець / спадкоє́миця, насту́пник(-ниця), послідо́вник(-ниця), насту́пник(-ниця).

Насосно-акумуляуючий, *техн.* — насóсно-акумулява́льний.

Наспівуючий, *мист., муз.* — наспі́вний, наспі́вувальний.

Настилаючий — настелювальний, стелільний, намощувальний; настелювач(-ка).

Насторожуючий — насторожливий, підозрілий, тривожний, бентежний.

Настроюючий — 1) настрюювальний, налаштувальний, наладжувальний, підбурювальний, накручувальний, регулювальний; 2) набудовувальний*.

Наступаючий — 1) наступний, прийдешній, майбутній; 2) наступальний, штурмовий, агресивний.

Насуваючий — насувний, насувальний.

Натискаючий, *спец.* — натискальний, натіскувальний, натискний; натискач (прилад).

Наточуючий, *техн.* — наточувальний, нагострювальний.

Натягуючий, *матем., техн.* — натягувальний, напінальний.

Нафтовиробляючий, *техн.* — нафтовиробний; нафтовиробник.

Нафтоперекачуючий, *техн.* — нафтоперекачувальний.

Нафтоперероблюючий — нафтопереробний.

Нафтоутворюючий, *геол.* — нафтотвірний, нафтоутворювальний.

Нахиляючий — нахилювальний, *розм.* нахильний.

Націєзберігаючий, *політ.* — націєзберігальний, націєзбережний (чінник).

Націєутворюючий, *політ.* — націєтвірний, націєтвірчий, *рідко* націєутвірвальний.

Небачучий, *діал.* — незрячий, невидючий, сліпий, *розм.* невідючий; людина з порушеннями зору, незряча людина.

Невбираючий — невбирний, невбиральний, непоглинальний, невсмоктувальний, неабсорбційний.

Невгаваючий — невгамовний, непосидючий, неугавний, безугавний, непокійливий, безупінний, неупінний, безнастанний.

Невзаємодіючий — невзаємодійний.

Невилягаючий — *с.-г.* твердостіблий.

Невимикаючий — невимикальний.

Невипромінюючий — не випромінний, *техн., фіз.* не випромінювальний.

Невисихаючий — невисихний, вічно мокрий, невісохлий.

Невідбиваючий — невідбивальний.

Невідмикаючий — невідмикальний, невідпиральний.

Невідпираючий — невідпиральний, невідмикальний.

Невідповідаючий, *техн., фіз.* — невідповідний.

Невідпускаючий, *ел., техн.* — невідпускатльний (струм).

Невідхиляючий, *матем., техн., фіз.* — невідхильний, невідхилювальний.

Невіруючий, *рел.* — безбóжний, безвірний, небогомільний, небоговірний; невірний(-а), атеїст(-ка), безвірник(-ниця), безбóжник(-ниця), *заст. лайл.* нéхрист.

Невмираючий — невмиру́щий, безсмертний, вічний, довічний, немину́щий, *поет.* нетлі́нний.

Невмовкаючий — неумóвкний, невгамóвний, безугáвний, невгомóнний, неугáвний / невгáвний, нескінчénний.

Незростаючий, *матем.* — незростáльний.

Невоюючий — мирний, нейтрáльний, неагресівний, невойовнічий, не втя́гнутий у війну́.

Невсмоктуючий, *техн.* — непоглина́льний, невсмо́ктувальний, невбирний, невбира́льний, неабсорбці́йний.

Невстигаючий — неуспі́шний, відста́лий, несі́льний, слабéнький, далéко не пéрший, недолу́гий, нéмічний.

Невтихаючий — нескінчénний, невгамóвний, безугáвний, неосла́бний, невті́шний, невгаву́щий.

Невщухаючий — нескінчénний, безугáвний, невгомóнний, неосла́бний, невті́шний, неугáвний / невгáвний, невгаву́щий. Невщухаючі оплески — нескінчénні óплески.

Негазуючий, *фіз.* — негазува́льний.

Негарячкуючий, *мед.* — негарячківний (хворий).

Негасну́чий — незгáсний, непогáсний, нетлі́нний, *техн.,*

фіз. невгасальний, неослабний, *поет.* невгасний, невмирущий, *поет.* незагасний, невгасимий, неминущий, незабутній.

Недетонуючий, *техн.* — недетонувальний, недетоніваний; без детонації. *Техн.* недетонуюче паливо — недетонувальне паливо.

Недисоціюючий, *хім.* — недисоційований, недисоційовний.

Недіючий — недіяльний, недійовий, неактивний, неефективний, мёртвий, нерухомий, *юр.* нечинний; не в роботі, не в ході. Недіючий завод — законсервований (зупинений) завод; недіючий механізм — нерухомий (зіпсований, зламаний) механізм; *геогр., геол.* недіючий вулкан — неактивний вулкан.

Недовантажуючий — недовантажувальний.

Недозволяючий — заборонний, неприпустимий, невільний, *рідко* недопущений; із заборобою (щось робіти), без дозволу.

Недренуючий, *с.-г., техн.* — недренувальний.

Недублячий, *техн.* — недубильний.

Незаживаючий — невигойний, незагойний, незгойний, невиліковний.

Незаломлюючий, *фіз.* — незаломний, незаломлювальний.

Незамерзаючий — незамерзальний, *гірн., фіз.* незамерзний; морозостійкий, незамерзущий. *Техн.* незамерзаюча рідина — незамерзна рідина; *техн.* незамерзаюче мастило — незамерзальне мастило.

Незапалюючий — незапáлювальний.

Незатухаючий — незгáсний, невгасúщий, невгамівний;
фіз. незагáсні коливáння.

Незгасаючий, незагасаючий, *техн., фіз.* — невгасáльний, незгасáльний, незагасáльний, незгáсний, невгасímий, непогáсний. *Фіз.* незгасаюча реакція — незгасáльна (невгамувáльна) реáкція; *фіз.* незгасаючі коливáння — незгáсні (невгамівні) коливáння.

Незгинаючий — незгинáльний.

Незгораючий, *техн., фіз.* — неспáлювальний.

Незмінюючий — незмінювальний.

Незмочуючий, *фіз.* — незмóчувальний.

Незнаючий — необізнаний, тёмний, нетямúщий, незнайóмий (з чим), некомпетéнтний (у чóму), недосвідчений, невтаємнічений; *розм.* нетяма, *розм.* без знаття́.

Незникаючий — незникний, постійний, незникóмий, всеприсúтний / усеприсúтний.

Незростаючий — незб́льшуваний, заморóжений, *матем.* незростáльний.

Неімущий, *книжн., заст., соціол.* — бідний, убогий / вбогий, незамóжний, нуждénний; бідняк, *розм.* бідáк / *рідко* бідáчка, *розм.* бідáр(-ка).

Неінвертуючий, *фіз.* — неінвертувáльний. Неінвертуючий вихід — неінверсívний вихід.

Неіонізуючий, *фіз.* — нейонізува́льний / неіонізува́льний, нейонізаці́йний / неіонізаці́йний, нейонізі́вний / неіонізі́вний.

Неіснуючий — вігаданий, нереа́льний, ірреа́льний, уя́вний, незафі́ксований, відсу́тній, химерний, примарний, неземний, *підсил.* фантастичний, ніде не су́щий; вігадка, фанта́зія, фі́кція.

Нейтралізуючий — нейтралізува́льний, нейтралізаці́йний, знешко́джувальний; нейтраліза́тор.

Некліпаючий — незмигний, засти́глий, непору́шний, пильний, *підсил.* закам'янілий, *підсил.* скам'янілий. Некліпаючі очі — нерухомі́ очі.

Некоагулюючий, *спец.* — некоагуля́твний, некоагуляці́йний, некоагулюва́льний.

Нековзаючий, *техн.* — нековзкі́й.

Некодуючий, *спец.* — некодува́льний.

Некомутуючий, *фіз.* — некому́твний, некому́тува́льний.

Некородуючий, *фіз.* — некороди́вний, некородува́льний.

Некротизуючий, *анат., мед.* — некротизува́льний, некроти́чний, некротизаці́йний.

Нелиняючий — нелиню́чий, нелиня́лий.

Нелітаючий — нелетю́чий, безкри́лий, нелітний.

Немеркнучий — *книжн.* нетлі́нний, незабу́тний, неосла́бний, неми́нущий, незга́сний, негаси́мий, безсме́ртний, неври́ущий.

Немигаючий — немиготливий, незмигній, застиглий, непорушний, нерухомий, немигтючий.

Немислячий — нерозумний, бездумний, безголовий, не-
тямущий, недотепний, тупий, тупоумний,
розм. дурноголовий, *розм.* пустоголовий, *розм.*
твердоголовий, *розм.* тупоголовий, *розм.* дубо-
головий, *розм.* безголовий, *розм.* безмозкий,
розм. дурнолобий, *розм.* пустилобий, *розм.*
твердолобий.

Немодулюючий, *фіз.* — немодулювальний, немодульова-
ний, немодуляційний*.

Ненавидячий — ненависний, ненависливий, *діал.* нена-
видний.

Неналягаючий, *матем.* — неналяжний.

Ненасичуючий, *геол.* — ненасичувальний (компонент).

Ненастроюючий, *техн.* — ненастроювальний, неналаш-
товувальний.

Необмежуючий — необмежувальний.

Неохоплюючий — неохоплювальний.

Непаразитуючий, *біол.* — непаразитичний, непаразитар-
ний; паразит.

Неперекриваючий — неперикривальний, неперекрив-
ний, неперевершувальний, незакривальний.

Неперервнодіючий, *техн.* — безупинночінний; *рідко* не-
перервно чінний. Неперервнодіючий меха-
нізм — безупиннодійний механізм.

- Непересихаючий**, *геогр., геол.* — непересохлий.
- Неперехрещуючий**, *техн.* — неперехрещувальний.
- Непоглинаючий**, *фіз.* — непоглинальний, невбирний.
- Неполяризуючий**, *фіз.* — неполяризаційний (електрод).
- Непороджуючий**, *матем.* — непородний.
- Непрацюючий** — незайнятий, нерухомий, неробочий; безробітний(-а). Непрацюючий мотор — несправний (заглухлий, застопорений) мотор.
- Неприлягаючий**, *матем.* — неприлégлий.
- Неприналежачий**, *матем.* — неналéжний.
- Непроводячий**, *ел., техн., фіз.* — непровідний.
- Непрогресуючий** — непоступний, непоступальний, непрогресувальний.
- Непроникаючий** — непроникний, непронікливий.
- Непропускаючий** — непропусkальний, непрохідний.
- Непротикаючий**, *архіт., геол.* — непрострóмлювальний.
- Непрямодіючий** — *техн.* непрямодійний, опосередкований; опосередкованої дії.
- Нервуючий** — рознервований, роздратований, нервовий.
- Нерегулюючий**, *техн.* — нерегулювальний.
- Нередукуючий** — *фізіол.* нередукувальний.

Нерезонуючий, *техн., фіз.* — нерезонансний, *рідко* нерезонівний, нерезонансовий.

Нерозгіннокиплячий — азеотропний.

Нерозщеплюючий, *фіз.* — нерозщеплювальний (нейрон).

Неруйнуючий — неруйнівний.

Несамовіткаючий, *геол.* — несамовитічний.

Несамогасячий, *техн.* — несамогасний.

Нескладоутворюючий, *лінгв.* — нескладотвірний, *рідше* нескладотворний.

Несолеутворюючий, *геол.* — несолетвірний, несолеутворювальний (оксид).

Неспадаючий, *матем.* — неспадний.

Неспівпадаючий — *матем., техн.* незбіжний, несхожий, неподібний; *матем., хім.* непристайний, інконгруєнтний. Неспівпадаючі погляди (точки зору) — розбіжні (різнобіжні) погляди.

Несповільнюючий, *техн., фіз.* — несповільнювальний, неуповільнювальний.

Неспотворюючий, *матем., техн., фіз.* — неспотворювальний, неспотворний.

Нестихаючий — невгомонний, безугавний, неугамовний, неугавний / негавний. Нестихаючі оплески — нескінченні оплески.

Неструмоведучий, *ел., техн.* — неструмовідний.

Нетекучий — неплі́нний, непрото́чний, застійний, *рідко* непроті́чний.

Нетрансляючий, *біол.* — нетранслюва́льний, нетрансляці́йний.

Неутримуючий, *матем.* — неутрима́ний.

Нефлуоросціюючий, **нефлюоресціюючий**, *буд., фіз., хім.* — нефлюоресце́нтний / нефлюоресце́нтний, нефлюоресціюва́льний / нефлюоресціюва́льний.

Нефотосинтезуючий, *біол., біохім.* — нефотосинтезува́льний.

Нехтуючий — знева́жливий (до чо́гось, ко́гось), погóрдливий (до чо́гось, ко́гось), легкова́жний, легкова́жливий. Нехтуючий небезпекою — відчайду́шний, безстра́шний.

Нешвидкодіючий, *техн.* — нешвидкоді́йний.

Низпадаючий — спадни́й, спадальни́й, низхідни́й, долубі́жний, спа́дистий, похі́лий, поло́жистий.

Низходячий — *геол., техн., фіз.* низхідни́й; *матем., мед.* спадни́й.

Нечитаючий — *розм.* нечита́йло.

Низькокиплячий, *фіз.* — легкозакипа́льний.

Ниючий — скімлі́вий; *розм.* скиглі́й(-ка), *розм.* стогні́й(-ка). Ниючий біль — тупи́й (терпкі́й, нийни́й, нудни́й) біль.

Нівелюючий — нівелюва́льний, вирівнюва́льний, *рідко* нівелі́вний.

Нікелюючий, *техн., фіз.* — нікелюва́льний.

Нітрифікуючий, *біол., хім.* — нітрифікува́льний, нітрифікаці́йний; *біохім.* нітрифіка́тор.

Нітруючий, *техн.* — нітрува́льний.

Нокаутуючий — *спорт.* нокаутува́льний; карколóмний, ребролóмний.

Нормалізуючий — нормалізува́льний.

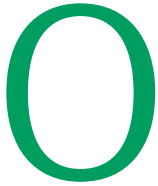
Нормальнотужавіючий, *спец.* — нормальнотвёрдний.

Нормуючий — нормува́льний, *рідко* нормівні́й; нормува́льник(-ниця).

Ностальгуючий — ностальгі́йний, стужений за ким-не́будь, спóвнений ту́ги, тужний, тужли́вий, зажу́рливий.

Нудьгуючий — *розм.* знóджений, бездія́льний; *розм.* нудьга́р; нудьгу́ючи.

Нуртуючий — розбу́рханий, збу́рений, бурхли́вий, бурли́вий, бу́йний.

Оббризкуючий — оббризкувальний, оббризкувальний, бризкальний.

Обваловуючий — обваловувальний.

Обвиваючий — обвивальний.

Обвисаючий — обвислий, звислий, обвисливий; (про шкіру) обвислий, в'ялий, драглистий.

Обводнюючий, *геол.* — обводнювальний, наводнювальний.

Обводячий, *техн.* — обвідний.

Обволікаючий, обволікуючий — *техн., фіз.* обволікальний; *геол., мед., фарм.* обволікний, обволічний, обволікальний; огортальний, обкутувальний, плівкотворний, затягальний, закутувальний, укривний, укривальний.

Обвуглецьовуючий, *техн.* — обвуглецьовувальний.

Обганяючий — обгінний, випереджальний, обганяльний*, обминальний*.

Обгинаючий — обгинальний, *спец.* обвідний, довкружний, *техн., мед.* огинальний, обхідний. *Техн.* обгинаюча крива — огинальна крива; *матем.* обгинаюча лінія — обвідна лінія.

Обгортаючий, огортаючий — обгортальний, обгортковий, загортальний, об-

кру́чувальний, обмо́тувальний, обертáльний, поверта́льний; *матем.* обвідний.

Обгризаючий, *зоол.* — обгризу́щий*; обгризаючи.

Обґрунтовуючий — засаднічий, обґрунто́вувальний, умотиво́вувальний, узаса́днювальний, аргу-ментува́льний.

Обдуваючий — обдува́льний, *рідко* овіювальний.

Обезбарвлюючий — *див.* знебарвлюючий.

Обезболюючий — *див.* знеболюючий.

Обезвітряючий — зневі́трявальний.

Обезвладнюючий, *рідко* — зневла́днювальний.

Обезводнюючий — *див.* зневоднюючий.

Обезволожуючий — *див.* зневоложуючий.

Обезгажуючий — *див.* знегажуючий.

Обездублюючий — *див.* знедублюючий.

Обезжирюючий — *див.* знежирюючий.

Обеззаражуючий — *див.* знезаражуючий.

Обеззброюючий, *рідко* — роззбро́ювальний, знезбро́ю-вальний, знезбро́йний; *рідко* роззбро́юва-ч(-ка), *рідко* знезбро́ювач(-ка).

Обеззолуючий — *див.* знезолуючий.

Обезкровлюючий — *див.* знекровлюючий.

- Обезпилуючий** — *див.* знепилуючий.
- Обезпліднюючий** — *див.* знепліднюючий.
- Обезсірчуючий** — *див.* знесірчуючий.
- Оберігаючий** — охоронний, сторожовий, захисний; оберігач(-ка), берегіння. Оберігаюча функція — захисна функція.
- Обертаючий**, *техн., фіз., матем.* — обертальний, обертівий, роторний; ротатор. Обертаюча сила — обертальна сила; обертаюча антена (дуга, голка) — обертівна антена (дуга, голка); обертаюча заслінка — поворотна заслінка; обертаючі двері — обертівні двері; обертаючий двигун (диск, стіл, перфоратор) — обертівний двигун (диск, стіл, перфоратор); *фіз.* обертаючий момент — обертальний момент; *мед.* обертаючий всередину — привертач, увертач; *мед.* обертаючий назовні — вивертач.
- Об'єднуючий** — об'єднувальний, об'єднувчий, єднальний, поєднувальний, гуртувальний, згуртовувальний, інтеграційний, інтегральний; об'єднувач(-ка).
- Об'єктивуючий** — об'єктиваційний, об'єктивувальний.
- Об'ємлючий**, *геол.* — обхопний (лист).
- Обігриваючий** — обігривальний, обігрівний, ogrивний, ogrивальний, ogrійливий; обігривач (прилад), ogrивнік (пристрій), ogrивальник(-ниця).
- Обіцяючий** — обіцяльник(-ниця), щедрий на обіцянки; перспективний, обнадійливий, повен надій.

Обклеюючий — обклéювальний.

Обковуючий — обкóвувальний.

Облагороджуючий — ушляхéтнювальний; ушляхéтнювач(-ка).

Обладнуючий, устатковууючий — обладна́льний, устаткува́льний.

Облицьовуючий — облицьóвувальний.

Облітерууючий, *вет., мед.* — облітерува́льний, облітераці́йний, закривні́й.

Облягаючий (одяг) — обтіслий, обліплий, прилепистий, облипчастий, облепчастий, підлипчастий, обтісний.

Облямовуючий — облямóвувальний, отóчувальний.

Обмазуючий — обма́зувальний, обма́щувальний.

Обмацюючий — обма́цувальний. Обмацюючий погляд — пильний (пронізливий, пронікливий, допитливий, гóстрий) по́гляд.

Обмежуючий — обмежувальний, *рідко* обмежний, межовий; *спец.* обмежник (пристрій), обмежувач (пристрій), для обмеження.

Обмиваючий — обмива́льний.

Обмінюючий — обмі́нювальний, вимі́нювальний.

Обмірюючий — обмі́рювальний.

Обмотуючий — обмо́тувальний, обвива́льний.

Обнадіюючий — обнадійливий, багатонадійний.

Обожнюючий — захоплений, захоплюваний, зачарований, зачудований; обожнювач(-ка), шанувальник(-ниця).

Обпалюючий — палючий, пекучий, обпалювальний, обсмалювальний, *техн.* випалювальний. Обпалюючий вітер (мороз) — шпаркйй (дошкульний, щипучий) вітер (мороз); обпалюючий цілунок — жагучий цілунок.

Обпиловуючий, обпилюючий, *техн.* — обпилівувальний, опилівувальний, обпильовальний; *рідко* обпилівник(-ниця), обпильовач(-ка).

Обпікаючий — пекучий, палючий, дуже гарячий, обпалювальний. Обпікаючий вітер (мороз) — шпаркйй (дошкульний, щипучий) вітер (мороз); обпікаючий цілунок — жагучий цілунок.

Обплітаючий — обплітальний; обплітальник(-ниця).

Обприскуючий — обприскувальний, оббрізувальний, скроплювальний*; обприскувач (пристрій).

Обпугуючий, обплутуючий — обплутувальний, обмотувальний, опугувальний*.

Ображаючий — образливий, прикрйй, зневажливий, дошкульний, в'їдливий / уїдливий, їдкйй, ущипливий, різкйй, хльосткйй, гострий, колючий, жалкйй; кривдник(-ниця), *розм.* напасник(-ниця), нападник(-ниця). Ображаючий вислів — гострий (пекучий) вислів.

Обрамляючий — облямівувальний, оторочувальний, оточувальний.

Обриваючий — обривний, уривний.

Обрізаючий, *техн.* — обрізальний, обтинальний.

Обробляючий, оброблюючий — *спец.* обробний, оброблюваний, розроблювальний, опрацювальний; обробник(-ниця), оброблювач(-ка). Обробляючий інструмент — обробний інструмент; обробляюча промисловість — обробна промисловість.

Обростаючий — напівоброслий, порослий, покриваний (чим); обростаючий подробицями — прикрашуваний подробицями (детальми).

Обрубуючий — обрубувальний, обрубний; обрубувач(-ка), обрубник(-ниця).

Обрушуючий — обвалювальний, завалювальний, *рідко* завальний; завалювальник(-ниця), завальник(-ниця).

Обслуговуючий, обслужуючий — обслуговувальний, обслуговий, обслуговчий, обслушний; зайнятий обслуговуванням; обслуговувач(-ка), обслуга, *рідко* обслужник(-ниця), для обслуговування. *Фін.* обслуговуючий банк — банк-обслуговувач; обслуговуючий центр — центр обслуговування.

Обсмолюючий — обсмолювальний, *рідко* осмолювальний; обсмолювач(-ка), осмолювач(-ка).

Обстежуючий — обстежний, обстежувальний.

Обстригаючий, *техн.* — обстригальний.

Обстругуючий, *техн.* — обстругувальний.

- Обтікаючий** — округлий, обтічний; (про відповідь) дипломатичний, гнучкий; *техн.* обтікальний.
- Обтрушуючий** — *техн.* обтрушувальний, обтрясальний; обтрушуючи.
- Обтягуючий** — обтягувальний, обтягальний, обтіслий, оточувальний, обтяжний. Обтягуючий одяг — обтіслий одяг.
- Обтяжуючий** — обтяжливий, обтяжувальний. *Юр.* обтяжуючі обставини — обтяжливі обставини.
- Обхоплюючий** — всеосяжний, обхоплювальний, охоплювальний, широкосяжний, оточувальний, обіймальний, охопливий, *матем.* обхопний; *військ.* обхоплюючий маневр — облоговий маневр.
- Обчислюючий** — обчислювальний, вичислювальний.
- Обчісуючий, очісуючий, *техн.*** — обчісувальний, очісувальний.
- Обшиваючий** — обшивальний.
- Оволодіваючий** — опанувач(-ка) (знань), здобувач(-ка) (освіти), привласнювач(-ка); опановний.
- Овочеперероблюючий, *техн.*** — овочепереробний.
- Огинаючий** — *матем.* обвідний, *мед., техн.* обгинальний.
- Оглядаючий** — оглядальний; оглядач(-ка), *спец., рідко* оглядальник(-ниця).
- Оголошуючий** — оповісник(-ниця), сповісник(-ниця); оголошувальний, сповіщальний, оповіщальний, декларативний.

- Оголоючий** — оголювальний; розкривальний, викривальний.
- Огороджуючий** — загороджувальний, о(б)городжувальний, *техн.* захисний; захисник(-ниця), оборонець, *рідко* оборонник(-ниця). *Геол.* огороджувача дегазація — захисна дегазація.
- Огриваючий** — огривний, огривальний, обігривальний, *поет.* оگریливий; огривач, огривник (пристрій).
- Однодіючий**, *техн.* — одночінний.
- Однозаломлюючий**, *фіз.* — однозаломлювальний.
- Одужуючий** — *мед.* одужувальний (період, центр); відхворілий, напіввідужалий; у процесі одужання.
- Одурманючий** — запаморочливий, запаморочний, одурманливий, паморочливий, *розм.* дурманливий, *розм.* дурманний; одур, дурман.
- Одуряючий** — запаморочливий, запаморочний, задурливий, *розм.* дурманний, *розм.* дурманливий. Одуряючий запах — п'янкій (п'янливий) запах.
- Одягаючий** — одягальний. *Техн.* одягаюча стіна — уловлювальна (протиобвальна) стіна.
- Оживаючий** — покликаний до життя, у процесі оживання; *рідко* ожілий; оживаючи.
- Оживляючий** — життєдайний, живодайний, животворний, цілющий, відновний, освіжний, реанімаційний, відновлювальний.
- Озвучуючий** — озвучувальний; озвучувач(-ка).

Оздоровлюючий, оздоровляючий — оздорóвчий, оздорóвлювальний.

Ознайомлюючий — ознайóмчий, ознайóмлювальний; ознайóмлювач(-ка).

Означаючий — означáльний, визначáльний.

Озонуючий, *техн.* — озонувáльний, озонаці́йний; озонáтор (прилад).

Окаючий — óкало. *Лінгв.* óкаючі гóвори — діалéкти з óканням.

Окислюючий, *хім., техн., фіз.* — окі́слювальний, окі́снювальний, окисні́й; окисні́к (речовина), окі́слювач (речовина).

Оконтурюючий, *геогр., геол.* — окóнтурювальний (сква́жина, діля́нка).

Окреслюючий — окрéслювальний, обрисóвувальний.

Окрилюючий, окриляючий — насна́жливий, надихáльний; натхне́нник(-ниця).

Оксидуючий, *хім.* — оксидува́льний, окі́слювальний, окі́снювальний; оксі́д, óкисел, óкисень.

Окультурюючий — окульту́рювальний.

Окуповуючий, *міжнар. право* — окупаці́йний; окупáнт(-ка), загарбник(-ниця). Окуповуюча держава (сторона) — держа́ва-окупáнтка (сторона́-окупáнтка).

Омолоджуючий — омоло́джувальний, молоді́льний, *рідко* відмоло́джувальний.

- Оновлюючий** — онóвлювальний, віднóвлювальний; онóвлювач(-ка).
- Опадаючий** — опадаючи; падолист, падалиця (про лістя й плоді), падалка (про лістя й плоді).
- Опалесціючий**, *геол., фіз.* — опалесцєнтний, опалесціювальный.
- Опалюючий**, *техн.* — опалювальний, огрівальный; опалювач(-ка) і опалювач (пристрій).
- Оперізуючий** — *мед.* оперізувальний, поясуватий; *техн.* оперізувальний, отóчувальный. *Мед.* оперізуючий лишай — обрїсник (лишай) кружлястий.
- Оперуючий** — оперувальный, операційний; оператор(-ка), операціонїст(-ка); маніпулятор(-ка).
- Оперяючий**, *біол., геол.* — покривальный.
- Опечатуючий** — опечатувальний, запечатувальний.
- Описуючий** — опїсувальний, описовий.
- Опікуючий, опікаючий** — опікувальний, опікунський, опікунчий, протегувальный, заступницький; опікун(-ка), протєктор(-ка), патрón(-еса).
- Опіснюючий**, *архїт., буд., гірн., техн.* — опїснювальний; опїснювач, спїснювач.
- Опосередковуючий**, *книжн.* — опосередковувальный.
- Оправдуючий**, *рїдко* — виправдальный, виправдувальний, оправдальный; виправдувач(-ка).

Опресовуючий, *техн.* — опресувальний, опресівний, обтискальний, обтискний.

Опріснюючий, *гідр., техн., фіз.* — опріснювальний, зне-
сольовальний; опріснювач.

Опромінюючий — *фіз.* опромінювальний, огрійливий; опромінювач.

Оптимізуючий — оптимізаційний, оптимізувальний.

Опускаючий, *техн.* — опускальний, спускальний, спуско-
вій, опускний, спускний.

Оп'яняючий — п'янкій, *розм.* дурманний, задурливий.

Організуючий, організовуючий — організаційний, ор-
ганізувальний, організаторський; організа-
тор(-ка).

Орендуючий — орендувальний; орендár(-ка), винай-
мáч(-ка), *розм. рідко* орендáтор(-ка).

Орієнтуючий — орієтувальний, орієнтаційний, орієтвний.

Ороговіваючий, *мед.* — ороговівальний.

Осаджуючий — 1) облоговий, осадний; 2) *геол., техн., фіз.,
хім.* осаджувальний; *спец.* осаджувач.

Освіжаючий, освіжуючий — освіжний, свіжистий, дже-
рельний, відсвіжувальний, свіжий; освіжувач.

Освітлюючий, *техн.* — освітлювальний, просвітлюваль-
ний, прояснювальний, *спец.* устоювальний.

Осифікуючий, *вет., мед.* — осифікувальний, скістнюваль-
ний, скостенювальний, закостенювальний.

Осідаючий — *техн., фіз.* осідальний, обсувний, заглибний, *техн.* осідний.

Осінньоквітучий, *бот.* — осінньоквітний*, осінньоквітлий*.

Оскулюючий, *астр., фіз.* — оскулювальний.

Ослаблюючий, ослабляючий — ослаблювальний, послаблювальний, зменшувальний, попускальний, полэгшувальний, притлумлюваний.

Осліплюючий, осліпляючий, *рідко* — осліплювальний, засліплювальний, сліпучо-яскравий, сліпучий, засліпливий. Осліплююча краса — розкішна (чарівна, чарівлива) краса.

Осмолюючий — осмолювальний.

Оснащуючий — *матем., техн.* оснастільний; *техн.* споряджальний; екіпірувальний, обладнувальний, забезпечувальний; екіпірувальник(-ниця).

Остерігаючий — застерéжний, застерéжувальний, застерігальний, застерéжливий, пересторóжливий.

Остигаючий, *рідко* — *техн., фіз.* остигальний, охолонний, остигний; напіввіхололий, напівохололий, напівостіглий, вихолóджуваний.

Осушуючий, *гідр., фіз.* — осушувальний, висусувальний.

Осцилюючий, *спец., рідко* — *фіз.* осцилювальний, *астр., матем., фіз.* коливний, коливальний.

Осягаючий — обізнаний, тямущий, осяжний; осягаючи.

Ототожнюючий — *матем., фіз.* ототóжнювальний; уподібно-
нювальний, прирівнювальний.

Оточуючий — навкóлишній, довкóлишній, довкíльний, навкóжний, окíльний, обвідний, отóчувальний, обгортáльний, оповивáльний. Оточуючі люди — отóчення; оточуючі близькі люди — у кóлі близькіх людéй; оточуюче середовище — довкíлля; усі оточуючі — усі навкóло.

Отримуючий — отрíмувач(-ка), одéржувач(-ка), адре-
сáт(-ка).

Отруюючий — отру́йний, отру́йливий, *рідко* отру́тний, *спец.* токсичний; отру́йник(-ниця), *рідко* от-
ру́ювач(-ка); отру́та, тру́нок, *спец.* токсін.

Отупляючий — одурмáнливий, задúрливий, дурмáнний, знетя́млювальний.

Оформлюючий — офóрмлювальний; офóрмлювач(-ка).

Охолоджуючий — охолóджувальний, холодíльний, охолóдний, остúджувальний, охолóдливий, *техн.* рефрижерáторний. *Техн.* охолоджуюча рідина — охолóдна рідина́; *мед.* охолоджуючий зонд — охолóдний зонд.

Охоплюючий — охóплювальний, всеося́жний, отóчувальний, обіймáльний, осягáльний, захóплювальний, охóпливий. *Військ.* охоплюючий маневр — облóговий манéвр.

Охороняючий — охорóнний, запобі́жний, захисний; охорóнець, вартовій(-а), вартівнік(-ниця), захиснік(-ниця), охорóнник(-ниця), *розм.* кара-
у́льний.

Оцинковуючий, *техн.* — цинкувальний.

Оцінюючий — оцінювальний, оцінний, цінувальний; погляд знавέцький; оцінювач(-ка), оцінник(-ниця).

Оцукрюючий, *техн.* — оцукрювальний, *рідко* зцукрювальний.

Очищаючий, очищуючий — очіщувальний, чистільний, очисний; *спец.* очисник, очіщувач, фільтр, ви́чищувач.

Очікуючий — очікувальний, сподівальний, передбáчувальний; очікувач(-ка). Очікуючий погляд — чекальний (очікувальний) погляд. *Фіз.* очікуючий момент — очікувальний момент.

Обчісуючий — *див.* обчісуючий.

Очолюючий — очільник(-ниця), чільник(-ниця), голова́, ватажо́к, провідник(-ні́ця), керівник(-ні́ця), завідувач(-ка); головний, провідний, чільний.

Паводкоакумулюючий, *гідр., екол.* — паводко-акумулятивний*, паводкоакумуляційний*.

Падаючий — низхідний, *екон., лінгв., муз.* спадний, спадальний, спадистий. Падаючий духом — зневірений; падаючий каменем — як той камінь згорі; падаючий до ніг — припадаючи до ніг; падаючий з ніг від чого — звальований чим; *екон.* падаюча валюта — знецінювана валюта; *екон.* падаючий попит — зменшуваний попит; *техн.* падаюча хвиля — падна (набіжна) хвиля; падаюча зірка — летюча зоря; падаючі ціни — щораз нижчі ціни; *техн.* падаюча заслінка — спадна заслінка; *техн.* падаючий молот — падучий (спадальний, падний) мотот; падаюче світло — спадне світло.

Пакетуючий, *техн.* — пакетувальний, *рідко* пакеіівний; пакеіувальник(-ниця).

Пакуючий — *техн.* пакувальний; пакувальник(-ниця).

Палаючий — охоплений полум'ям, палахкій, палахкотливий, палкій, палахливий, палахкучий, палахкотючий, пломінкій, полум'яний, вогністий, пекучий, палючий. Палаюче лице — розпашіле лице; палаючий від гніву — охоплений

гнівом (розгніваний, розлючений); палаючий дім — дім у полум'ї, у вогні.

Паливодобуваючий, *гірн.* — паливодобувний.

Паливооброблюючий, *техн.* — паливообробний.

Паливоподаючий, *техн.* — паливоподавальний.

Пальцеходячий — *техн.* пальцеходовий (форма); *зоол.* пальцехідний.

Панікуючий — панікер(-ка); спанікований, переполошений, панікерський, охоплений панікою.

Пансклерозуючий, *мед.* — пансклерозувальний, пансклеротичний.

Пануючий — панівний, керівний, владний, головний, переважний, всевладний, доміантний; позиція ключова. *Військ.* пануюча висота — командна висота.

Папероподаючий, *техн.* — папероподавальний.

Паразитуючий — 1) *біол.* паразитичний, паразитарний; паразит, 2) ледачий, лінівий; ледар(-ка), *розм.* лінівець, *розм.* лінюх, *зневажл.* ледачо, ледачиця, *розм.* лежебók / лежебóка, *розм.* лежень, перен. *розм.* паразит, перен. *зневажл.* дармоїд(-ка).

Паракомпактифікуючий, *матем.* — паракомпактифікувальний.

Паралізуючий — паралізувальний, паралізаційний, паралітичний.

- Парафінуючий**, *техн., фіз.* — парафінувальний.
- Паркоутворюючий**, *бот.* — паркоутворювальний*.
- Паровіддаючий**, *геол.* — паровіддавальний.
- Парогенеруючий**, *техн.* — парогенерувальний.
- Пародіюючий** — пародіювальний, передражнювальний, *літ.* пародійний; пародіст(-ка).
- Паронаправляючий, пароспрямовуючий**, *техн.* — паронапрямний, пароспрямувальний*.
- Пароутворюючий**, *техн., фіз.* — паротвірний, пароутворювальний.
- Паруючий** — 1) парувальний, спаровувальний, сватальний; 2) парний, паруватий, свіжий, гарячий.
- Пасивноплаваючий**, *геол.* — пасивнопливучий, пасивнопливний.
- Пасивуючий**, *техн., фіз.* — пасивувальний.
- Пастеризуючий**, *техн.* — пастеризувальний, пастеризаційний.
- Пасуючий**, *спорт.* — пасувальний; пасувальник(-ниця).
- Патентуючий** — патентувальний.
- Патокоутворюючий**, *техн.* — патокоутворювальний, мелясоутворювальний.
- Патрулюючий** — патрульний(-а), патруль; зайнятий патрулюванням; патрулюючи.
- Пахнучий** — пахучий, запашний, ароматний, духмяний,

пахкій, пахнючий, запахуючий. Погано пахнучий — смердючий, затхлий (повітря).

Пенетруючий, *біол., мед.* — пенетрувальний, проникний, проникальний, продріявлювальний, наскрізний.

Перебираючий — *техн.* перебіральный, сортувальний; *спец.* перебіроч(-ка), *розм.* перебірник(-ниця).

Перебуваючий — наявний, перебуваний; перебуваючи. Перебуваючий на ремонті — поставлений на ремонт; перебуваючий у відрядженні — у відрядженні; перебуваючий у полоні — тепер у полоні; перебуваючий у спокої — у стані спокою.

Перебудовуючий — перебудовувальний, *розм.* перестроювальний, переладнувальний,* реформатор.

Переважаючий — переважний, переважальний, панівний, найбільш поширений / найпоширеніший, більший числом; з перевагою; маючи перевагу. Переважаюча частка — більша частка; переважаючі сили ворога — значно більші сили ворога; у переважаючому степені — переважно; переважаючий серед чого — на першому місці, у більшості.

Переважаючий — переважувальний.

Перевантажуючий, *техн.* — перевантажувальний, *рідко* перевантажний, перевантажник(-ниця), перевантажувач (механізм).

Перевертаючий — перевертальний, перекидальний; перевертач (пристрій).

Перевершуючий — переважальний, перевёршувальний, переважний, перевищувальний.

Перевипромінюючий, *астр., фіз.* — перевипромінювальний.

Перевищуючий — перевищувальний; з перевищуванням; перевищуючи.

Перевіряючий — контролёр(-ка), інспéктор(-ка), перевірник(-ниця), перевіряльник(-ниця); перевіряльний, контролювальний, перевірювальний, перевірчий, вивірювальний; для перевірки.

Перегинаючий, *техн.* — перегинальний.

Перегороджуючий — перепона, перешкода, завада, *рідко* перегородка, *рідко* перегорода; *заст.* перешкодник(-ниця); *техн.* перегороджувальний.

Перегріваючий, *техн., фіз.* — перегрівальний; перегрівач (пристрій), перегрівник (пристрій).

Передавлюючий, перетискуючий — *техн.* перетискальний; передавлювальний*.

Передаючий — передавальний, пересильний; передавач(-ка), передавач (пристрій). *Техн.* передаючий провід — пересильний провід.

Передбачаючий — 1) *матем., метеор.* передбачувальний, передбачливий; завбачальний, провідливий; прогнозист(-ка), синоптик(-їня), провісник(-ниця); 2) розрахований на.

Передвіщуючий — провісальний, віщувальний; провісник(-ниця), передвісник(-ниця), провідець/

провідиця, віщун(-ка), відун(-ка), пророк / пророчиця, ясновидець / ясновідиця.

Передлежачий, *мед.* — передлежачий плід — передлежання плода (плаценти).

Передуючий — попередній, дотеперішній, колишній.

Переживаючий — 1) занепокоєний, глибоко вражений (чим), схвильований, стурбований, стривожений, *розм.* розбурканий; уболівальник(-ниця); 2) *біол.* витривалий, живучий.

Перезаряджуючий, *військ., техн., фіз.* — перезаряджальний, перезаряджувальний.

Перекачуючий, *техн.* — перекачувальний.

Перекидаючий, *техн.* — перекидальний (момент), перевертальний, перекидний (момент).

Перекладаючий, *техн.* — перекладальний.

Перековууючий, *техн.* — перековувальний.

Переключаючий — перемикальний.

Переконуючий — переконливий, обґрунтований, умотивований, аргументований, доказовий, вагомий, резонний.

Перекочуючий — перекочувальний; перекочувач(-ка).

Перекриваючий — перекривальний, перекривний; перекривач.

Переламуючий — переломлювальний, переламувальний*, переломний.

Переливаючий, *техн.* — перелива́льний.

Перемагнічуючий, *техн., фіз.* — перемагні́чувальний.

Перемежовуючий, *матем., фіз.* — перемéжувальний, перемежóвувальний*.

Перемикаючий, перемикуючий, *техн.* — перемика́льний, перемі́чний; перемика́ч (пристрій). Перемикаючий важіль — ва́жіль перемика́ння, перемика́льний ва́жіль.

Перемішуючий — *спец.* перемі́шувальний, змі́шувальний, місі́льний, розмі́шувальний, бо́втальний, збо́втувальний; перемі́шувач (пристрій), змі́шувач (пристрій), мі́ксер, меланже́р, розчи́нозмішувач, розчи́номіша́лка.

Переміщаючий, переміщуючий, *техн.* — перемі́шувальний, перемі́сний.

Перемножуючий — мно́жний, мно́жилний, *техн.* перемно́жний, перемно́жувальний.

Перемотуючий, *техн.* — перемóтувальний, мота́льний; перемóтувач (пристрій), перемóтувач(-ка), перемóтувальник(-ниця).

Переносячий, *техн., фіз.* — перенóшувальний, носі́льний; перенóсник(-ниця), носі́й(-ка), носі́льник.

Переношуючий — перенесні́й, перенóшувальний; перенóсник(-ниця), носі́й(-ка).

Переплавляючий — *див.* перетоплюючий.

Переплітаючий — перепліта́льний.

- Перепрошуючий** — вибáчливий, вибáчний, пробáчний, прохáльний; перепрóшувач(-ка).
- Переражаючий**, *діал.* — несамовітний, шалéний, навіже́ний, *розм.* дíкий, жахли́вий.
- Перераховуючий** — перерахóвувальний, перерахункóвий, перелічувальний.
- Перериваючий** — *техн.* переривáльний; перебивáльний, перері́вний; *техн.* перері́вник (пристрій).
- Перерізуючий** — *техн.* перері́зувальний; перетина́льний, рі́зальний.
- Перероблюючий, переробляючий** — *техн.* перерóбний; перетвóрювальний, переіна́кшувальний; перерóблювач(-ка).
- Перерозподіляючий**, *техн., фіз.* — перерозподілюва́льний; перерозподілювач(-ка), перерозподілювач (пристрій).
- Пересилаючий**, *інформ., матем.* — пересі́льний; пересила́ч(-ка), *рідко* пересі́льник(-ниця).
- Пересихаючий**, *геогр.* — ма́йже пересóхлий; у ста́ні пересихáння; пересихáючи.
- Пересікаючий**, *геол., матем., техн.* — пересі́чний, перехр́сний.
- Перестерігаючий** — перестерéжливий, застерéжливий, *спец.* застерéжний; застерéжник(-ниця).
- Пересуваючий**, *техн.* — пересува́льний, транспортува́льний (за́сіб), перемі́щувальний, ру́хальний; пересува́ч (пристрій).

Перетворюючий — *спец.* перетво́рювальний; трансформаційний; *мат.* Перетві́рний; перетво́рчий; трансформáтор, перетво́рювач (пристрій), перетво́рник(-ниця), перетво́рювач(-ка), реформáтор(-ка).

Перетинаючий — 1) *матем.* перетина́льний, пересі́чний, *рідко* пересіка́льний, перехр́сний; перехр́сцувальний, перехр́сливий; 2) перері́зувальний, перекр́слювальний.

Перетискуючий — *див.* передавлюючий.

Перетоплюючий, переплавляючий — перетоплюва́льний, переплавля́льний*.

Перетримуючий, *техн.* — перетр́мувальний.

Перетягуючий — *техн.* перетя́гувальний; перетяга́льний, перема́нливий, пересува́льний; перема́нювач(-ка).

Переформовуючий — переформо́вувальний.

Перехвачуючий — *див.* перехоплюючий.

Переходячий — *матем., лінгв.* перехі́дний.

Перехоплюючий, перехвачуючий — перехо́плювальний; перехо́плювач (літа́к, раке́та), перехо́плювач(-ка).

Перешкоджаючий — перешкоджа́льний, заважа́льний, несприя́тливий, перепі́нний, перешко́дливий, перешко́дний, гальмі́вний. *Техн.* перешкоджаючий ко́цикл — перешкоджа́льний ко́цикл.

Перештовхуючий, *техн.* — перешто́вхувальний.

Персистуючий, *мед.* — персистува́льний, постійний, ста́лий, стійкий, тривкий.

Персонізу́ючий — персоніфікува́льний, уособлений, персоналізо́ваний.

Перфору́ючий — *техн.* перфорува́льний, перфорівний, перфору́торний; *мед.* протина́льний, проти́кальний, проко́лювальний, простро́млювальний, пробивний, пробива́льний, проривний, прорива́льний, перфорува́льний; продіря́влювальний; перфору́торник(-ниця), перфору́тор, продіря́влювач, для перфору́ції.

Петляю́чий — звівистий, покру́чений, кру́чений, рідше змія́стий / зміїстий, виткий, в'юнкій, в'юністий, зигзагува́тий, зигзагоподі́бний, *рідко* петля́стий.

Пиловидаля́ючий, *техн.* — пиловидальний, пиловитя́жний.

Пилівідсмо́кту́ючий, *техн.* — пилівідсмо́ктувальний, пиловитя́жний.

Пилувловлю́ючий, *техн.* — пилувло́влювальний, пилувло́вний; пилувло́влювач, пилувло́вник.

Пилувсмо́кту́ючий, *техн.* — пилувсмо́ктувальний.

Пилозатри́муючий, *с.-г., техн.* — пилозатри́мувальний, *рідко* пилозатри́мний.

Пилозмо́чу́ючий, *техн.* — пилозмо́чувальний.

Пилоутворюючий, *техн.* — пилоутвóрювальний, *рідко* пилотвїрний.

Пильнуючий — сторожкїй, насторо́жений, оберéжний, пїльний, *розм.* нашорóшений; стóрож, вартовїй(-а); бїти насторо́жі.

Пиляючий — пиля́льний, пилува́льний; для пиля́ння, пиля́р.

Питаючий, *заст.* — запїтувач(-ка); пита́льний, запїтливий, допїтливий, запїтувальний. Питаючий дозволу — пита́ючи до́зволу.

Пишучий — 1) письме́нний, гра́мотний, освїчений; 2) письме́нник(-ниця), літе́ратор(-ка), *заст.* пїсар, *зневажл.* писа́ка.

Підбадьорюючий — підбадьóрливий, бадьорїстий, заохóчувальний, заохóтливий.

Підбурюючий — підбурливий, провока́тивний, провока́ційний; підбурник(-ниця), підбурювач(-ка), намо́вник(-ниця), підмо́вник(-ниця), провока́тор(-ка).

Підвищуючий — підві́щувальний.

Підвішуючий — *техн.* почіплювальний, підві́шувальний; підчїпний, підві́сний.

Підводячий, *техн.* — підвїдний.

Підгинаючий — *техн.* підгінáльний; підгортáльний, підла́мувальний.

Підгортаючий — підгортáльний, обгортáльний.

Підготовлюючий – підготувальний, підготовчий.

Підгримуючий – гримёр(-ка); гримувальний.

Підігріваючий – підігрівальний; підігрівач, підігрівник (пристрій), підігрівальник(-ниця); для підігріву.

Підживлюючий, *біол., ел., техн.* – підживлювальний; підживлювач (механізм).

Підіймаючий – *див.* піднімаючий.

Підкачуючий, *техн.* – підкачувальний.

Підкидаючий – підкидний, докидальний; *техн.* підкидальний; підкідач(-ка).

Підкладаючий – *техн.* підкладальний, *рідко* підкладувальний; підмощувальний; підкладальник(-ниця).

Підкоряючий – 1) підкорювач(-ка), покоритель(-ка), переможець / переможниця; 2) підкорювальний, чарівний.

Підкочуючий – *техн.* підкочувальний, підкатний; *техн.* підкатник.

Підкріплюючий – підкріплювальний, підкріпний.

Підкручуючий – підкручувальний.

Підливаючий, *техн.* – підливальний; *рідко* підливач.

Підлягаючий – підлеглий чому, належний, призначений (кому, для чого).

Підмагнічуючий, *техн., фіз.* — підмагнічувальний.

Підмазуючий — *техн.* підма́зувальний, підма́щувальний;
розм. підма́зувач(-ка).

Підмикаючий — *техн.* підмика́льний, вмика́льний, під'єд-
нувальний, приє́днувальний; залуча́льний,
залу́чувальний.

Піднімаючий, підіймаючий — підніма́льний, *техн.* підій-
ма́льний, зді́йма́льний, зводжува́льний; під-
німа́ч, підійма́ч. *Мед.* підіймаючий м'яз — під-
дійма́ч, левáтор.

Підносячий — *техн.* підно́шувальний; підно́шувач(-ка),
частува́льник(-ниця).

Підозріваючий, підозрюючий — підозрі́ливий, недові́р-
ливий; з підозро́ю на; підозрюю́чи.

Підпадаючий — налэ́жний, підлэ́глий, підхóжий, відпо-
відний, придáтний.

Підпилюючий, *техн.* — підпі́лювальний.

Підпираючий — підпіра́льний, підпірні́й, підтрі́му-
вальний, опóрний, підтримкóвий.

Підпорядковуючий — підпорядкува́льний, підкóрюваль-
ний, скóрювальний.

Підриваючий, *військ., геол.* — підрива́льний, виса́джуваль-
ний; підривні́к(-ниця), сапéр(-ка), детона́тор
(речовина).

Підрізаючий — підрізува́льний.

Підроблюючий — *техн.* підрóbлювальний; фальшува́ль-

ний, фальсифікувальний; підроблювач(-ка), фальшувальник(-ниця), фальсифікатор(-ка), фальшивник(-ниця), підробник(-ниця).

Підростаючий — підростаюче покоління — молодь, пámолодь, підлітки, молодé (юне) покоління.

Підсвічуючий, *техн.* — підсвічувальний.

Підсилюючий — підсилювальний, посилювальний, збільшувальний, зміцнювальний; підсилювач. *Техн.* підсилююча функція — підсилювальна (мажоральна) функція; підсилюючий струм — посилювальний струм; підсилюючий екран — підсилювальний екран.

Підсихаючий — щорáз сухіший, напівпідсохлий, майже підсохлий; у процесі підсихання; підсихаючи.

Підслуховуючий — *техн.* підслуховувальний; підслуховувач(-ка), підслухувач(-ка), підслухач(-ка).

Підсмоктуючий, *геол., техн.* — підсмоктувальний.

Підстеляючий, підстилаючий — підстелювальний, підстільний; підстелювач. *Геол., техн.* підстеляючий шар — підстільний (підстелювальний) шар.

Підсумовуючий — підсумовувальний, підсумковий, підсумувальний, додавальний, завершальний, фінальний, кінцевий, прикінцевий.

Підсушуючий — підсушувальний; підсушувач (пристрій), осушувач (пристрій).

Підтверджуючий — підтверджувач, свідок; підтверджувальний, стверджувальний, підтвердний, за-

свідчувальний, ствердний, ствердливий; як підтвердження, як свідчення.

Підтискаючий — *техн.* підтіскувальний*; притіскувальний, затіскувальний.

Підтримуючий — підтримувальний, підтримковий, підпертий, вірний. *Техн.* підтримуючий брус — хребетний (плечовий, для підтримки) брус; *техн.* підтримуюча конструкція (колона, рейка) — підтримувальна (підтримна) конструкція (колона, рейка); *екон.* підтримуючий маркетинг — підтримувальний маркетинг; підтримуючий компанію — радий бувати в товаристві; підтримуючий порядок — схильний (звільний) до порядку; підтримуючий традиції — вірний традиціям; підтримуючий родинні зв'язки — звільний (радий) родичатися.

Підтягуючий — підтягувальний, підпружний.

Підфарбовуючий, *техн.* — підфарбовувальний; підфарбовуючи.

Підходящий — 1) придатний, відповідний, підхожий, вигідний, подібний; 2) *матем.* підхідний.

Підхоплюючий — підхоплювальний.

Підчіплюючий — *техн.* підчіплювальний, підхоплювальний, причіплювальний.

Підчищуючий, *техн.* — підчіщувальний.

Підшиваючий — підшивальний; підшивач(-ка).

Підштовхуючий — підштовхувальний, штовхальний; підштовхувач (паровоз), штовхальник(-ниця).

Пізнаючий, *пед.* — пізнавально́ний; пізнаючі; у процесі пізнання.

Пікіруючий, *ав.* — пікірувально́ник (бомбардувально́ник). Пікіруючий літак — пікірувально́ний літа́к.

Пілотуючий, *техн.* — піло́т; пілотува́льний.

Піноутворюючий, *техн., фіз.* — піно́тві́рний.

Пірнаючий — 1) *геол., метеор., техн.* порина́льний, пірна́льний; 2) нире́ць, водола́з(-ка), пірна́ль-ник(-ниця); зану́рювальний. *Метеор.* пірнаючий циклон — порина́льний цикло́н; *техн.* пірнаючий поршень — пірна́льний поршень.

Післядіючий, *псих., с.-г., хім.* — *псих.* післядієвий, *с.-г., хім.* післядійний. Післядіючий гербіцид — гербіци́д післядії.

Пітніючий — пітні́й, спітні́лий, запоті́лий, запітні́лий; пітні́ючи.

Плаваючий — пливучий, пливні́й, плавучий, плавні́й, водопла́вний, плавкі́й; плаве́ць / плавчи́ня, *розм.* плавчи́ха; пла́вальник(-ниця); на плаву́. Плаваючий курс валют — гнучкі́й (біржови́й, змінний, нефі́ксований, нести́йкі́й) курс валют; плаваючий зміст — рухо́мий (мінли́вий, незакрі́плений) зміст; водоплаваючі птахи — водопла́вні птахи́; *військ.* плаваючий танк — плавучи́й танк; *техн.* плаваючий автомобі́ль — пла́вальний автомобі́ль; *матем.* плаваюча кома — рухо́ма ко́ма; *техн.* плаваюча магнітна голка — пла́вальна магнітна го́лка; плаваючі вихідні — рухо́мі (нефі́ксовані) вихідні.

Плавлячий — *див.* топлячий.

Плазмозамінюючий, *мед., фарм.* — плазмозамінний, плазмозамінювальний.

Плазмозаміщуючий, *мед., фарм.* — плазмозамісний, плазмозамінювальний.

Плазуючий — 1) плазувальний; *розм.* повзун; *зоол.* плазун, повзучий; 2) підлабузник(-ниця), підлєсник(-ниця), облєсник(-ниця), *розм.* догідник(-ниця), *зневажл.* низькопоклонник(-ниця), *зневажл.* підліза, *зневажл.* лизоблюд / блюдолід, *зневажл.* мисколід.

Планеруючий — планерувальний; планеріст(-ка). *Ав.* планеруючий політ — безмоторний (планерувальний) політ; планеруючий спуск — ширяння.

Плануючий — планувальний, проєктувальний, планівний; планувальник(-ниця).

Пластикуючий, *техн., фіз.* — пластикувальний, пластичний, пластикаційний.

Пластифікуючий, *техн., фіз.* — пластифікувальний.

Плачучий — плаксивий, плачливий, плачучий, тонкосльобій; *розм.* плакса, *розм.* плаксії(-ка), *розм.* рева, *розм.* скиглії(-ка), *зневажл.* нюня. Плачуча ікона — мироточива ікона.

Пливучий — плавний, рідко пливкий, плінний.

Плівкоутворюючий, *фарм., хім.* — плівкоутворювальний, плівкотвірний.

Плінтуючий, *техн.* — плінтувальний.

Плодоперероблюючий, *техн.* — плодопереробний.

Плодоруїнуючий, *біол., мед.* — плодоруїнівний, плодоруїнувальний*.

Пломбуючий, *техн.* — пломбувальний, пломбівний; пломбувальник(-ниця).

Пломеніючий, поломеніючий, *поет., рідко* — полум'яний, пломінкїй, палкїй, палахкотючий, палахкотлівий, палахкїй, палахлівий, палахкучий, палючий, вогністий. Пломеніюче лице — розпашіле лицé.

Плоскоріжучий, *техн.* — плоскорізальний, плоскорізний; плоскоріз.

Поблискуючий — блискотлівий, мерехтлівий, блискотючий, блискучий, *поет.* ряхтлівий.

Побутуючий — поширений, популярний, постійно-побутовий, відомий, повсюдний, типовий. Побутуючий вислів — крилатий (поширений) віслів.

Поважаючий — шаноблівий, шановлівий, поважливий; шанувальник(-ниця), цінувальник(-ниця). Поважаючий кого — сповнений поваги до ко́го; поважаючий себе — сповнений гідности, самоповаги.

Повертаючий — поворотний, *техн.* повертальний, обертальний.

Повзаючий — плазун, повзун; повзучий, плазучий, плазовитий.

Повиваючий — *техн.* повивальний; сповивальний, оповивальний.

Повисаючий — *техн.* повиса́льний, зависа́льний; вільно-віслий.

Повідомлюючий, повідомляючий — інформаційний, сповіща́льний, опові́сницький; інформáтор(-ка), опові́сник(-ниця), *розм.* доно́щик(-щиця).

Повільнотверднучий, *техн.* — повільнотвёрдний.

Повільнотужавіючий, *техн.* — повільнотужавий, повільнотвёрдний.

Повітровідсмоктуючий, *техн.* — повітровідсмо́ктувальний.

Повітродіючий, *техн.* — повітроді́йний, *рідко* повітро́чинний.

Повітроподаючий, *техн.* — повітроподава́льний.

Повстаючий, *геол., гірн.* — підня́ттєвий. Повстаюча виробка — підня́ттєва ви́робка.

Повторювально-узагальнюючий — повтóрювально-узагальнювальний.

Повторюючий — повтóрний, повтóрювальний, наслі́дувальний, копіюва́льний; повтóрювач(-ка), наслі́дувач(-ка), відтвóрювач(-ка); повтóрюючи.

Повчаючий — повча́льний, наста́вницький, напу́тливий, моралі́стичний, *книжн.* напу́тливий, моралі́стичний; напу́тник(-ниця), ме́нтор(-ка), пора́дник(-ниця), на́правник(-ниця). Повчаючий тон — ме́нторський тон.

Погасаючий — згаса́льний, *фіз.* загаса́льний, *астр., техн., фіз.* згасні́й, загасні́й.

- Погіршуючий** — погіршувач; погіршувальний; здатний погіршити.
- Поглиблюючий** — поглиблювальний, заглиблювальний; поглиблювач(-ка).
- Поглинаючий** — поглинальний, вбирний / убирний, вбиральний / убиральний, всисувальний / усисувальний, всисний / усисний, всотувальний; *фіз., хім.* абсорбційний; поглинач, вбирач; *фіз., хім.* абсорбент, сорбент. *Техн.* звукопоглинаюче скло — звуковбірне скло.
- Погрожуючий** — загрозовий, погрозовий. Погрозовий тон — ультимативний тон.
- Подаючий** — *техн.* подавальний. *Техн.* подаючий барабан — подавач; *спорт.* подаючий гравець — подавальник(-ниця).
- Подвійнозаломлюючий** — *див.* двопереломлюючий.
- Подвоюючий** — подвоювальний.
- Подовжуючий** — подовжувальний, подовжувач (пристрій).
- Подорожуючий** — подорожній(-я), мандрівник(-ниця), мандрівець(-ка), подорожанин(-нка), подорожувач(-ка); мандрівний, подорожній, мандрівничий; на колесах. Подорожуючий по — мандрах по, у подорожах по, мандруючи по.
- Подразнюючий** — подразливий, *мед.* подразний; дразливий, дратівливий, дразливий, дратівний, роздрознювальний, подразнювальний, роз'ятрювальний; подразник. Подразнююче слово — дошкільне (дразливе) слово.

- Подрібнюючий**, *техн.* — подрібнювальний, здрібнювальний; подрібнювач (пристрій).
- Поєднуючий** — поєднувальний, сполучальний, сполучувальний; поєднуючи.
- Пожираючий** — пожирач(-ка), *фам.* жерун(-ка); ласий на; складні слова на -жер: м'ясожер, книгожер, плодожерка. Пожираючий час — часожерний.
- Поздоровляючий** — поздоровний, вітальний, привітальний, *уроч.* віншувальний.
- Позиціонуючий** — позиціювальний.
- Позначаючий** — *лінгв., матем., муз.* позначальний; для позначення; позначаючи.
- Поїдаючий** — їдець, їдун(-ка), поїдач(-ка). Поїдаючий очима — готовий з'їсти очима.
- Показуючий** — вказівний / указівний, показувальний; демонстратор(-ка), покажчик, свідок (у суді).
- Покладаючий** — покладач(-ка); покладаючи.
- Покриваючий** — покривальний, *матем., спорт.* покривний; покривельний, укривальний, накривальний, покришковий, запинальний, заглушувальний, сплачувальний.
- Полевиправляючий**, *фіз.* — полевиправний.
- Полеспрямляючий**, *фіз.* — полеспрямний*.
- Полегшуючий** — полэгшувальний.
- Поливаючий** — поливальний; поливальник(-ниця).

Поліпшуючий — поліпшувальний, покращувальний, вдосконалювальний / удосконалювальний, підвищувальний; поліпшувач.

Поліруючий — полірувальний; для полірування; полірувальник(-ниця).

Половіючий — заповівілий, пожовтілий, пожовклий.

Пологозалягаючий, *геол.* — похилозала́глий, пологозала́глий, положистозала́глий*.

Пологопадаючий, *геол.* — похилоспа́дний.

Полум'яніючий, полуменіючий — полум'яний, полум'яністий, пломінкйй, пломеністий, полуменістий, полуменевий, вогністий, палахкотливий, палахкотючий. Плум'яніюче сонце — полум'яне (сяйливе, *поет.* вогнеліке) сонце.

Поляризуючий, *астр., геол., техн., фіз.* — поляризувальний, поляризаційний, поляризаторний; поляризатор.

Помагаючий — помічник(-ниця), асистент(-ка), підручний(-а), *розм.* помагач, *розм.* підсобник(-ниця), *розм.* права рука́.

Помираючий — присмертний, вмиру́щий / умиру́щий, напівмертвий, тлінний, смертєнний, смертєльно хворий, смертний; *мед.* хворий агонійний; *образ.* (уже) на Божій дорозі, в обіймах смерті, уже на відході.

Пом'якшуючий — пом'якшувальний; *спец.* пом'якшувач; для пом'якшення.

Понижуючий, понижаючий, *розм.* — *техн., фіз.* зніжувальний, *спец.* поніжувальний, змёншувальний, щорáз нїжчий.

Поновлюючий — віднóвлювальний, понóвлювальний; понóвлювач(-ка), віднóвлювач(-ка).

Попадаючий — 1) влúчний, мёткий, цілкїй; поціляючи, потрапляючи в ціль; 2) попадаючий у неприємності — пошітий у дúрні, улїзлий межи мóлотом і кова́длом, улїзлий у бідú, засва́таний з бідóю; ускóчивши в халéпу.

Попеліючий, *розм.* — згорїлий, жарїстий; попеліючи.

Попереджуючий, попереджаючий — попереджувальний, попереджальний, попередливий, застерéжливий, застерéжний, застерігальний, запобїжний, запобігальний, уперéджувальний, *спец.* превентівний, профілактїчний; запобїжник.

Поповнюючий — попóвнювальний, *рідко* поповняльний; попóвнювач.

Поправляючий — попрáвлювальний, випрáвлювальний, виправляльний, коригувальний / корегувальний; виправляч(-ка), корéктор(-ка), ремóнтик(ниця), *військ.* коригувальник(-ниця) / *рідше* корегувальник(-ниця).

Поринаючий — занúрюваний, заглиблюваний, занúрювальний, заглиблювальний; *техн.* занúрний, заглибний; пірнáльний(-ниця).

Породжуючий — породжувальний, *матем., фіз.* породний. Породжуючий ідеї — джерелó ідеї; *лінгв., соціол.* породжуюча грамати́ка (модель) — породжувальна грама́тика (модель).

Породоутворюючий, *геол.* — породотвірний, породоутворювальний.

Пороутворюючий, *техн.* — пороутворювальний, *рідко* поротвірний.

Порушуючий — порушувальний, переривальний, перебівальний, ламальний; порушник(-ниця).
Порушуючий обіцянку — зрадник свого слова;
порушуючий справу — позивач(-ка); дії, порушуючі закон — незаконні (протизаконні) дії.

Посилаючий — посилальний; відправник(-ниця), адресант(-ка), посилальник(-ниця), посильник(-ниця).

Посилюючий — підсилювальний, посилювальний, збільшувальний, зміцнювальний; посилювач (пристрій), підсилювач (пристрій).

Послаблюючий — послаблювальний, ослаблювальний, попускальний; *мед.* ремітувальний, *мед.* проносний; проти закрепів; послаблювач, *техн.* ослаблювач.

Послідуючий — наступний, дальший, подальший; черговий, новий, найближчий (напр., про вибори).

Поспішаючий — поспішливий, поспішний, квапливий, хапливий, покvapний.

Поставляючий — постачальний, забезпечувальний; постачальник(-ниця), *діал.* доставник(-ниця), *екон.* вендор.

Постановляючий — ухвалювальний, постановлювальний.

Постачаючий — *див.* поставляючий.

Постулюючий, *книжн.* — постулюючи, приймаючи; *філос.* постульований.

Поступаючий — 1) поступальний, надхідний, вхідний (віклик); 2) вступник(-ниця), абітурієнт(-ка).

Посушливо-вимиваючий — *див.* засушливо-вимиваючий.

Потенцюючий — потенціювальний, підсилювальний.

Потіючий — *див.* пітніючий.

Потовщуючий — потівщувальний, стівщувальний.

Потонщуючий — стонщувальний, потонщувальний, *рідко* витонщувальний.

Потопаючий — напівзатонулий; потопельник(-ниця), утопленик(-ниця); потопіючи.

Потребуючий — потребуючи; вимагач(-ка). Потребуючий вивчення — не до кінця вивчений, недовивчений; потребуючий аналізу — ще не аналізований; потребуючий часу — затратний у часі; потребуючий виконання — потребуючи виконання; потребуючий оброблення — не до кінця оброблений; потребуючий пояснення — незрозумілий без пояснення; не потребуючий дозволу — чинний / можливий без дозволу; хворий, потребуючий невідкладної допомоги — хворий із потребою невідкладної допомоги.

Потрясаючий — 1) трясучий; 2) приголомшливий, разючий, вразливий, фантастичний, *розм.* ошелешливий, *жарг.* потрясний. Потрясаюче ви-

довище — приголómшливе (могúтнє, жахлíве)
видóвище.

Похитуючий — похітувальний, погóйдувальний.

Початкуючий — початківець / початківка, дебютáнт(-ка), новачóк / новáчка, зачинáтель(-ка); молодій, недосвідчений, непідготóвлений / непідготóваний, ненáвчений, необізнаний, некомпетéнтний, ненатренований, *перен.* необстріляний, *перен., розм.* зелéний, *перен., зневажл.* жовторотій.

Починаючий — початківець / початківка, новачóк / новáчка, дебютáнт(-ка), зачинáтель(-ка), ініціáтор(-ка); молодій, пёрший.

Поширюючий — *матем., техн., фіз.* пошірювальний, розповсюджувальний; розношувальний; пошірювач(-ка), розповсюджувач(-ка), розповсюдник(-ниця).

Пошкоджуючий, ушкоджуючий — пошкоджувальний, ушкоджувальний, шкідливий для чо́го-небудь; калі́чник(-ниця) (завдає́ шкоди сам собі).

Пояснюючий, *рідко* — пояснювальний, роз'яснювальний, з'ясóвувальний, тлумáчний, описóвий; пояснювач(-ка), роз'яснювач(-ка), тлумáч(-ка).

Правительствуючий, *іст.* — врядува́льний / урядува́льний, керівний, адміністратівний (апарат).

Правлячий, *політ.* — панівний, керівний, владний; правітель(-ка), керівнік(-ниця), держáвець, керма́нич, очі́льник(-ниця), можновláдець / можновláдиця, волóдар(-ка), стерновій.

- Правовстановлюючий**, *юр.* — правовстановлювальний, *рідко* правоустановчий; правоустановник(-ниця).
- Правозмінюючий**, *юр.* — правозмінювальний, правозмінний.
- Праволежачий**, *вет., мед.* — праволіжний*.
- Правообертаючий**, *техн., фіз.* — правоповоротний, правообертальний.
- Правоприпиняючий**, *юр.* — правоприпиняльний, правопріпинений.
- Праворіжучий**, *техн.* — праворізний, праворізальний.
- Правостворюючий**, *юр.* — правостворювальний, правотворчий, правоутворювальний.
- Правоутворюючий**, *юр.* — правоутворювальний, правотворчий, правостворювальний.
- Прагнучий** — спрямований, спраглий, охоплений бажанням, сповнений прагнення, сповнений бажання.
- Практикуючий** — практикувальний. Практикуючий лікар — лікар-практик.
- Працюючий** — 1) працівник(-ниця), трудівник(-ниця), робітник(-ниця), співробітник(-ниця), *уроч.* трудар(-ка), *розм.* трудяга, *розм.* роботяга, *совет.* трудячий(-а); 2) у робочому стані. Не працюючий по життю — нероба; працююче населення — зайняте (трудо́ве) насе́лення; працюючі на виробництві (будівництві тощо) — зайняті на виробництві (будівництві тощо); працюю-

ючий двигун — робочий (справний) двигун; працюючий пенсіонер — пенсіонер-працівник / пенсіонерка-працівниця, зайнятий(-а) пенсіонер(-ка); працюючий на периферії — периферійний(-а) працівник(-ниця); працюючий під началом кого — підпорядкований комусь; працюючий із захопленням — захоплений працею; працююча молодь — працевлаштована молодь.

Превалюючий — переважний, переважальний, головний.

Представляючий — 1) подавець / подавальниця, презентант(-ка), рекомендувач(-ка); презентаційний; 2) представник(-ниця). Представляючий великий інтерес — дуже цікавий.

Презентуючий — 1) дарувальник(-ниця); 2) презентувальник(-ниця), автор(-ка) презентації; 3) презентант(-ка).

Пресуючий, *техн.* — пресувальний; пресувальник(-ниця).

Прецесуючий, *астр., техн., фіз.* — прецесійний, прецесувальний, *рідко* прецесивний.

Преципітуючий, *біохім., мед.* — преципітаційний.

Прибираючий — 1) прибиральний; прибиральник(-ниця); 2) прикрашувальний, причепурювальний, уквітчувальний, завітчувальний; прикрашувач(-ка).

Приборкуючий — приборкувальний; приборкувач(-ка).

Прибуваючий — гість / гостя, приїжджий(-а), заїжджий(-а), прибулець; на підході. Прибуваюча вода — прибутна (щораз вища) вода.

Прибудовуючий — прибудовувальний.

Приваблюючий — привабливий, вабливий, вабкій, вабний, спокусливий, принадний, притягальний, приворотний, приваблювальний, принаджувальний; залучувальний; спокусник(-ниця).

Приварюючий, *техн.* — приварювальний; для приварення.

Прививаючий — щепільний, прищеплювальний; *діал.* щепільник(-ниця), *заст.* щепій.

Привласнюючий — загарбливий; привласнювач(-ка), загарбник(-ниця). *Іст.* привласнюче господарство — привласнювальне господарство.

Пригасаючий — згасальний, погасальний, згасний, напівзгаслий, загасальний, стишуваний, пригаслий, майже згаслий.

Приглушаючий, приглушуючий — приглушувальний.

Пригнічуючий — *див.* пригноблюючий.

Пригноблюючий, пригнічуючий — гнітючий, важкий, пригнобливий, утіскувальний, пригнічувальний, деспотичний, тиранічний; гнобитель(-ка), пригноблювач(-ка), утіскувач(-ка).

Приголомшуючий — приголомшливий, запаморочливий, сенсаційний, пікантний, могутній, *розм.* ошелешливий.

Приєднуючий — приєднувальний, прилучальний, приєднаний; приєднувач(-ка).

Приймально-передаючий, *техн., фіз.* — приймально-передавальний.

Приймаючий — приймальний; приймальник(-ниця), приймач(-ка). Приймаючий близько до серця — перейнятливий; приймаючий форму — здатний набрати форми; приймаючий до уваги — узявши до уваги; приймаючий горизонтальне положення — прибираючи горизонтальне положення; приймаючий за чисту монету — довірливий, наївний, без тіні сумніву; приймаючий якийсь оборот — схильний розвиватися в якомусь напрямі; приймаючий характер чогось — набуваючи властивості чогось; *юр.* приймаюча сторона — сторона, що приймає; *спорт.* приймаючий гравець — приймач.

Прикладаючий — *матем.* прикладальний; застосовувальний, докладальний, додавальний.

Приклеюючий, *матем., техн.* — приклеювальний.

Прикрашаючий, *мист., лінгв.* — оздоблювач(-ка), оздоблювальник(-ниця); оздоблювальний, прикрашальний, завітчувальний.

Прикриваючий — прикривальний.

Прикріплюючий — прикріплювальний, закріплювальний, прикріпний, закріпний.

Прикручуючий — прикручувальний.

Приливаючий — припливальний, доливальний, підливальний.

Прилипаючий — липкий, приліпливий, прилипальний,

прилипний, приліпчастий, *техн., фіз., мед.*
прилипальний; *перен. розм.* прилипала.

Прилягаючий — прилеглий, суміжний, примикальний, прикордонний, сусідній, близький. *Матем.* прилягаючий інтеграл (катет, кут) — прилеглий інтеграл (катет, кут); *техн.* прилягаюча площа (поверхня) — примикальна (примикна) площина (поверхня); прилягаючий одяг — обліплий (обтіслий, обліплий, прилепистий) одяг, одяг по фігурі.

Примикаючий — прилеглий, суміжний, межівний, *рідко* примикний.

Приналежачий — належний.

Принижуючий — принизливий, зневажливий, образливий, ганебний; принижувач(-ка).

Приносячий — *геол.* приносний (канал). Приносячий шкоду — шкідливий; приносячий дари — дароносний; приносячий плоди — плідний, плодотворний, результативний; приносячий користь — корисний.

Припасовуючий — припасовувальний.

Припиняючий — *техн.* припиняльний; для припинення.

Припікаючий, *мед., техн.* — припікальний; для припікання.

Припливоутворюючий, *астр., геогр., гідр.* — припливоутворювальний, припливотвірний.

Природопокращуючий, природополіпшуючий, *екол., біол.* — природополіпшувальний, природопокращувальний.

Прирощующий — прирощувальний.

Прискорюющий, *матем., техн., фіз., фізіол.* — прискорювальний, пришвидшувальний; прискорювач, пришвидшувач. Прискорююча швидкість — швидкість прискорення, прискорювальна швидкість.

Прислужуючий, *заст.* — прислужливий, послужливий; прислужник(-ниця), слуга, *заст.* служник(-ніця).

Присмоктуючий — присмоктувальний.

Присоромлюющий — присоромлювальний, присоромливий; присоромлювач(-ка).

Приставляющий — приставляльний*, доточувальний; приставляючи.

Пристигающий, *розм.* — недозрілий, майже дозрілий; достигаючи, дозріваючи.

Пристібающий — пристібальний, пристібний, пристьобувальний; пристібаючи.

Присосовуючий — присосовувальний, прилаштувальний.

Присуваючий — присувальний, *рідко* підсувальний, *рідко* посувальний.

Притискающий, *техн.* — притискний, притискальний, притисківий, притіскувальний; притискач (пристрій).

Притікающий — притікальний, притічний, припливний, напливний.

Притримуючий — притримувальний, дотримувальний; притримуючи.

Притуплюючий, притупляючий — *техн.* затуплювальний; тупільний, притуплювальний, затуплювальний, ослаблювальний.

Притягаючий, притягуючий — 1) притягувальний, притягальний, привабливий, вабливий, вабний, звабливий, звабний, прина́дний, прина́дли-вий, манлівий, приманливий, приворо́жли-вий, притягальний, *розм.* поманливий; 2) *фіз.* гравітаційний.

Прихованопливучий, *геол.* — прихованоплінний, захова-ноплінний.

Приховуючий — приховувальний, потайний, потайли-вий, нещірий, маскувальний; приховува-ч(-ка), маскувальник(-ниця).

Приходячий — 1) *розм.* прихóжий(-а); відвідувач(-ка), ві-зитёр(-ка); 2) одержуваний, вступний.

Причиняючий — спричиняльний; призв́ідник(-ниця), сприч́инник(-ниця), винува́тець(-иця), *розм.* призві́дець.

Пришвидшуючий, *техн.* — пришвидшувальний, при-скóрювальний, прискóрювач (пристрій), пришв́ідшувач (пристрій).

Прищеплюючий — прищеплювальний, вакцинувальний; прищепний, щепний, щепі́льний; вакци-на́тор(-ка), *діал.* щепі́льник(-ниця).

Пробиваючий — *техн., фіз.* пробивальний; пробійний, прола́мувальний, торува́льний, прокладаль-

ний; пробивач (пристрій), пробійник (пристрій).

Пробираючий — пронізливий, гострий, здатний пробрати. Пробираючий мороз — шпаркій (пробирущий) мороз; пробираючий біль — гостропекучий біль.

Пробігаючий — бігун(-ка); пробігаючи.

Проблематизуючий — проблематизувальний; проблематизуючи.

Пробуджуючий — пробуджувальний, пробудливий, збуджувальний, розбуджувальний.

Провалюючий — *техн.* провалювальний; провальний, завалювальний, обвалювальний, проломлювальний.

Провисаючий — провіслий, провисальний, провисній, обвисній, обвіслий, прогнутий.

Провітрюючий — провітрювальний, вентилявальний, вентиляційний.

Провіщаючий — *див.* віщуючий.

Проводжаючий — проводжальник(-ниця), провідник(-ниця); провідний, проводжальний.

Проводячий, *техн., фіз.* — провідний, проводільний, кондуктивний.

Провокуючий, *рідко* — прокатівний, провокаційний, провокаторський; провокатор(-ка).

Пров 'язуючий, *техн.* — пров 'язувальний*.

- Прогниваючий** — майже прогнілий, занепалий, прогніваний*; у стані прогнівання.
- Прогнозуючий** — прогнозист(-ка), прогностик(-іня); прогнозувальний, передбачливий, провідливий. Прогнозуючий метод — прогностичний метод.
- Прогораючий** — 1) *техн.* прогорячий; 2) нещасливець(-иця), нещасний(-а), безталанник(-ниця), *перен., розм.* невдаха; нещасливий(-а).
- Програмуючий** — програмувальний, програмівний; *інформ.* програміст(-ка).
- Прогресуючий** — прогресувальний, наступальний, поступальний, нестримний, динамічний, прогресивний, активний, інтенсивний.
- Прогріваючий** — прогрівальний, прогрієливий*; для прогрівання.
- Продавлюючий** — продавлювальний, протискальний, перетискальний.
- Продаючий** — продавальний, продажний; продавець(-чійня). Продаючий текст — текст про продаж.
- Продовжуючий** — продовжувач(-ка); продовжувальний.
- Продуваючий** — продувальний, діркувальний.
- Продукуючий** — виробник, виготовлювач(-ка); виробничий, продукувальний, вироблювальний, утворювальний.
- Проектуючий** — *матем., техн.* проєктувальний, проєкційний, проєктивний; проєктувальник(-ниця), проєктант(-ка), проєктор.

Проживаючий — мешканець(-ка), житель(-ка), жилець / жилиця, *розм.* житець, квартирaнт(-ка), *розм.* пожилець / пожилиця.

Проїжджаючий — проїжджий, проїзний; їздець, подорожній, подорожанин / подорожанка.

Проймаючий — 1) пронізливий, дошкульний, *розм.* ущіпливий, гострий, пронізувальний; 2) приголómшливий, дуже зворушливий, пронікливий, слезоточивий, слізливий, сентиментальний. Проймаючий звук — верескливий (різкий) звук; проймаючий мороз — шпаркий (лютий, дошкульний, сильний) мороз.

Прокарбовуючий — прокарбовувальний, карбувальний; карбувальник(-ниця), карбівник(-ниця).

Прокладаючий — прокладальний, торувальний, прокладувальний, укладувальний, простягальний; прокладач(-ка), торувальник(-ниця).

Проклеюючий, *буд., вид., мист.* — проклеювальний.

Проковзуючий, *техн.* — проковзний, проковзкий.

Проковуючий — *техн.* проковувальний*.

Проколюючий — проколювальний.

Прокочуючий — прокочувальний, вальцювальний.

Прокреслюючий, *техн.* — прокреслювальний*.

Пролітаючий — пролітний, перелітний, летючий. Пролітаючий час — скороминущий час.

Проліфікуючий, *біол., мед.* — проліфераційний, проліфікувальний*.

Пролонгуючий — пролонгувальний, продовжувальний, подовжувальний; для пролонгації, для продовження, для подовження.

Променевбираючий, *фіз.* — променепоглинальний, променевбирний.

Променепускаючий — випромінювальний, променювальний.

Промиваючий — промивальний; промивальник(-ниця).

Проминаючий — мину́щий, промину́щий, проминальний, зникомий, прохідний; перехожий(-а).

Промірюючий — промірювальний.

Промокаючий — промокальний.

Пронизуючий — пронізливий, пронікливий, дошкільний, гострий, колючий, пекучий, уїдливий, уразливий. Пронизуючий біль — пронізливий (пронізувальний, прошивальний) біль.

Проникаючий — проникний, пронікливий, *фіз., мед.* проникальний, *мед.* пенетрувальний, просякальний, глибокосяжний, *геол, вет., мед.* інфільтраційний. *Спец.* проникаюча радіація — проникальна радіація; проникаюче випромінювання — проникальне (проникне) випромінювання.

Пропадаючий — *див.* зникаючий.

Пропарюючий — пропарювальний; пропарювач(-ка), пропарник(-ниця).

Пропливаючий — проплива́ючи.

Прополіскуючий — полоскарáльний, прополіскувальний*;
для полоска́ння.

Пропускаючий — пропускарній; *техн., фіз.* пропускарáльний, пропускарівий, перега́нний; пропускарнік (прийма́льний покій у лікарні). Пропускаючий контур (фільтр) — пропускарній контур (фільтр).

Прориваючий — прорива́льний, проривний, руйнівний, руйнува́льний, продір'явлювальний, розмива́льний; проривнік, руйнівнік(-ниця).

Пророкуючий — *див.* віщуючий.

Проростаючий — прокарльовуваний; у ста́дії проростання; проробток, паросток, росток, живець, па́гін.

Прорізуючий — *техн.* прорізувальний, прорізний.

Просвітлюючий, *астр., техн., фіз.* — просвітлювальний, прояснювальний.

Просвічуючий — 1) *техн., фіз.* просвічувальний (мікроско́п); 2) прозорий.

Просікаючий, *техн.* — просікарáльний.

Просіюючий — просіювальний, просіва́льний, просівний; *рідко* просіювач(-ка); просіва́ючи.

Проскакуючий — *муз.* проска́куваний, (на екрані) калейдоскопічний; скаку́н; проска́куючи.

Прославляючий — *див.* славлячий.

Просочуючий, *спец.* — просочувальний.

Проступаючий — *техн.* проступний, проступальний; виступний, виступальний, помітний.

Просуваючий, *техн.* — просувний.

Протегуючий — протектор(ка), покровитель(-ка), опікун(-ка), *заст.* патрон / патронеса; протегувальний, опікувальний, підтримувальний, опікунський.

Протестуючий — протестувальник(-ниця), протестант(-ка), учасник(-ниця) протестної акції; протестаційний.

Протиборствуючий, *політ.* — протиборчий, супротивний, конфронтаційний, протиборний.

Противідмаруючий, противідмарюючий, *вид.* — протиналітний (порошок, засіб, апарат); проти відкладень, проти нальоту.

Противуалюючий, *вид.* — противуалювальний*.

Протидіючий — *екон., техн., фіз.* протидійний; протидіяльний, протиборчий, антагоністичний, непримирений. Протидіюча потужність (обвитка, сила) — протидіяльна потужність (обвитка, сила); протидіючий маркетинг (момент) — протидійний маркетинг (момент).

Протизгортаючий, *біохім., фізіол.* — протизгортальний, антикоагуляційний, антикоагулянтний; антикоагулянт.

Протикаючий — проколювальний; *геол.* прострёмлювальний (купол).

Протиковзаючий, *техн.* — протиковзний.

Протираючий – протира́льний; для протира́ння.

Протиріжучий – протиріза́льний.

Протягуючий – протя́гувальний, протяга́льний, протяж-
ний; тяга́ч.

Протікаючий – 1) протіка́льний, проточ́ний / протіч́ний,
теку́чий; 2) мину́щий, промину́щий, плінний,
неспінний, безупі́нний; 3) зді́йснюваний, за-
фіксо́ваний, спостере́жуваний.

Протравлюючий – 1) протру́йний, протру́ювальний;
протру́ювач(-ка); 2) *техн.* протра́влювальний,
вitráвлювальний.

Протягуючий, *техн.* – протя́гувальний.

Профільтровуючий, *техн.* – профільтро́вувальний, про-
ці́джувальний.

Профілюючий – про́фільний, профілюва́льний.

Проходячий, *геол.* – прохід́ний (мінерал).

Прохолоджуючий – прохоло́дний, *техн.* прохоло́джу-
вальний, *техн.* прохоло́джуваний, осту́джу-
вальний, відсві́жливий, холодли́вий, охоло́д-
ливий; *техн.* охолодні́к, *техн.* охоло́джувач.

Процвітаючий – квітуч́ий, успі́шний, медонос́ний; у роз-
квіті. Процвітаючий край – щаслі́вий (квітуч́ий) край; процвітаюча популя́ція – числен-
на популя́ція.

Процесуючий, *техн.* – процесуа́льний.

Проціджуючий – проці́джувальний, профільтро́вувальний.

- Прочищаючий** — чистітьльний, прочищувальний.
- Прочісуючий** — прочісувальний, чесальний.
- Прошиваючий** — *техн.* прошивальний; прошивний; прошивальник(-ниця).
- Прошнуровуючий**, *техн.* — прошнуровувальний*.
- Прошпакльовуючий**, *техн.* — прошпакльовувальний*.
- Проштовхуючий**, *техн.* — проштовхувальний, проштовхний; проштовхувач (пристрій), проштовхувач(-ка).
- Проявляючий**, *спец.* — проявний, проявлювальний; проявник (речовина), виявник(-ниця), засвідчувач(-ка).
- Пружинячий** — *спорт., техн.* пружинистий; пружний, пругкий.
- Прямодіючий**, *техн.* — прямодійний.
- Прямостоячий** — *техн.* прямостійний; гінкий, стрункий, стрімкий.
- Прямоходячий** — *техн.* прямохідний, пристосований до прямоходіння.
- Прямуючий** — 1) спрямований, *матем., техн.* напрямний, *астр., техн., фіз.* спрямовувальний, спрямовуваний, скерований, спрямівний, скеровуваний, напрямлювальний, *астр., техн., фіз.* скеровувальний, делегований, призначуваний; 2) подорожній(-я), подорожанин(-ка); на шляху до.

Псевдовідтворюючий, *матем.* — псевдовідтворювальний, псевдовідтвірний.

Психогенеруючий, *псих., спорт.* — психогенерувальний*.

Психоенергізуючий, *псих.* — психоенергізувальний*, душ(евн)опосілювальний*.

Психорегулюючий *псих., спорт.* — психорегулювальний, психорегуляційний.

Психотравмуючий, *псих.* — психотравмувальний, психотравматичний.

Птахоперероблюючий — птахопереробний.

Пульверизуючий, *техн.* — пульверизувальний, пріскальний, розпійлювальний; пульверизатор, розпійлювач, розбрізкувач (прістрій), пульверизаторник(ниця).

Пульсуючий — пульсівний, пульсувальний, пульсівний, *астр., техн., фіз.* пульсувальний; пульсатор. Пульсуюча змінна — пульсувальна змінна; пульсуюче зварювання (світло) — пульсне зварювання (світло); *мех., ел.* пульсуюча напруга — пульсівна (пульсівна) напруга; пульсуюче поле — пульсне (пульсувальне) поле; пульсуючий струм (цикл) — пульсувальний (пульсний, пульсівний) струм (цикл); *мед.* пульсуючий біль — пульсувальний біль; пульсуюча артерія — пульсівна артерія.

Пунктируючий, *техн.* — крапкувальний.

Пускаючий, *техн.* — пускальний, пусковий, для пуску.

Пускорегулюючий, *техн.* — пускорегулювальний.

Пустуючий — 1) пусту́н(-ка), бешкѣтник(-ниця), *розм.* шѣбеник, *розм.* шалапу́т, *розм.* шалапу́тник(-ниця), *розм.* шко́да, *розм.* халамі́дник; 2) порожній, пустій, вільний, незаповнений, вакантний; необжитий, безлюдний, незаселений.

Пухлиноіндукуючий, *мед.* — пухлиноіндукувальний*.

Пухлиноутворюючий, *мед.* — пухлиноутворювальний, пухлинотвірний.

Р

- Радіовипромінюючий** — *астр., техн., фіз.* радіовипромінювальний.
- Радіопередаючий**, *фіз.* — радіопередавальний.
- Радіопросвічуючий**, *астр.* — радіопросвічувальний*.
- Радіосенсибілізуючий** — *астр., техн., фіз.* радіосенсибілізаційний.
- Радіючий** — радіий, зраділий, радісний, розрадуваний, охоплений радістю, сповнений радіощів.
- Рамбурсуючий**, *фін.* — рамбурсний; банк-платнік.
- Ранжуючий** — ранжувальний.
- Ранньоквітнучий**, *бот.* — ранньоквітучий, ранньоквітний*.
- Раструючий**, *кіб.* — раструвальний.
- Рафінуючий**, *техн.* — рафінувальний.
- Раціоналізуючий** — раціоналізатор(-ка); *матем., техн.* раціоналізувальний, раціоналізаторський, раціоналізаційний.
- Рвучий** — рвучкий, різкий; *військ., гірн.* підривнік, *розм.* рвач(-ка). Рвучий вітер — порівчастий (різкий) вітер; рвучий біль — пронізливий (різкий, гострий) біль.

Реабсорбуючий, *спец.* — реабсорбувальний, повторновбирний, повторнопоглинальний.

Реагуючий — *техн.* реагент; реагівний, реагувальний; реагувальник(-ниця); реагуючи.

Реалізуючий — реалізувальний, здійснювальний.

Реанімуючий, *мед.* — реанімаційний, реанімувальний, оживлювальний, відживлювальний; реаніматор(-ка).

Рибросклеючий, *техн.* — рибросклеювальний, рибросклеїний.

Реверберуючий, *фіз.* — ревербераційний.

Реверсуючий, *спец.* — *ел., техн.* реверсувальний, *техн.* реверсійний, *біол., техн., юр.* реверсійний. *Техн.* реверсуючий перемикач (двигун) — реверсувальний (реверсійний) перемикач (двигун).

Ревізууючий, *фін.* — ревізійний, перевірний, перевірковий; ревізор(-ка), перевірник(-ниця), *політ.* ревізійніст(-ка).

Революціоніуючий, *політ.* — революціонізаційний, революціонізувальний.

Регенеруючий, *техн., біол.* — *техн., біол.* регенерувальний, відновлювальний, *техн.* регенеративний, *спец.* регенераційний; *техн.* регенератор.

Регламентуючий — регламентувальний, регламентаційний; регламентуючи.

Регулюуючий — *кіб., техн., фіз.* регулювальний, *техн.* регулівний, регуляційний, регуляторний, кон-

трольний; регулятор, регулювальник(-ниця); для регулювання. Регулюючий апарат — регулювальний апарат.

Регуляризуючий, *мат., фіз.* — регуляризаційний, регуляризувальний; регуляризатор(-ка).

Редукуючий — *спец.* редукаційний, *матем., техн., фіз.* редукувальний, *філос.* редуктивний, *скорочувальний; техн.* редуктор, скорочувач.

Реекспортуючий, *екон., міжнар. право* — реекспортувальний; реекспортёр(-ка).

Реєструючий — *астр., техн., фіз.* реєструвальний; реєстровий, реєстраційний, записувальний, оформлювальний; реєструвач (пристрій), *техн.* реєстратор(-ка).

Режимоутворюючий, *геогр.* — режимоутворювальний.

Резервуючий — резервувальний, резервовий; для резервування; резервувальник(-ниця).

Резонуючий — *техн., фіз.* резонівний, *техн., фіз.* резонувальний, резонансовий, відлунистий; резонатор, резонаторник(-ниця).

Результуючий — вислідний, підсумковий, кінцевий, остаточний, фінальний, результатний, *фіз.* результувальний. Результуюча сила (інформація, множина) — вислідна (підсумкова) сила (інформація, множина); *матем., техн., фіз.* результуючий вектор — підсумковий вектор.

Резюмуючий, *книжн.* — підсумковий, резюмувальний, завершальний, прикінцевий, фінальний.

Рейдуючий, *військ.* — *техн., військ., мор., соціол.* ре́йдовий, рейдува́льний, пересувни́й; *військ.* ре́йдер, *розм.* рейдо́вік.

Рекомендуючий — рекоме́наційний; порáдник(-ниця).

Релаксуючий — релаксува́льний, релáксовий, розсла́блювальний, розслабни́й, заспо́кійливий.

Рельєфоутворюючий, *геогр.* — рельєфоутво́рювальний.

Ремінералізуючий, *мед.* — ремінералізува́льний, ремінераліза́ційний; для ремінераліза́ції; ремінераліза́тор (пристрій).

Ремітуючий, *мед., екон.* — ремітува́льний, посла́блювальний.

Рентгенопросвічуючий, *мед., техн., фіз.* — рентгенопро́свічувальний.

Репонууючий, *мед., техн.* — репонува́льний.

Реставруючий, *техн.* — реставрува́льний, відно́влювальний, реставра́ційний; відроджува́льний; реставра́тор(-ка).

Ретрагуючий, *матем.* — ретрагува́льний.

Ретранслюючий, *техн.* — ретрансля́ційний, передава́льний; ретрансля́тор, передава́ч.

Ресурсозберігаючий, *спец.* — ресурсозбере́жний, ресурсозбере́гальний.

Рефлексуючий, рефлектуючий — рефлексува́льний, рефлектува́льний, відбивни́й, рефле́кторний, відбива́льний; рефле́ктор, відбива́ч.

Реформуючий — реформувальний, перебудовчий; реформатор(-ка).

Рецептуючий, *фізіол.* — рецептивний, сприйнятливий; рецептор.

Рецидивуючий, *мед.* — рецидивувальний, повтворювальний, зворотний, поворотний; *юр.* рецидивіст(-ка).

Рециркулюючий, *біол.* — рециркуляційний, рециркулювальний.

Ржавіючий — ржавійний, іржавкйй, напівзаржавілий, напівзаіржавілий, напівіржавий, заржавілий.

Рибооброблюючий, *техн.* — рибообробний.

Ридаючий — у сльозах; ридальний, ридлівий.

Ризикуючий — ризиковий, безстрашний, неляклівий, *підсил.* відчайдушний, *підсил.* зухвятий; *розм.* відчайдұх / відчайдұха, авантюрист(-ка), шукач(-ка) пригод.

Рикаючий — ревучий; рикун, *розм.* рікало.

Римуючий — римувальний, римотворчий; римувальник(-ниця).

Рифоутворюючий, *біол., геол.* — рифотвірний, рифоутворювальний (корал).

Риючий — рійний.

Рівноділячий, *матем.* — рівноподільний.

Рівнодіючий, *техн., фіз.* — рівнодійний, рівночінний, ви-

слідний. Рівнодіюча напруга — вислідна напруга.

Рівнопадаючий, *техн.* — рівноспадний.

Рідіючий — дедалі рідший, *пестл.* ріденький, рідкуватий.

Ріжучий — різальний; різальник(-ниця), різбяр(-ка), різун.

Різбонарізаючий, *техн.* — нарізерізний, нарізний.

Рістактивуючий, *біол., геол.* — рістактивувальний.

Роговіючий, *мед.* — роговільний*, рогувальний*; у стіні ороговіння.

Рожевіючий — порожевілий, напіврожевий, рожевуватий, майже рожевий; рожевіючи.

Розбавляючий, *техн., фіз.* — розводжувальний.

Розбиваючий, *матем., фіз.* — розбивальний.

Розбираючий — розбиральний, демонтажний, упорядковувальний, демонтувальний, аналізувальний, сортувальний; *спец.* розбирач(-ка); демонтажник(-ниця), аналізатор(-ка).

Розбризкуючий — розбрізкувальний; розбрізкувач (пристрій).

Розбудовуючий — розбудовчий, розбудовний; розбудовник(-ниця).

Розважаючий — розважальний; розважальник(-ниця).

Розвалюючий — розвалювальний, руйнівний, руйнувальний; руйнівник(-ниця).

Розвантажуючий, *техн.* — розванта́жувач (пристрій), виванта́жувач (пристрій), ванта́жник(-ниця), розванта́жник(-ниця), виванта́жувач(-ка); розванта́жний, розванта́жувальний, виванта́жувальний, знеобтя́жувальний.

Розвиваючий — 1) розвива́льний, розві́йливий; для ро́звитку; 2) розкру́чувальний, розмо́тувальний, розгорта́льний. Розвиваючий наступ — у неспі́нному на́ступі.

Розводячий — розві́дний.

Розв'язуючий — розв'я́зувач (програма); *матем.* розв'я́зувальний, розв'язні́й; розга́дувальний; розв'язнік.

Розгалужуючий — розгалу́жувальний, розгалу́зливий*, розгалу́зистий; розгалу́жувач (пристрій).

Розгальмовуючий, *техн.* — розгальмо́вувальний, розгальмі́вний; розгальмо́вувач.

Розгвинчуючий — *матем., техн., фіз.* розгві́нчувальний; розкру́чувальний, розхі́тувальний.

Розгинаючий — *техн., анат.* розгінáльний, випро́стувальний, *рідко* розпро́стувальний; *анат.* розгінáч (м'яз).

Розгойдуючий — розго́йдувальний, розхі́тувальний, го́йдáльний, хита́льний.

Розгортаючий, *матем., техн., фіз.* — розгорта́льний.

Розгріваючий, розігріваючий — розігріва́льний, розгріва́льний, нагріва́льний; для розігрі́ву; розігріва́ч.

Роздавлюючий — роздúшувальний, розчáвлювальний, роздáвлювальний.

Роздираючий — дíкий, íстерíчний, несамовíтий; розди-
рач(-ка), роздирáльний(-ниця).

Роздiлюючий, роздiляючий — роздiлювальний, розпо-
дiльний, розподiльчий, роздiльний, пере-
дiльний, розрiзнювальний, роздiловий, роз-
братний, роз'еднáвчий, передiлювальний,
роз'еднувальний, розгалúжувальний, відо-
крéмлювальний; *матем., техн.* відокрéмлю-
вальний; розподiлювач, розподiльний (за-
клад), роздiльний (прилад).

Роздражнюючий, роздрáзнюючий, розм. — роздрáжню-
вальний, *розм.* роздрáзнювальний, дратiв-
ний, дратiвлiвий, дражливий, дразливий,
подрáзливий, подрáзний, роз'ятрювальний;
дратiвник(-ниця), *мед.* подрáзник. Роздраж-
нююче слово — дошкúльне слóво.

Роздроблюючий — роздрóблювальний, роздрiбнюваль-
ний, подрiбнювальний.

Роздуваючий, техн. — роздувáльний (мiх), роздмúхуваль-
ний; роздувáльний (пристрiй), роздмúхувач,
роздувáч.

Роздушуючий, техн. — роздúшувальний.

Роз'еднуючий — роз'еднувальний, роз'еднáвчий, роз-
свáрювальний; роз'еднувач(-ка).

Розжарюючий — розжáрювальний, розпiкáльний; розжá-
рювач (пристрiй).

Роззброюючий — роззбрóувальний; роззбрóувач(-ка);
для роззбрóення.

Розігриваючий — *див.* розгриваючий.

Розігруючий — розігравальний; артист(-ка). *Спорт.* розігруючий гравець (захисник) — розігравальний гравець (захисник), розігравальний (іменник).

Роз'їдаючий — їдкий, ядучий, ятривистий, підточувальний; *техн.* роз'їдний, роз'їдальний.

Розквітаючий — у розквіті; квітучий, майже розквітлий.

Розкидаючий — *техн.* розкидальний, розкидний; розкидач(-ка).

Розкисаючий — майже розкислий; розкисаючи.

Розкиснюючий, *техн., фіз., хім.* — розкиснювальний, розкислювальний; розкиснювач.

Розкладаючий — 1) розкладний, *матем., техн.* розкладальний; 2) розтлівущий, деморалізаційний, розтлівний, розкладницький; деморалізатор(-ка).

Розклепуючий, *техн.* — розклéпувальний.

Розклинюючий, *техн.* — розклинювальний, розпліщувальний*.

Розколюючий — розколювальний.

Розкриваючий — розкривальний, викривальний.

Розкручуючий — розкручувальний; розкручувач (пристрій).

Розладнуючий, *техн.* — розстроювальний, розладжувальний, розладнувальний*.

- Розламуючий** — *див.* розломлюючий.
- Розливаючий** — розливальний, розливальник(-ниця).
- Розломлюючий, розламуючий** — розвальювальний, розломлювальний, розламувальний*.
- Розмагнічуючий**, *техн., фіз.* — розмагнічувальний, розмагнітний; розмагнічувач.
- Розмежовуючий** — розмежувальний, межовий; розмежовувач, розмежувач. Розмежовуюча лінія — межова лінія, *перен.* рубікон.
- Розмелюючий**, *техн.* — розмелювальний, розмельний; розмелювач.
- Розмиваючий**, *геол.* — розмивальний.
- Розмикаючий** — *техн., фіз.* розмикальний, роз'єднувальний, розкріплювальний, розмичний, розпиральний; *техн., фіз.* розмикач, роз'єднувач.
- Розминаючий** — *техн.* розминальний, м'яльний; проминальний, розрухувальний, розходжувальний. *Техн.* розминаючий валик — м'яльний валець.
- Розмірковуючий** — міркувальний; сповнений роздумів, у роздумах про.
- Розмічаючий** — розмічальний, розмічувальний; розмітник(-ниця).
- Розміщуючий** — розміщувальний, розташовувальний, розсёлювальний*; розміщувач.
- Розмножуючий**, *техн.* — розмножувальний; розмножувач.

Розм'якшуючий, *техн.* — розм'якшувальний.

Рознімаючий — рознімальний, роздйімальний.

Розпалюючий — розпáлювальний, розтóплювальний;
розпáлювач(-ка).

Розпилюючий — розпíлювальний; розпíлювач(-ка).

Розпираючий — *спец.* розпирáльний.

Розпізнаючий — розпізнавáльний.

Розплавлюючий, розплавляючий, *техн.* — розплáвлю-
вальний, розтóплювальний.

Розплющуючий, *техн.* — розплющувальний, розплéску-
вальний; *спец.* плющíльний(-ниця).

Розподіляючий — *матем., техн., фіз.* розподілювальний,
матем., техн., фіз. розподільний, розподіль-
чий, розписувальний, розкладáльний; розпо-
ділювач, розподільний (пункт).

Розпорозуючий — розпорóшувальний, розсіювальний;
розпорóшувач (прíстрій), розсіювач (при-
стрій), розсіювач(-ка).

Розпрямлюючий — розпрямлювальний, вирівнюваль-
ний, розрівнювальний.

Розпушуючий — розпúшувальний; розпúшувач (речови-
на́).

Розраховуючий — *матем.* розрахóвувальний; звáжуваль-
ний; розрахóвувач(-ка). Розраховуючий свої
кроки — розвáжливий.

Розриваючий — розривній, розривальний, рвальный, шматувальний.

Розрівнюючий — розрівнювальний.

Розріджуючий — *техн., фіз., мед.* розріджувальний, розв'оджувальний; розріджувач.

Розрізаючий — розрізальний, розтинальний; розрізальник(-ниця), розрізувальник(-ниця), розрізувач (пристрій).

Розрізняючий, розрізняючий — *техн.* розрізнявальний, розрізняльний, розпізнавальний, вирізнявальний; розрізнявач, розпізнавач.

Розряджаючий — 1) *техн., фіз.* розряджувальний, розрядний; *спец.* розрядник(-ниця); 2) звичклий чепурити; причепурювач(-ка)*.

Розсвердлюючий, *техн.* — розсвердлювальний.

Розсипоутворюючий, *геол.* — розсипоутворювальний, розсипищетвірний*, розсипотвірний*.

Розсікаючий — розсікальний, розтинальний.

Розсіюючий — *астр., геол., техн., фіз.* розсіювальний, розсівальний, розсівний, розпорощувальний, розвіювальний, розосереджувальний; розсіювач, розпорощувач. Розсіююча лінза (здатність) — розсіювальна лінза (здатність); розсіююча поверхня — розсівальна поверхня.

Розслаблюючий — розслаблювальний, *мед.* релаксаційний, *мед.* релаксувальний, послаблювальний; розслаблювач, *мед.* релаксánt, послаблювач.

Розсовуючий, розсуваючий — розсува́льний, розши́рювальний; *спец.* розши́рювач, розши́рник.

Розставляючий — розміщува́льний, упоря́дковува́льний / впорядко́вувальний, розставля́льний; розста́новник(-ниця).

Розтираючий — розтира́льний; розтира́льник(-ниця), розтира́ч(-ка).

Розтискуючий, розтискаючий, *техн.* — розтиска́льний, розті́скувальний; розтиска́ч (при́стрій).

Розтоплюючий — 1) *техн.* розто́плювальний, топі́льний; 2) розпа́люваний; розпа́лювач (засі́б), розпа́лювач(-ка).

Розточуючий, *техн.* — розто́чувальний; розто́чувальник(-ниця).

Розтрощуючий — розтрощува́льний, нищівні́й, розгро́мний, руйні́вний, руї́ницький; розтрощува́ч(-ка), руйні́вник(-ниця), руї́нник(-ниця), *рідко* нищі́тель(-ка).

Розтрушуючий — розтру́шувальний; розтру́шувач(-ка).

Розтягуючий — *техн., фіз.* розтя́гувальний, розтя́жний, розтяга́льний.

Розуміючий — тяму́щий, тямові́тий, компетéнтний, обі́знаний, голова́тий, кмі́тливий, свідо́мий чо́го; знаве́ць / знавчі́ня, фахі́вець / фахі́вчіня, *розм.* розума́ка, *розм.* розума́ха, *розм., рідко* тяму́ха.

Розхитуючий — розхі́тувальний, розла́днувальний, розла́джувальний.

Розчавлюючий — *див.* роздавлюючий.

Розчинюючий, розчиняючий — 1) *див.* розкриваючий;
2) розчінювальний / розчиняльний (від рózчин); розчінник.

Розчіплюючий — *техн.* розчіплювальний, розчіпний, розчіпливий; розчіплювач.

Розшаровуючий, техн. — розшарóвувальний.

Розшиваючий — розшивáльний, вишивáльний, гаптувáльний; розшивáч(-ка).

Розширюючий, розширяючий — розшірювальний, розширяльний; *спец.* розшірник (пристрій), *спец.* розшірювач (пристрій), *перен.* розшірювач(-ка).

Розщеплюючий, матем. — розщéплювальний.

Роз 'яснюючий — роз'яснювальний, пояснювальний; роз'яснювач(-ка).

Роз 'ятрюючий — дратівний, дражливий; подразнювач, подразник, дратівник; для роз'ятрення.

Ростостимулюючий, біол., вет. — ростостимулювáльний; стимулятор рóсту.

Ростучий — наростáльний, зростáльний, збїльшуваний. Швидко ростучий — гінкїй, швидкорóслий; ростучий місяць — молодїк, новїй (молодїй) місяць.

Рубаючий — рубáльний, відрубувальний, обрубувальний; рубáч(-ка), дроворуб, *розм.* рубáка. *Фіз.* рубаючий перемикач — мéчикий перемикач.

Рудовиводячий, *геол.* — рудовивідний.

Рудоконтролюючий, *геол.* — рудоконтрольний, рудоперевірчий*.

Рудолокалізуючий, *геол.* — рудолокалізувальний*, рудолокалізаційний*.

Рудопідводячий, *геол.* — рудопідвідний.

Рудорозподіляючий, *геол.* — рудорозподільний.

Рудоутворюючий, *геол.* — рудотвірний.

Руйнуючий — руйнівний, руйнувальний, спустошливий, розгромний, деструктивний; руйнівник(-ниця), руйник(-ниця), нищитель(-ка), *розм.* руйнач(-ка).

Рум'яніючий — рум'яний, рум'янощокій, рожевощокій; з рум'янцем; рум'яніючи.

Рухаючий — рушійний, рұхальний; рушій (пристрій), рушійник(-ниця), *перен.* рушій (особа).

Рядкодрукуючий, *техн.* — рядкодрукувальний.

Рясніючий — рясний, густий, багатий / щедрий на щонебудь, повен чогонебудь.

Самоактивуючий, *техн.* — самоактивувальний.

Самоаналізуючий — самоаналізувальний.

Самобалансуючий, *техн.* — самобалансувальний.

Самоблокуючий, *техн.* — самоблокувальний, автоблокувальний; автоблокувач (пристрій).

Самобортуючий, *техн.* — самобортувальний.

Самовентилуючий, *техн.* — самовентилувальний.

Самовибухаючий — самовибуховий.

Самовиконуючий, *псих.* — самоздійснюваний (пророцтво).

Самовимикаючий, *техн.* — самовимикальний.

Самовипадаючий, *техн.* — самовипадальний*, самовипадний*.

Самовиправляючий, *матем.* — самовиправний.

Самовитікаючий, *геол.* — самостічний, самовитічний*.

Самовиховуючий, *пед.* — самовиховний, *розм.* самовиховальний.

Самовідновлюючий — самовідновний, самовідновлюваний.

Самовмикаючий, *техн.* — самовмика́льний.

Самовсмоктуючий, *техн.* — самовсмо́ктувальний, самовбира́льний, самовбирні́й, самовсисні́й.

Самовстановлюючий, *техн.* — самовстано́влювальний, самоустано́вний.

Самогальмуючий, *техн.* — самогальмі́вний, автогальмі́вний.

Самогравітуючий, *астр., фіз.* — самогравітаці́йний.

Самодіючий, *техн.* — автоматі́чний, самоді́йний, самору́шний, самохі́дний, самочі́нний.

Самодовліючий, *книжн., заст.* — самодоста́тний, самості́йний, самоці́нний, незале́жний.

Самодоповнюючий, *кіб.* — самодопо́внювальний, самодоповня́льний.

Самоекрануючий, *фіз.* — самоекранува́льний.

Самозавантажуючий, *техн.* — самозаванта́жувальний, автозаванта́жувальний, самозаванта́жний, самованта́жний, автованта́жний; автозаванта́жувач.

Самозападаючий, *техн.* — самозапа́дний*.

Самозапалюючий, *техн.* — самозапа́льний, самоза́ймістий; самозапа́лювач (пристрій).

Самозаписуючий — *техн.* самозапі́сувальний, самопі́сний; самозапі́сувач (пристрій), самопі́с (пристрій), самопі́сець (пристрій).

Самозапускаючий — самозапускний, самозапускальний.

Самозатискаючий, самозатискуючий, техн. — самозатискний, самозатискальний, самозатискувальний*.

Самозаторможуючий, техн. — самогальмівний, автогальмівний.

Самозатухаючий — самогасний, самозгасний, самозагасний, самозгасливий*.

Самозахоплюючий, техн. — самозахопний.

Самозберігаючий — самозберіжний, самозберігальний.

Самозбуджуючий, спец. — самозбуджувальний, самозбудний, самозбудливий.

Самозростаючий — самозростальний.

Самокеруючий — самокерівний, *книжн.* самокерувальний, автономний.

Самоклеючий — самоклеїний.

Самокомпенсуючий, техн. — самокомпенсувальний, самокомпенсаційний, автокомпенсаційний.

Самоконтролюючий — самоконтрільний, автоконтрільний, самоконтролювальний, самоконтрольований.

Самокоректуючий — самокоректувальний.

Самоліквідуючий — самоліквідувальний, самознищувальний, саморуйнівний, самогубний, самовбивчий; самогубець, самогубця, са-

мовбівець, самовбівця.

Самонаводжуючий, *техн., військ.* — самонавідний, самокерований, автокерований.

Самонагрівуючий — самонагрівний, самонагрівальний, автонагрівальний.

Самонарізаючий, *техн.* — самонарізальний, самонарізувальний.

Самонейтралізуючий — самонейтралізувальний.

Самонесучий, *техн.* — самонесний; самоносій. *Ел.* самонесучий кабель — самотримальний кабель.

Самообертаючий — самообертальний.

Самообслуговуючий — самообслуговувальний.

Самоорганізуючий — самоорганізувальний, самоорганізований.

Самопишучий — *техн.* самописний; самозаписувач (пристрій), самопис (пристрій), самописець (пристрій). Самопишуча ручка, *заст.* — вічне перо, *розм.* самописка.

Самопідтримуючий, *спец.* — самопідтримувальний.

Самоповертаючий, *техн.* — самоповертальний, самоповоротний, автоповоротний.

Самопоглинаючий — самопоглинальний, самовбирний.

Самоподаючий, *техн.* — самоподавальний, автоподавальний; автоподавач.

Самопружинячий, *техн.* — самопружній.

Самореалізуючий — самореалізаційний; *псих.* самореалізатор.

Саморегулюючий, *техн., фіз., фізіол.* — саморегулювальний, авторегулювальний, саморегульований, авторегульований, саморегульовний / саморегулівний; саморегулятор (пристрій), авторегулятор.

Самореєструючий, *техн.* — самореєструвальний; автореєстратор.

Самосвердлячий, *техн.* — самосвердлійний, самосвердлувальний.

Самосинхронізуючий, *техн., фіз.* — самосинхронізувальний.

Самоскануючий, *техн.* — самосканувальний, автосканувальний.

Самоскидуючий, *техн.* — самоскидальний, самоскидний; самоскід, самоскідка.

Самотверднучий, самотвердіючий, *спец.* — самотвёрдний.

Самоущільнюючий, *техн.* — самоущільнювальний, самоущільний, самостискальний.

Самоцентруючий, *техн.* — самоцентрувальний, самоцентрівний.

Самоциркулюючий, *техн.* — самоциркулівний*.

Санкціонуючий — санкціонувальний, дозвільний.

Сануючий, *біол., мед.* — санувальний, оздоровлювальний; санітайзер (засіб).

Сапрофітуючий, *мед.* — сапрофітувальний*.

Сверблячий — свербливий, свербкий, *мед.* пруритинозний.

Свердлячий — *техн.* свердлувальний, свердлільний, свердловий; свердляр(-ка), свердлувальник(-ниця), свердлій. Свердлячий погляд — пронизливий (гострий, пильний) погляд; свердлячий біль — пекучий (невідступний, нестерпний) біль; свердлячий спогад — удлиний спогад.

Свистячий — свистун; свистючий, *мед.* стридульозний; *лінгв.* (звук) свистячий. Свистячий тон — свистний тон.

Світловипромінюючий, *фіз.* — світловипромінювальний, світловипромінний; світлодіод, світловипромінювач.

Світловідбиваючий — світловідбивальний, світловідбивний; світловідбивач.

Світлоділячий, *фіз.* — світлоділільний, світлодільний.

Світлодрукуючий, *техн.* — світлодрукувальний.

Світлозаломлюючий, *техн.* — світлозаломлювальний.

Світлозбираючий, *фіз.* — світлозбирний, світлозбиральний; світлозбирач.

Світлобуджуючий, *фіз.* — світлобуджувальний.

Світлоізолюючий, *фіз., фізіол.* — світлоізолювальний; світлоізолятор.

Світлолокуючий, *астр.* — світлолокувальний*.

Світломодулюючий, *техн.* — світломодулювальний; світломодулятор.

Світлопереломлюючий, *фіз., фізіол.* — світлопереломний, світлозаломлювальний, світлозаломний.

Світлопоглинаючий, *фіз.* — світлопоглинальний, світловбиральний, світловбирний; світлопоглинач.

Світлорозсіюючий, *астр., фіз.* — світлорозсіювальний, *рідко* світлорозсівний; світлорозсіювач.

Світовпорядковуючий — світовпорядкувальний, світовпорядковувальний*.

Святкуючий — святковий; учасник(-ниця) свята; святкуючи.

Секретуючий, *фізіол.* — секретувальний.

Секціонуючий, секціюючий, *спец.* — секціонувальний; секціонер(-ка).

Селектуючий, *техн.* — селектувальний, вибиральний, селективний; селекціонер(-ка).

Сенсibiliзуючий, *мед.* — сенсibiliзувальний, *рідко* учутливлювальний; сенсibiliзатор (речовина).

Сенситизуючий, *мед., фарм.* — сенситизувальний, *рідко* сенситизаційний; сенситизатор (речовина).

Сенсоутворюючий — *див.* сенсоформуючий.

Сенсоформуючий — сенсоутво́рювальний, смислоутво́рювальний, смислотві́рний, сенсотві́рний.

Сепаруючий — сепаратівний, *техн., політ.* сепараційний, відокремлювальний; сепаратор (пристрій), сепараторник(-ниця).

Сечовиносячий, *біол., мед.* — сечовиносний, сечовивідний.

Сивіючий — напівсівий, сивуватий, сивавий, посивілий; із сивино́ю.

Сигналізу́ючий, *техн.* — сигналізува́льний, сигналізаці́йний, сигна́льний; сигналіза́тор (пристрій), сигна́льник(-ниця), сигналі́ст(-ка); для сигналіза́ції.

Сигніфікуючий, *книжн.* — *лінгв.* сигніфікатівний; сигніфікаці́йний.

Сидячий¹ — сідячи. Сидячий каменем — прикипілий; сидячий у неволі — затрímаний (ув'язнений, полонéний); сидячий у печінках — набрідлий (нестерпний, *зневажл.* осточортілий); на почіпках — сівши навпочіпки. [Сидячий² *див.* с. 292]

Сильнодіючий — сильноді́йний, си́льної дії, дуже си́льний, дієвий, ефектíвний, недефектíвний. Сильнодіюча отрута — убíвча (смерте́льна) отру́та; сильнодіючий засіб — поту́жний за́сіб.

Сильнонабухаючий, *біол., с.-г.* — сильнонабуха́льний*, сильнонабря́кливий, сильнонабряка́льний.

- Симетруючий**, *ел., матем.* — симетрувальний, симетрівний*.
- Симпатизуючий** — симпатик, прихильник(-ниця), побічник(-ниця), обожнювач(-ка).
- Симптомостворюючий**, *псих.* — симптомотвірний*, симптомотворювальний*, симптомостворювальний*.
- Синіючий** — посинілий, засинілий; синіючи.
- Синтезуючий**, *техн., фіз.* — синтезувальний, синтезівний, синтезаційний; *муз.* синтезатор.
- Синхронізуючий**, *екон., техн., фіз.* — синхронізаційний, синхронізувальний, синхронувальний; синхронізатор, для синхронізації. Синхронізуюча сила — синхронізаційна сила; синхронізуєчий маркер (попит, момент, сигнал, струм тощо) — синхронізувальний маркер (попит, момент, сигнал, струм тощо).
- Систематизуючий** — систематизаційний, впорядковувальний, *матем., фіз.* систематизувальний, системувальний*; систематизатор(-ка).
- Системоутворюючий** — системотвірний, системоутворювальний, системотвірчий.
- Сім 'явиносячий**, *біол., мед.* — сім 'явиносний, сім 'явивідний.
- Сіпаючий** — сіпальний, смікальний, шірпальний, вивірвальний; *заст. зневажл.* сіпака / сіпак, *розм.* рвач(-ка).
- Сіріючий** — посірілий, *рідко* засірілий, напівсірий, огірнутий сірістю, чимраз сіріший.

Сіяючий, *уроч.* — с'яйний, осяйний, с'яйливий, опромінений, осяяний, блискучий, *поет.* сонцес'яйний, *поет.* сонцеликий, променістий, *уроч.* світозарний.

Скануючий, *кїб., техн.* — сканувальний, зчитувальний; сканувальник(-ниця), сканер (пристрій).

Скасовуючий — скасовувальний, скасувальний; *юр.* касаційний; відкличний.

Скатууючий, *техн.* — валяльний, *рїдко* скатувальний.

Скелеутворюючий, *геол.* — скелетвірний*.

Скеровуючий — скерувувальний, напрямний, провідний, вказівний, дороговказний, спрямувальний, напрямковий. Скеровуюча сила — керівна сила.

Скидаючий, *техн.* — скидальний, скидний; скидальник(-ниця).

Скисаючий — сквашуваний, квасний, прокислий, недокислий, напівкислий.

Скімлячий, **скимлячий**, *розм. рїдко* — скімливий, скигливий, плаксівий; скиглий(-ка), плаксії(-ка).

Складаючий — складальний, монтажний, *матем., техн., фіз.* складувальний, складовий; складальник(-ниця), монтажник(-ниця). Складова — складник, складова частина.

Складкоутворюючий — *геол., лїнгв.* складкотвірний.

Складуючий, *техн.* — складувальний.

Склерозуючий, *мед.* — склерозувальний.

Склеюючий — склеювальний; *спец.* склеювач(-ка).

Скліючий — осклілий. Скліючі очі — скляні́ очі.

Склоріжучий, *техн.* — склорізальний, склорізний; склорі́з (інструмент і робітник).

Склоформуючий, *техн.* — склоформувальний, склоформі́вний.

Сковзаючий — 1) *муз., лінгв.* легкий, плавний, плавкий; 2) *спорт.* ковзний; 3) *екон.* змінний.

Сковуючий — скóувальний, сті́скувальний; скóува́ч(-ка).

Сколюючий — *муз., техн., фіз.* скóлювальний, відкóлюва́льний; зрúбувальний; скóлюва́ч(-ка).

Скородіючий, *рідко* — швидкоді́йний, скороді́йний, блискаві́чний; швидко́ї дії.

Скороспіючий — скороспі́лий, скорості́глий, ранньості́глий; скороспі́лка.

Скорочуючий — скорóчувальний, зме́ншувальний, укорóчувальний, скорóтливий, скоротні́й.

Скриплячий — скрипúчий, скриплі́вий, рипúчий, риплі́вий.

Скріплюючий, *мед., техн.* — скрі́плювальний, скрі́пний, закрі́плювальний, змі́цнювальний; стве́рджува́льний, засві́дчувальний; скрі́плюва́ч, змі́цнюва́ч, закрі́плюва́ч, засві́дчува́ч(-ка). Скрі́плю́юче кі́льце — скрі́пне кі́льце.

Скручуючий, *техн.* — скручувальний, закрутний; скручувальник(-ниця).

Скульптуруючий, *спец.* — скульптурувальний. Скульптуруючий масаж — пластичний (скульптурувальний) масаж; скульптуруючий засіб (крем, олівець, гель тощо) — моделювальний (скульптурувальний) засіб (крем, олівець, гель тощо).

Слабкодіючий — малоефективний, слабкодійний; слабкої дії.

Слабкозагасаючий — слабкозгасальний, слабкозгасний.

Слабнучий — дедалі (щораз) слабший, напівослаблий, ослаблений, ослаблий.

Слабозатухаючий, *техн.* — слабозгасальний, *рідко* слабкозагасальний, слабозгасний.

Слабоспікаючий — слабоспікальний*.

Слаботекучий — слабоплінний.

Слабочуючий, *мед.* — особа з порушенням слуху; особа з неповною втратою слуху, особа зі зниженим (слабким) слухом; глухуватий, приглухлий, напівглухий, приглухий, *розм.* приглухуватий, *рідко* туговухий.

Славлячий — хвалитель(-ка), хвалій(-ка); величальний, славословний, панегіричний для кого.

Слідкуючий — *техн., фіз.* слідкувальний, відстежувальний, *техн.* стежний, наглядальний; спостерігач(-ка), слідопит(-ка), слідчий / слідча. Слідкуюча система — стежна (відстежна) система;

слідкуючий пристрій (елемент) — слідкувальний (стежний) пристрій (елемент).

Слідуючий — наступний, черговий, такий.

Сліплячий, *техн.* — сліпучий, засліплювальний, засліпливий.

Сліпнучий — людина з порушеннями зору, людина з частковою втраатою зору; напівосліплий, напівсліпий.

Словоутворюючий, *лінгв., псих.* — словотвірний, словотворчий.

Слухаючий — 1) слухач(-ка); 2) слухняний, слухальний. Слухаючий краєм вуха — слухаючи краєм вуха (одним вухом).

Смакуючий — гурман(-ка), гастроном, ласун(-ка), ласунець, ласунчик; смакуючи.

Смикаючий — сіпальний, смікальний.

Смислоутворюючий — смислоутворювальний, смислотвірний.

Сміттєвибиваючий, *техн.* — сміттєвибивальний, сміттєвбивний*.

Снігозатримуючий, *техн.* — снігозатримувальний, снігозатримний.

Солевиділяючий, *хім.* — солевидільний*.

Солеутворюючий, *геол., фіз.* — солетвірний.

Соліруючий, солюючий, *муз.* — сольний; соліст(-ка).

Сорбуючий, *мед., фіз.* — сорбувальний; сорбент (речовина).

Сортуючий — сортувальний, перебиральний; сортувальник(-ниця); для сортування.

Сосучий — сисний.

Сохнучий — висушуваний, напівв'исохлий, напівсухий, підсушуваний, сушений / сушений.

Соціалізуючий, *пед.* — соціалізувальний.

Спадаючий — спадний, низхідний, спадистий, зменшуваний, долубіжний, похилий, положистий, убутний. *Матем.* спадаюча послідовність (прогресія) — спадна послідовність (прогресія); спадаюча вода — убутна вода; спадаючі хвилі — хвилі слабші (від попередніх); *муз.* спадаючий ряд — спадний ряд.

Спалахуючий — *астр., техн., фіз., хім.* спалахний, спалахувальний, *астр., техн., фіз.* палахкий, палахкітливий, блискітливий. Спалахуюча зірка — палахна зірка (зоря); спалахуюча спалахуюча (змінна) дуга — спалахна (змінна) дуга.

Спалюючий, *техн.* — спалювальний, випалювальний; спалювач(-ка).

Спиняючий — *див.* зупиняючий.

Співаючий — співочий, співучий (народ); співак(-чка), співець, *розм.* співун(-ка). Співаючий в опері — оперний співак; співаючий дифірамби кому — прославітель чий, хвалитель когось. *Геол.* співаючий пісок, «співаюче» вугілля.

Співіснуючий — паралельний, добросусідський, безкон-

фліктний.

Співпадаючий — ідентичний, такий самий, *матем., техн., фіз.* збіжний, *матем.* пристайний. *Матем., фіз.* співпадаючі корені (прямі, поверхні) — збіжні корені (прямі, поверхні); у них співпадаючі погляди — у них однакові погляди (їхні погляди збігаються).

Співпереживаючий — співчутливий, чуйний, емпатичний, *рідко* спочутливий.

Співпрацюючий — співробітник(-ниця), спільник(-ниця), (з вóрогом) колаборант(-ка).

Співуправляючий — співуправитель(-ка), співпра-витель(-ка), співголова.

Співчуваючий — співчутливий, співчувальний, *рідко* спочутливий, жалісливий; прихильник(-ниця), симпатик.

Спікаючий — спікальний; спікальник(-ниця).

Спільнодіючий — спільнодійний, спільнодіяльний.

Спінюючий, *техн.* — спінювальний; спінювач (пристрій).

Спливаючий — спливний, впливаний, *геол., техн.* впливний. Спливаюче вікно — впливне (виринальне, вигулькове) вікно.

Сплітаючий — сплітальний, виплітальний, звивальний.

Сплющуючий — *техн.* сплющувальний, плющільний; розплéскувальний.

Сплячий — сонний, розіспаний; у сні, в обіймах сну. Спля-

ча красуня — зачарована (пріспана, сонна) красуня; сплячий без задніх ніг — пойнятий / понятий мертвим сном; сплячий вічним сном — на вічному спочінку; сплячий сном праведника — в обіймах сну праведників.

Сповзаючий — зсуваний, *рідко* сповзний; сповзаючи.

Сповільнюючий — сповільнювальний, сповільнюваний, уповільнюваний, гальмувальний, гальмівний, затримувальний; сповільнювач, гальмівник, *техн.* пригальмовувач.

Споглядаючий, *філос.* — споглядальний; споглядальник(-ниця).

Споживаючий, *біол., екон.* — споживальний, витрачальний, витрачувальний; споживач(-ка).

Спокутуючий, *рідко* — спокútливий; покútник(-ниця).

Сполучаючий, сполучуючий — *мех.* з'єднувальний; *хім.* сполучальний; сполучний, з'єднувальний, єднальний, поєднальний, злúчний, поєднувальний, об'єднувальний, сполучувальний.

Спонукаючий, спонукуючий — спонукальний, *рідко* спонúкливий; спонúкáč(-ка); спонукаючи.

Спопеляючий — убівчий, нищівний.

Спороутворюючий, *біол.* — споротвірний.

Споруджуючий — спорúджувальний, будувальний; будівник(-ниця), *розм.* спорúджувач(-ка).

Споряджаючий — споряджальний.

Спостерігаючий — спостерігач(-ка), спостеріжчик(-ниця), споглядач(-ка), споглядальник(-ниця), дозорець (на вежі); спостеріжливий, спостеріжувальний, *розм.* примітливий, уважливий, *книжн.* обсерваційний.

Спотворюючий — спотворювальний, перекручувальний, викривлювальний, перекривлювальний, спотворливий, криводзеркальний; спотворювач(-ка), перекручувач(-ка), крутій(-ка), калічник(-ниця).

Спочиваючий — спочивальний, нерухомий, спокійний, упокоєний, *біол.* у стані спокою; *фіз.* непорушний; небіжчик(-чиця), покійник(-ниця).

Спрацьовуючий — спрацьовувальний, ефективний, результативний, урухомлюваний.

Спресовуючий, *техн.* — спресовувальний.

Сприймаючий — сприйнятливий, сприймальний, *псих.* перцептивний, перцепційний, упізнавальний, *книжн.* рецепторний, *мед.* перцепторний; сприймач(-ка), *фарм.* абсорбент, *фізіол.* рецептор, *лінгв.* рецепієнт(-ка).

Сприскуючий, *техн.* — сприскувальний; сприскувач.

Сприяючий — сприятливий для, *розм.* помічний, допоміжний, допоміговий.

Спрощуючий — спрощувальний.

Спряжуючий, *біохім., техн.* — спряжний, спряжувальний.

Спрямяючий, *техн.* — спрямний. Спрямяючий апарат — випрамний апарат.

Спрямовуючий — спрямувальний, скерувальний, напрямний, провідний, вказівний, дороговказний, напрямковий, напрямляльний; посилач(-ка), відряджач, напрямляч. Спрямовуюча сила — керівна сила. Спрямовуюча труба (дорога, лінійка тощо) — напрямна труба (дорога, лінійка тощо).

Спускаючий — *техн.* спускальний, зливальний, зливний; спусковий, спускний; спускач (пристрій).

Спустошуючий — спустошливий, спустошувальний, руйнівний, смертоносний; спустошувач(-ка); спустошувальної дії.

Спухаючий, *біол.* — набрякальний, набрякний.

Стабілізуючий — стабілізаційний, *техн.* стабілізувальний; усталювальний, стабілізаторний, устabilізовувальний*; для стабілізації; *техн.* стабілізатор. *Техн.* стабілізуючий трансформатор — стабілізувальний трансформатор.

Стандартизуючий — стандартувальний, стандартизувальний; стандартизатор(-ка).

Старіючий — постарілий, зістарений, *біол.* регресивний; вже (давно) немолодий, старкий, *розм.* підтоптаний, *розм.* підстаркуватий, *розм.* пристаркуватий; в літах; *техн.* зношуваний, знесільований.

Стартуючий, *спорт.* — стартовий, стартувальний; на старті.

Стверджуючий — ствердливий, стверджувальний, ствердний; стверджувач(-ка).

Створюючий — твірний, утворювальний, створювальний, формувальний, складальний; утворювач(-ка), твірник.

Стеблообхоплюючий, стеблоохоплюючий, *біол.* — стеблообгортний, стеблоохопний*.

Стежачий — стéжний, слідкувальний, відстéжувальний, наглядальний; спостерігач(-ка), слідопит, *рідко* інвестигатор(-ка).

Стенозуючий, *мед.* — стенозувальний, стискальний, звужувальний.

Стерилізуючий, *мед.* — стерилізувальний, стерилізаційний; стерилізатор.

Стилеутворюючий, *мист., лінгв.* — стилеутворювальний, стилетвірний, стилетворчий.

Стилеформуючий, *архіт., мист.* — стилетвірний, стилеформувальний.

Стимулюючий — стимулювальний, заохочувальний, стимуляційний, стимуляторний; стимулятор, заохочувач(-ка).

Стираючий — стиральний, затиральний, згладжувальний, нівелювальний; затиральник(-ниця), *заст.* затирач (інструмент).

Стискаючий, стискуючий, *астр., матем., техн., фіз.* — стискальний / стіскувальний, стисний / стискний, здавлювальний, ущільнювальний; *техн.* стіскувач (пристрій), *техн.* стискач (пристрій). Стискаюча сила — стискна (стискальна) сила; *ел.* стискаюча напруга — стискальна напруга; *техн.* стискаючий компресор (прес) —

сті́скóвий компрeсор (прес); стискаючий бандаж — гнітючий бандаж.

Стихаючий — напівзатіхлий, стішуваний, притішений, угамований, згасний, майже стіхлий.

Стікаючий — стікальний, текучий, бігучий, *техн., фіз.* стічний; стікаючи.

Стогнутий, *рідко* — скигливий, скімливий; стогній(-ка), скиглий(-ка). Стогнутий звук — жалібний (тужливий) звук.

Стомлюючий — стóмливий, утóмливий, натóмливий, виснажливий, обтяжливий, змóрний, *рідко* змóрливий.

Стопорячий, *спорт., техн.* — стóпорний; стóпор.

Сточуючий, *техн.* — стóчувальний.

Стоячий¹ — нерухомий, непорушний, невідступний, застіглий; на місці завмерлий. Стояча вода — непротічна вода; стоячий комірець — комірець-стійка. [Стоячий² *див.* с. 294]

Страждаючий — страдний, хворий на, страдницький, страдєнний, довготерпеливий, спóвнений мýки; мýченик(-ниця), страждалець(-лиця), страждальник(-ниця), страдник(-ниця).

Страйкуючий — страйкар(-ка), учасник(-ниця) страйку.

Страхаючий — лячний, застрашливий, страхітливий, настрашливий, страшкй, жаскй; *розм.* страшило, *розм.* страши́дло, *розм.* страхо́вище, *розм.* страхопúд.

Страхуючий — страхувальник(-ниця), страховік; страховій, страхувальний, забезпечувальний, убезпечувальний.

Стрибаючий — стрибучий, стрибкий, стрибальний; стрибун(-ка), *пестл.* стрибунець.

Стримуючий — стрімувальний, притримувальний, утримувальний, *розм.* здержувальний, притишувальний, стішувальний, гамувальний, тамувальний, гальмівний; стрімувач(-ка). Стримуючий фактор / чинник — стрімувальний чинник, чинник стримування.

Стріляючий — стрілець / стрілкиня / стрільчіня, мисливець / *рідко* мисливиця, *рідко* стрілок; стрілецький, вогнепальний; стріляючи. *Мед.* стріляючий біль — штрикучий (стрілючий) біль; *військ.* стріляючий ніж розвідника — стрілецький ніж розвідника; стріляючий (іменник) — стрілець.

Стробуючий, *техн., фіз.* — стробувальний; стробатор.

Струмененаправляючий, *техн.* — струмененапрямний. *Гідр., техн.* струмененаправляюча дамба — водонапрямна дамба.

Стругаючий, *техн.* — стругальний, скобельний; стругальник(-ниця).

Структуруотворюючий — структуруотворювальний, структуротвірний.

Структуруючий — структурувальний, структураційний.

Стружковідводячий, *техн.* — стружковідвідний.

Струмененаправляючий, *ел., техн.* — струмененапрямний.

Струмоведучий, *ел., техн., фіз.* — струмопровідний, струмовідний. Струмоведучий дріт — струмоносний (струмовідний) дріт; струмоведуча система — струмопровідна система.

Струмовідводячий, *ел., техн.* — струмовідвідний, струмовідвідильний*.

Струмонесучий, *ел., техн., фіз.* — струмонесний, струмоносний; струмоносій. Струмонесучий провідник — струмовідний провідник; струмонесучий дріт — струмоносний (струмовідний) дріт.

Струмообмежуючий, *ел., техн.* — струмообмежувальний; струмообмежувач.

Струмопідводячий, *ел., техн.* — струмопідвідний, струмопідвідильний*.

Струмопроводячий, *ел., техн.* — струмопровідний (провід).

Струмороз'єднуючий, *ел., техн.* — струмороз'єднувальний.

Струмуючий — *астр., фіз.* струменястий, струмливий.

Струшуючий, *техн.* — струшувальний, рідко струсівний.

Стрясаючий — стрясальний; *техн.* струшувальний, хитальний; *розм.* трясучий.

Студіюючий — дослідник(-ниця), студент(-ка), курсант(-ка), учень(-ниця); дослідницький, вивчальний.

Стягуючий — *техн.* стягувальний, стяжний, стягальний, концентрувальний, скіпчувальний; стягач, скіпчувач. *Астр., техн.* стягуючий простір (інтервал) — стяжний простір (інтервал); стягуючий одяг — стягувальний (стягальний, зтягальний) одяг.

Суб'єктивуючий — суб'єктиваційний*.

Сублімуючий, *фіз.* — сублімувальний, сублімаційний.

Субординуючий — субординаційний, підпорядковувальний, *лінгв.* субординативний (білінгвізм).

Судинозвужуючий, *мед., фарм., фізіол.* — судинозвужувальний, вазоконстрикторний, вазоконстриктивний.

Сульфатвідновлюючий, *біохім.* — сульфатвідновлювальний.

Сульфатредуючий, *фіз., хім.* — сульфатредувальний.

Судинорозширюючий, *мед., фарм.* — судинорозширювальний, вазодилататорний / вазодилітаторний.

Сульфатуючий, сульфатизуючий, *геол., техн., фіз.* — сульфатизувальний, сульфатувальний.

Сульфуючий, *хім.* — сульфувальний.

Суміщуючий, суміщаючий — *матем., техн., фіз.* суміщальний; сумісницький, поєднувальний, сполучувальний, *рідко* суміщувальний; сумісник(-ниця).

Сумуючий — 1) зажурений, засмучений, сумний, смутний, журливий, тужливий, сумовитий, знуджений;

у смúтку, у ту́зі; *розм.* нудьга́р(-ка); 2) *матем., техн., фіз.* підсумува́льний, підсумо́вувальний.

Суперінфікуючий, *мед.* — суперінфе́кція; суперінфікува́льний*.

Супроводжуючий — супроводжува́льний, супрові́дний, супу́тний; супрові́дник(-ниця), супроводжува́ч(-ка), ад'юта́нт, това́риш(-ка), ескóрт. Супроводжуючий мінерал — мінерал-супрові́дник.

Супуруючий, *мед.* — супураті́вний, гні́йний, гнойо́вий, гні́йли́вий.

Суспендууючий, *хім.* — суспендува́льний.

Сутеніючий — суті́нковий, су́тінний, присмерко́вий, смерка́льний, присме́рклий, споночі́лий.

Схиляючий — схілюва́льний*; схиляю́чи.

Сходячий — висхі́дний, *техн.* сходо́вий; *матем.* прямо́вісний, вертика́льний; альпіні́ст(-ка). Сходяча зірка — нова́ зірка; сходя́че сонце — со́нце на сході, висхі́дне со́нце, вра́нішне со́нце, схі́дне со́нце.

Схоплюючий — *спец.* схоплюва́льний (ву́зол), ско́вувальний, хапкі́й, беручкі́й, хваткі́й, хапу́чий; схо́плюва́ч(-ка).

Сцинтилюючий, *фіз.* — сцинтилюва́льний, сцинтиляці́йний, сцинтиля́торний; сцинтиля́тор.

Сюжетоформууючий, *літ.* — сюжетотві́рний, сюжетоформува́льний*.

Сягаючий, *рідко* — досяга́льний, простя́гнутий, просте́р-

тий.

Сяючий — ся́йний, сяйлі́вий, ося́йний, опромі́нений, променя́стий, блискучі́й, ося́яний; *поет.* сон-
цеся́йний, *поет.* сонцелі́кий.

- Теплозатримуючий**, *техн.* — теплозатримний.
- Теплозвукоізолюючий**, *техн.* — теплозвукоізолювальний.
- Теплопередаючий**, *техн., фіз.* — теплопередавальний; теплопередавач.
- Теплопереносячий**, *техн.* — теплопереносний, теплоносний; теплоносій.
- Теплопоглинаючий**, *техн., фіз.* — теплопоглинальний; теплопоглинач.
- Теплопостачаючий**, *техн.* — теплопостачальний.
- Теплоутворюючий**, *техн., фіз.* — теплотвірний.
- Теплоутримуючий**, *техн.* — теплоутримувальний; теплоутримувач.
- Термінуючий** — *біол.* термінувальний, термінальний (кодон). Термінуюче поняття — термін.
- Термодрукуючий**, *спец.* — термодрукувальний*.
- Термоелектрорухаючий**, *техн., фіз.* — термоелектрорушійний.
- Терморегулюючий**, *техн.* — терморегулювальний; терморегулятор, рідко терморегулювальник.

Термостабілізуючий, *техн., рідко* — термостабілізаційний, термостабілізувальний; термостабілізатор.

Термостатуючий, *техн.* — термостат, термостатувальний.

Термоусаджуючий, *техн.* — термоусаджувальний.

Тестуючий — тестувальний; тестер, тестувальник(-ниця).

Типізуючий — *рідко* типізувальний.

Типуючий, *мед., псих.* — типувальний.

Титруючий — титрувальний; титрувальник(-ниця).

Тікаючий — утікач(-ка), біженець(-ка), бігун(-ка); *діал.* зникомий.

Тістообробляючий, *техн.* — тістообробний; тістообробник(-ниця).

Тліючий — напівзотлілий, жаристий, розжіврілий, *ел., техн., фіз.* тлійний / жеврійний (розряд), жеврій.

Товаросупроводжуючий — товаросупровідний; експедитор(-ка), товаросупровідник(-ниця).

Токсинейтралізуючий, *біохім., хім.* — детоксикувальний, детоксикаційний, детоксинувальний, токсинейтралізувальний*.

Токуючий, *біол.* — токувальний; у період токування.

Томлячий — 1) втомний, стомливий, виснажливий, виснажний; 2) томлівий, млосний, запаморочливий, нудний.

Тонізуючий — тонізувальний, тонізаційний, збадьорливий, збадьорувальний, збудний, збудливий, збуджувальний, підбадьорливий, зміцнювальний. Тонізуючий напій — тонізувальний (тонізаційний, збадьорливий) напій.

Тонучий — напівзатоплений, напівутоплений; потопельник(-ниця), утопленик(-ниця). Тонучий у сльозах — залитий сльозами; тонучий у п'їтмі — повітий мороком.

Тонуючий, *мист., лінгв., техн.* — тонувальний; для тонування. Тонуючий шампунь (бальзам, лак) — відтінковий шампунь (бальзам, лак); тонуючий крем — тональний крем.

Топлячий, плавлячий — топільний, витоплювальний; топільник(-ниця).

Торжествуючий, *книжн.* — переможний, тріумфальний, урочистий; тріумфатор(-ка), переможець / переможниця. Торжествуючий тон — тон переможця.

Торфовидобуваючий, *техн.* — торфовидобувний.

Торфоутворюючий, *геол.* — торфотвірний.

Тостуючий — тостувальник, виголошувач(ка) тостів, тостяр*.

Травлячий, *мет., техн.* — витравний, їдкий; отруйник(-ниця).

Травмуючий, *мед.* — травмувальний, травматичний, роз'ятрювальний.

Трамбуючий, *техн.* — трамбувальний; трамбувальник

(пристрій), утрамбóувач (пристрій), трамбу-
вальник(-ниця).

Транквілізуючий, *мед.* — транквілізувальний, ослаблю-
вальний, розчінювальний.

Трансдукуючий, *біол., лінгв., мед., техн.* — трансдукційний,
рідко трансдукувальний.

Транслюючий, *техн.* — транслювальний, трансляційний;
транслятор.

Транспонуючий, *спец. — лінгв., муз., матем., фіз.* транспо-
нувальний, *лінгв.* транспозиційний, *муз.* тран-
спонантний, транспонований. *Мат.* транспо-
нуюча матриця — транспонована матриця;
муз. транспонуючий інструмент — інстру-
мент-транспонатор.

Транспортуючий — транспортувальний, транспортний;
транспортувальник(-ниця), для транспорту-
вання.

Трансферуючий, *фін.* — передавач, переказувач (банк).

Трансформуючий — *фіз.* трансформувальний; трансфор-
мівний, трансформаційний, трансформатор-
ний; трансформатор, для трансформації.

Трансцендентуючий, трансцендууючий, *філос.* — транс-
цендентальний, трансцендентний.

Тремолуючий, *муз.* — тремольний, тремтячий.

Тремтячий — тремтливий, тріпотливий, трéпетний, ми-
готливий, схвильований, мигтючий, *муз.* трé-
мольний. Тремтяче світло — мерехтливе світ-
ло; тремтячий голос — переривчастий гóлос;

тремтячі тіні — мінливі тіні.

Триваючий — продóвжуваний, продóвжний, тривáлий, неспінний, безперéвний. Триваючий кілька днів — кількaдéнный; триваючий весь день — цілодéнный.

Тріумфуючий — тріумфáльний, урочістий, перемóжний, перемóжно-радісний, урочий; тріумфáтор(-ка), перемóжець / перемóжниця.

Трубооброблюючий, *техн.* — трубообрóбний.

Трубоуцілюючий, *техн.* — трубоуцільній.

Тужавіючий — щорáз твердіший, мáйже затвéрдлий, затужавілий, задубілий; тужавіючи.

Туковисіючий, *техн.* — туковисівний.

Тунелюючий — *фіз.* тунелювáльний; тунéльник.

Турбуючий — бентéжний, тривóжний, турбóтний, клопітний, клопітливий, нав'язливий, *розм.* морóчливий.

Тягнучий — тягáч, витягáч, витягáльник(-иця), затягáльник(-иця); тягúчий, витягáльний, розтягáльний, затягáльний, протягáльний, *буд., фіз.* тяговій.

Тяжіючий — схільний, *фіз.* тяжільний, спраглий чо́го, спóвнений пра́гнення до, навіслий (ті́нню); тяжіючи. *Фіз.* тяжіюча маса — гравітаці́йна ма́са.

У

Убиваючий, вбиваючий — убівчий, смертоносний, душогу́бний, смертовбивчий, нищівний; убівця / вбивця, убівець / вбивець, *книжн.* людиновбивець, *книжн.* людиновбивця, душогу́бець, *розм.* душогу́б(-ка).

Убуваючий — спадний, спа́дистий, зме́ншуваний, убутний, убу́тній. Убуваюча вода — спадна́ вода́; убуваюча послідовність (функція) — спадна́ послідо́вність (фу́нкція); *мед.* убуваюча доза — зме́ншувана до́за.

Увиразнюючий — увира́знювальний, увира́знюваний.

Ув'ядаючий — прив'я́лий, напівзів'я́лий, помарні́лий, змарні́лий, ма́йже зів'я́лий; в'я́нучи.

Угинаючий — *див.* вгинаючий.

Угнітаючий — гнітю́чий, рідше гнітлі́вий, *рідше* пригні́тливий.

Удавлюючий — *див.* вдавлюючий.

Ударно-ріжучий, *техн.* — уда́рно-різа́льний.

Ударяючий — *техн.* уда́ря́льний; уда́рний, пробивний, розбивний.

Узагальнюючий — узага́льнювальний, узага́льнений, сумарний, підсумко́вий; узага́льнювач; для узага́лення.

Узалежнюючий — узалежнювальний, залéжний, підпорядковуваний, підлéглий.

Узгоджуючий — узгóджувальний, погóджувальний, узгíднюваний.

Указуючий — *див.* вказуючий.

Укладаючий — *див.* вкладаючий.

Уклепуючий — *див.* вклепуючий.

Уклинюючий — *див.* вклинюючий.

Укосоукріплюючий, *с.-г., техн.* — схилозміцнювальний*, схилоукріплювальний*, укосоукріплювальний*, укосозміцнювальний*.

Укриваючий — укривній, покривній, накривній.

Укріплюючий — укріплювальний, зміцнювальний, фортифікаційний, скріплювальний.

Укрупняючий — збільшувальний, побі́льшувальний.

Уловлюючий — *див.* вловлюючий.

Умертвляючий — убíвчий, душогу́бний, смертоно́сний, смертовбíвчий, нищíвний, згу́бний (вплив), мертво́тний; убíвця / вбíвця, убíвець / вбíвець, *книжн.* людиновбíвець, *книжн.* людиновбíвця, душогу́бець, *розм.* душогу́б(-ка).

Умикаючий — *див.* вмикаючий.

Умилостивлюючий, *рел.* — пропиціа́льний; умилості́влення. Умилостивлюючий релігі́йний культ — релігі́йний культ умилості́влення.

Умираючий — *див.* вмираючий.

Уміщаючий — *див.* вміщаючий.

Умочуючий — *див.* вмочуючий.

Ундулюючий, *геол., мед., біол.* — ундуляційний, ундулювальный, хвилеподібний, хвилястий.

Уніфікуючий — уніфікатор(-ка); уніфікувальний, уніфікаційний.

Уніформізуючий, *матем.* — уніформізувальний.

Уособлюючий — уособлювач(-ка); (як) уособлення, втілення; уособлений.

Упереджуючий — попереджувальний, попереджальний, попередливий, застерезливий, застерезний, застерігальний, запобіжний, запобігальний, превентивний, *мед.* профілактичний; запобіжник.

Уписуючий — *див.* вписуючий.

Уповільнюючий — уповільнювальний, сповільнювальний, стішувальний, гальмувальний, затримувальний, гальмівний; гальмівник, сповільнювач.

Уповноважуючий, *юр.* — уповноважувальний.

Упорядковуючий — *див.* впорядковуючий.

Управляючий — керівник(-ниця), управитель(-ка), адміністратор(-ка), провідник(-ниця), лідер(-ка), керманіч, стерновий; керівний, провідний, адміністративний, кермовий; керувальний, управнічий.

Упресовуючий — *див.* впресовувальний.

Уражаючий, уражуючий — *див.* вражаючий, *Додаток 1.*

Ураховуючий — *див.* враховуючий.

Урівноважуючий — *див.* зрівноважуючий.

Урівнюючий — урівнювальний, зрівняльний, зрівнювальний, рівняльний; урівнювач.

Усвідомлюючий — свідомий чого.

Усевидячий — *див.* всевидячий.

Усезнаючий — *див.* всезнаючий.

Усезростаючий — *див.* всезростаючий.

Усереднюючий — пересічний, середній, усереднений, усереднювальний, узагальнювальний.

Усеперемагаючий — *див.* всеперемагаючий.

Усепроникаючий — *див.* всепроникаючий.

Успрямовуючий — *див.* всеспрямовуючий.

Ускладнюючий — ускладнювальний.

Усмоктуючий — *див.* всмоктуючий.

Уставляючий — *див.* вставляючий.

Установлюючий — *див.* встановлюючий.

Устатковуючий — *див.* обладнуючий.

Усуваючий — 1) вилучальний, усувальний, вирізуваль-

ний, прибиральний, винищувальний; 2) віддальювальний, відхильювальний.

Утверджуючий — 1) ствердливий, стверджувальний; 2) ратифікаційний, затверджувальний, схвалювальний, ратифікувальний; затвержувач; 3) установчий, основоположний, встановлювальний, усталювальний, закріплювальний, узаконювальний, утверджувальний.

Утворюючий — твірний, утворювальний, створювальний, засновувальний, формувальний, складальний, творчий; твірник, творець / творчіння, засновник(-ниця), фундатор(-ка), зачинатель(-ка), основоположник(-ниця), родоначальник(-ниця).

Утеплюючий, *техн.* — утєплювальний; утєплювач.

Утискуючий — *див.* втискуючий.

Утікаючий — *див.* втікаючий.

Утішаючий — *див.* втішаючий.

Утопаючий — *див.* втопаючий.

Уточнюючий — утóчнювальний, утóчнювач.

Утрачаючий — *див.* втрачаючий.

Утримуючий — 1) утримувальний, притримувальний, *техн.* підтримковий; 2) стримувальний, *спец.* затримувальний, *спец.* затримний, стішувальний, гальмівний; утримувач(-ка).

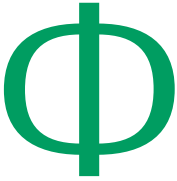
Утягуючий — *див.* втягуючий. Утягуюча білизна — утягальна / втягальна (втягувальна, затягальна) білизна.

Ухвалюючий — ухв'яльний, ухв'ялювальний, постанов'ялювальний.

Ушкоджуючий — *див.* пошкоджуючий.

Ущільнюючий — ущільнювальний, зг'ущувальний, ст'искувальний, трамбувальний, пресувальний; ущільнювач, *техн.* ущільник (пристрій), трамбувальник(-ниця).

Фабрикуючий — 1) вирóблювальний; фабри-
кánt(-ка), виробнік; 2) фабрику-
вáльний, фальшувáльний; фаль-
шувáльник(-ниця), пліткár(-ка),
наклéпник(-ниця).

Фагоцитууючий, *біол.* — фагоцітний, фагоци-
тáрний.

Фазоінвертуючий, *фіз., ел.* — фазоінвérтор-
ний, фазоінвертувáльний*; фазо-
інвérтор.

Фазообертауючий, *фіз., ел.* — фазообертáль-
ний, фазообертóвий; фазообер-
тáч, *техн.* фазорóтор.

Фазорегулюуючий, *фіз., ел.* — фазорегулятів-
ний*, фазорегуляційний*; фазо-
регулятор.

Фазозсовуючий, *техн.* — фазозсувний.

Фазуючий, *техн., фіз.* — фазувáльний, *рідко*
фазівний.

Фальцюуючий, *техн.* — фальцювáльний; фаль-
цювáльник(-ниця).

Фарбопередауючий, *вид.* — фарбопередавáль-
ний.

Фарбуючий — 1) фарбувáльний, фарбівний,
забáрвлювальний, 2) бáрвний;
фарбувáльник(-ниця), фарбів-
нік(-ніця). Фарбуюча речовина —
барвнік (фарбнік).

Фашиствуючий, *політ.* — фаши́ст(-ка); фаши́стський, фашизо́ваний, *книжн.* фашизо́дний, захо́плений іде́ями фаши́зму.

Феноменуотворюючий, *лінгв.* — феноменотві́рний, феноменотво́рчий*.

Ферментуючий, *спец.* — ферментува́льний, ферментаці́йний.

Фіброзуючий, *мед.* — фіброзува́льний.

Фіксууючий, *техн.* — фіксаці́йний, фіксува́льний, фікса́торний, закрі́плювальний, зафі́ксовувальний*, реєструва́льний; фіксува́льник(-ниця), фікса́тор. Фіксу́юча пам'ять — чі́пка пам'ять.

Фільтрокомпенсуючий, *техн.* — фільтрокомпенсува́льний, фільтрокомпенсаці́йний*; фільтр-компенса́тор.

Фільтросиметруючий, *ел., техн.* — фільтросиметрува́льний.

Фільтруючий, *спец.* — фільтрува́льний, фільтраці́йний, ціди́льний; фільтрува́льник(-ниця), ціди́льник(-ниця), ціди́ло; для фільтраці́ї.

Фланкуючий, *військ., техн.* — фланкува́льний.

Флегматизуючий, *спец.* — флегматизува́льний, флегматизаці́йний.

Флокулюючий, *біохім., хім.* — флокуляці́йний, флокуля́твний, *рідко* флокулі́вний.

Флотуючий, *спец.* — флотаці́йний.

Флуктуючий, флюктуючий — *псих.* флуктівний / флюктивний, флуктівний / флюктивний, мінливий, хиткий, швидкоплинний; *техн.* флуктуювальний / флюктуювальний.

Флуоресціюючий, флюоресціюючий, *буд., геол., фіз.* — флуоресцентний / флюоресцентний, флуоресціювальний / флюоресціювальний.

Флюоресціюючий — *див.* флуоресціюючий.

Фокусуючий, *астр., фіз.* — фокусувальний, фокусний; фокусувач.

Фолікулостимулюючий, *біол., вет.* — фолікулостимулювальний, фолікулостимуляційний.

Фондозберігаючий, фондозбережуючий, *екон.* — фондозберігальний, фондозберіжний.

Фонтануючий — фонтанувальний, викидальний.

Форматуючий, *спец.* — форматувальний; форматуючи.

Формозмінюючий, *техн.* — формозмінювальний.

Формоутворюючий — формоутворювальний, формотвірчий, формотвірний.

Формулюючий — формулювальний, формулівний*.

Формуючий — формотвірчий, формувальний, формівний; формівник(-ниця), формувальник(-ниця), формувач(-ка).

Форсуючий — форсувальний, прискорювальний; форсуючи.

Фосфоресцюючий, *техн., фіз.* — фосфоресціювальний.

Фосфорилюючий, *біохім.* — фосфорилювальний.

Фотографуючий — фотографувальний; фотограф(-иня),
рідше світляр(-ка); фотографу́ючи.

Фотоелектрорухаючий, *фіз.* — фотоелектрорушійний.

Фотопровідячий, *фіз.* — фотопровідний; фотопровідник.

Фотореактивуючий, *біохім.* — фотореактиваційний*.

Фотореєструючий, *фіз.* — фотореєструвальний, фотореє-
стрівний; фотореєстратор.

Фотосенсибілізуючий, *мед., хім.* — фотосенсибілізуваль-
ний, фотосенсибілізаційний, світлозчутлив-
лювальний*, світлоучутливлювальний*; фо-
тосенсибілізатор.

Фотосинтезуючий, *біохім.* — фотосинтезувальний, фото-
синтетичний.

Фракціонуючий, *техн., фіз.* — фракціювальний, фракціо-
нувальний.

Фрезеруючий, *техн.* — фрезувальний, фрезерний; фрезу-
вальник(-ниця).

Фруструючий, *псих.* — фрустраційний, фруструвальний.

Фторуючий, *хім.* — фторувальний.

Функціонуючий — дійовий, активний, чинний, *техн.*
функціональний, *техн.* функціювальний, ді-
яльнісний; функціонер(-ка), виконавець(-ви-
ця) фúnкції.

X

Хвилюючий — зворушливий, бентежливий, бентежний, захопливий, збудливий, *рідко* збудний, збурливий, хвильний, животрепетний, гостроцікавий, бунтівний. Хвилююча тема — пекуча тема; хвилюючі події — гостроцікаві (сенсаційні, скандальні) події; хвилююче питання — болісне (животрепетне, злободенне) питання; хвилюючий голос — бентежний голос.

Хвилясто-згасаючий, *геол.* — хвилясто-згасальний (структура).

Хворіючий — хворий, *рідко* нездужалий.

Хелатуючий, *біохім.* — хелатоутворювальний, хелатувальний.

Хемосинтезуючий, *біохім.* — хемосинтезувальний.

Хитаючий — хитальний, хитливий, гойдальний.

Хлоруючий, *техн.* — хлорувальний.

Холодіючий — напівзастіглий, напівзакляклий, напівзахолодий, напіввохолодий, похолодий, задубілий; заціпенілий, завмерлий, *розм.* закляклий. Холодіючий від страху — заціпенілий (закляклий) від страху (переляку).

Холодоподаючий, *техн.* — холодоподавальний.

Холонучий — охолóджуваний, остуджуваний, захолóджуваний, розхолóджуваний.

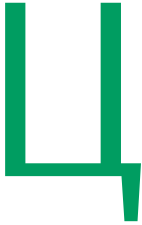
Хриплячий — хрипкий, хриплий, хрипливий, хрипкуватий, хриплуватий, хрипучий, *розм.* хрипуватий, *розм.* хрипучий; *розм.* хрипун / хрипунка, хрипуха.

Хроматуючий, хромуючий, *хім.* — хроматувальний, хромувальний; хромувальник(-ниця).

Хронометруючий — хронометрувальний, хронометричний; хронометрист(-ка).

Хронуючий, *фіз.* — хронувальний (імпульс).

Хутрозшиваючий, *техн.* — хутрозшивний.

Царствуючий, *рідко, політ., соціол.* — царський, царствений; цар(-иця). Царствуюча династія — царська династія.

Царюючий — *книжн.* царствений, панівний, царський, домінувальний; *книжн., рідко* царствена (перен. велична, гордовита) особа.

Цементуючий, *техн.* — 1) цементувальний, цементівний, цементаційний; цементувальник(-ниця); для цементування; 2) перен. зміцнювальний, згуртовувальний, єднальний.

Централізуючий — централізаційний, централізувальний; централізатор(-ка); для централізації.

Центруючий, *матем., техн., фіз.* — центрувальний, центрівний; центрувач (пристрій).

Циклюючий — циклювальний; циклювальник(-ниця).

Цинкуючий, *техн.* — цинкувальний.

Циркулюючий, *спец.* — циркулювальний, циркулівний, циркуляційний, кругообертальний, кругобіжний. Циркулюючий струм — обіжний струм.

Ціанізуючий, ціануючий, *техн.* — ціанувальний.

Цілеутворюючий — цілеутвóрювальний, цілетвірний.

Ціноутворюючий, *екон.* — ціноутвóрювальний, цінотвірний.

Цукророзчіплюючий, *фізіол.* — цукророзчіплювальний*.

Чаруючий — чарівлівий, обворожливий, чародійний, прина́дний, прива́бний, знадлівий, споку́сливий, магі́чний, чарівний, чарівнічий, діал. чарівкйй, спóвнений чáрів; чарівнік(-ниця), чароді́й(-ка), чароді́йник(-ниця). Чаруючий го́лос — соло́дкий го́лос.

Чатуючий — насторо́жений, сторожкйй, *розм.* нашоро́шений; *рідко* підстері́гач; на ча́тах, у за́сідці.

Чекаючий — очі́кувач(-ка), *жарт.* почеку́н; очі́кувальний, чека́льний, сподіва́льний.

Ченцюючий, *рел.* — черне́чий, черне́цький, самі́тницький; черне́ць / черні́ця, монасти́рник(-ниця).

Червоніючий — червоня́вий / червона́вий, червоня́стий / червона́стий, червонува́тий, червонкува́тий.

Читаючий — 1) чита́ч(-ка), чита́льний(-ниця), (на сце́ні) чита́ць; чита́льний; 2) (знаве́ць гра́моти) письме́нний, гра́мотний. Читаю́ча публі́ка — 1) чита́цька публі́ка, чита́чі; 2) публі́ка зві́кла чита́ти, за́йнята чита́нням; *техн., кіб.* читаю́чий пристрй́й — чита́льний пристрй́й.

Чорніючий — почорні́лий, щора́з чорні́ший.

Чхаючий — *розм.* чхун; чха́льний, чиха́льний.

Шаленіючий — несамовітий, божевільний від чого-небудь, бурхливий, буйний, збурений, *книжн.* знетямлений, клекітливий, *розм.* ошалілий, ошаленілий, *розм.* оскаженілий, *розм.* осатанілий, *рідко* розбушований.

Шаліючий — шалений, несамовітий, божевільний, скажений, нестямний, оскаженілий, розшалілий, розлючений, лютий, немилосердний, розлютований, навіжений, *розм.* осатанілий, *діал.* розшалілий; *розм.* злюка, образн. фурія, *розм., рідко* вовкодух, *перен., зневажл.* меґера. Шаліючий мороз — тріскучий мороз.

Швидкогасячий, *техн.* — швидкогасильний.

Швидкодифундуєчий, *мет.* — швидкодифузівальний*.

Швидкодозріваючий — *див.* швидкоспіючий.

Швидкозакріплюючий, *вид.* — швидкозакріплювальний (фарба).

Швидкоз'єднуючий, *техн.* — швидкоз'єднальний*.

Швидкойдучий — швидкоплинний, недовговічний.

Швидконаростаючий — швидконаростальний, стрімкий.

- Швидкопадаючий** — швидкоспа́дний, швидкоспа́дли-вий*.
- Швидкопрогресуючий**, *мед.* — швидкопрогресува́льний, швидкона́роста́льний.
- Швидкопроростаючий** — швидко́го пророста́ння, швид-копророста́льний*.
- Швидкопротікаючий** — швидкопротіка́льний, швид-коплі́нний.
- Швидкоріжучий**, *спец.* — швидкорі́зальний, швидкорі́з-ний; *техн.* швидкорі́з.
- Швидкосохнучий** — швидкосо́хлий, швидковису́шува-ний.
- Швидкоспадаючий**, *спец.* — швидкоспа́дний, швидко-спа́дливий.
- Швидкостіючий, швидкодозріваючий, швидкостигну-чий**, *с.-г.* — швидкості́глий; скороспі́лка.
- Швидкотверднучий**, *буд.* — швидкотве́рдний, швидкоту-жа́вний.
- Швидкотужавіючий**, *буд.* — швидкотужа́вний, швид-котве́рдний.
- Шепчучий** — шепті́льний, шепі́тний, шепі́тливий, шепі́т-кий; *заст.* шепті́й(-ка), *розм.* шепту́н(-ка), *розм.* шепоту́н(-ка).
- Шерстеоброблюючий** — *див.* вовнооброблюючий.
- Шиплячий** — шипу́чий; *мед.* стридульо́зний, *розм.* шипу́н; *зоол.* ле́бідь-шипу́н.

Широковипромінюючий, *техн., фіз.* — широковипромінювальний.

Ширяючий — ширяльний, летючий. Ширяючий політ — політ плавром.

Шифруючий — шифрувальний; шифрувальник(-ниця), *спец.* шифратор (пристрій).

Шкрябаючий — шкрябальний.

Шлакоспінюючий, *техн.* — шлакоспінювальний.

Шлакоутворюючий, *мет., техн.* — шлакоутворювальний, жужелетвірний, жужелеутворювальний; шлакоутворювач.

Шлакуючий, *техн.* — шлакувальний.

Шліфуючий, *геол., техн.* — шліфувальний; шліфувальник(-ниця).

Шнуруючий — шнурувальний; шнурувальник(-ниця).

Шовкооброблюючий, *техн.* — шовкообробний.

Шокуючий — шокувальний, шоковий, приголómшливий, неймовірний, нечуваний, разючий, моторошний, жахливий, кошмарний, скандальний.

Штабелюючий, *техн.* — штабелювальний.

Штампуючий — штампувальний; штампувальник(-ниця).
Фізіол. штампуюча хода — штампувальна хода.

Штовхаючий — штовхач (пристрій), штовхальник(-ниця);
геол., техн. штовхальний, спонукальний; підштовхувальний.

- Штрихуючий**, *техн.* — штрихувальний; штрихувальник(-ниця).
- Штурмуючий** — штурмовий, наступальний, штурмувальний; штурмовик; в атаці, в наступі.
- Шукаючий**, *розм.* — шукач(-ка), пошуковець(-виця); у пошуку, зайнятий пошуком. Шукаючий погляд — розгублений погляд; шукаюча натура — неспокійна натура; *екон.* шукаючий ціну — визначник ціни.
- Шумопоглинаючий**, *техн.* — шумопоглинальний; шумопоглинач (пристрій).
- Шумуючий** — шумливий, пінистий, бурливий, розбурханий, буйний, неспокійний, невгамовний, *розм.* рознуртований.
- Шунтуючий**, *техн.* — шунтувальний, шунтівний, узбочувальний; шунтувач.

Щитоформу́ющий, *техн.* — щитоформува́ль-
ний.

Ю

Юродствуючий — юродівий.

Юстуючий, *астр., фіз., техн.* — юстувальний, підганяльний, регулювальний; юстувальник(-ниця).

Я

Яйцеживородячий, *біол., зоол.* — яйцеживо-
родний.

ДОВІДКОВА ЛІТЕРАТУРА:

1. Англійсько-український словник авіаційних термінів / уклад. Р. О. Гільченко. Київ : НАУ, 2009. 280 с.
2. Англо-український тлумачний словник з обчислювальної техніки, Інтернету і програмування. Київ : Видавничий дім «СофтПрес», 2005. 552 с.
3. Антоненко-Давидович Б. Д. Як ми говоримо. Київ : Радянський письменник, 1970. 182 с.
4. Астрономічний енциклопедичний словник / за заг. ред. І. А. Климишина та А. О. Корсунь. Львів : ЛНУ – ГАО НАН України, 2003. 548 с.
5. Багатомовний юридичний словник-довідник / І. О. Голубовська, В. М. Шовковий, О. М. Лефтерова та ін. Київ : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2012. 543 с.
6. Баришполець О. Т. Український словник медіакультури. Київ : Міленіум, 2014. 196 с.
7. Білай І. М., Данільченко Д. М. Термінологічний словник з клінічної фармації. Запоріжжя : ЗДМУ, 2014. 87 с.
8. Білецький М. І. Соціальна географія : словник-довідник / М. І. Білецький, І. В. Ванда, Л. І. Котик. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2014. 164 с.
9. Будз М. Д. Короткий термінологічний словник-довідник з фізичної географії материків і океанів : навч. посібник. Рівне : Міжнародний економіко-гуманітарний університет, 2006. 80 с.
10. Булатова М. М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях. Київ : Олімпійська література, 2009. 400 с.
11. Вакуленко М. О., Вакуленко О. В. Фізичний тлумачний словник. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2008. 771 с.
12. Василенко П., Шелудько І. Словник гірничої термінології. Київ, 2008. 174 с.
13. Васютинський В. О., Горностаї П. П., Губеладзе І. Г., Найдьонова Л. А., Слюсаревський М. М., Чуніхіна С. Л. Термінологічний словник російсько-української війни / за ред. М. М. Слюсаревського ; упоряд. С. Л. Чуніхіна. Київ : Ін-т соціальної та політичної психології НАПН

- України, 2022. 20 с.
14. Велика українська енциклопедія. Тематичний реєстр гасел з напрямку «Релігієзнавство» / укладачі: Киридон А. М., Шліхта І. В.; за ред. Киридон А. М. Київ : Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво», 2018. 224 с.
 15. Велика українська енциклопедія. Тематичний реєстр гасел з напрямку «Юридичні науки» / укладачі: Бабка В. Л., Шумило М. М. ; за ред. Киридон А. М. Київ : Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво», 2017. 152 с.
 16. Великий російсько-український політехнічний словник / за ред. О. С. Благovesченського. Київ : Видавничий дім «Чумацький Шлях», 2002. 749 с.
 17. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. Київ, Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.
 18. Войтенко С. М., Совик Л. А., Ковбій Н. М. Спортивний туризм. Довідник. Вінниця : ОЦ ВНАУ, 2012. 285 с.
 19. Волощак М. Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання. Київ : Просвіта, 2003. 155 с.
 20. Воронова Є. М. Українсько-російсько-англійський словник з екології та природоохоронної діяльності / Воронова Є. М., Внукова Н. В., Черкашина Н. І. Харків : Цифра принт, 2012. 456 с.
 21. Ганіткевич М., Кінаш Б. Російсько-український словник з інженерних технологій. 2-ге вид. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2013. 1024 с. URL : <https://archive.org/details/sloynykSS9/page/n1/mode/2up>
 22. Гапотій В. Д., Попенко Я. В. Термінологічний словник-довідник з дисципліни «Історія держави і права зарубіжних країн» : навч. посіб / Мелітополь : МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2014. 278 с.
 23. Гарькавець С. О. Юридична психологія : словник-довідник / С. О. Гарькавець. Сєвєродонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. 152 с.
 24. Герчанівська П. Е. Культурологія: термінологічний словник. Київ : Національна Академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2015. 439 с.
 25. Гіптерс З. В. Культурологічний словник-довідник. Київ : ВД «Професіонал», 2006. 328 с.
 26. Голянич М. І., Іванишин Н. Я., Ріжко Р. Л., Стефурак Р. І. Лінгвістичний

- аналіз тексту : словник термінів / за ред. М. І. Голянич. Івано-Франківськ : Сімік, 2012. 392 с.
27. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 375 с.
 28. Гречка І. П. Тлумачний словник з курсу «Теорія механізмів і машин»: навч. посіб. / І. П. Гречка, А. О. Зарубіна, М. А. Ткачук. Харків : НТУ «ХПІ», 2019. 60 с.
 29. Грін О. О. Словник міжнародно-правових термінів / уклад. О. О. Грін. Ужгород : ПП Данило С. І., 2010. 500 с.
 30. Грінченко Б. Словарь української мови : в 4 т. Київ, 1907–1909.
 31. Гуменний О. Д. Тлумачний словник основних термінів інформаційної культури. Харків : Видавнича група «Основа», 2017. 129 с.
 32. Дмитриченко І. В. Термінологічний словник міжнародного права. Миколаїв : НУК, 2009. 48 с.
 33. Економічна енциклопедія : у 3 т. Київ : Видавничий центр "Академія", 2000–2002.
 34. Етнократологічний словник : енцикл.-довід. слов. / за ред. О. В. Антонюка, М. Ф. Головатого та Г. В. Щокіна. Київ : МАУП, 2007. 576 с.
 35. Етнокulturологія: словник-довідник / уклад. Л. М. Маєвська. Житомир : ЖДУ, 2007. 392 с.
 36. Євтух В. Б. Етнічність : енциклопедичний довідник / В. Б. Євтух. Київ : Фенікс, 2012. 396 с.
 37. Завадський Й. С., Осовська Т. В., Юшкевич О. О. Економічний словник. Київ : Кондор, 2006. 356 с.
 38. Загнітко А. Словник сучасної лінгвістики : поняття і терміни : у 4 т. Донецьк : ДонНУ, 2012. 350 с.
 39. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. Зовнішньоекономічна діяльність: термінологічний словник. Київ : Кондор, 2006. 168 с.
 40. Залевський О. Мала українська музична енциклопедія. Мюнхен : Дніпрова хвиля, 1971. 125 с.
 41. Звонська Л. Л. Енциклопедичний словник класичних мов / Л. Л. Звонська, Н. В. Корольова, О. В. Лазер-Паньків та ін. ; за ред. Л. Л. Звонської. 2-ге вид., випр. і допов. Київ : ВПЦ "Київський універси-

- тет", 2017. 552 с.
42. Інноваційні технології професійного навчання майбутніх кваліфікованих робітників : словник / Л. А. Майборода, С. І. Заславська, Є. І. Горбан. Житомир : Полісся, 2021. 120 с.
 43. Інформаційні ресурси. Словник законодавчої та стандартизованої термінології / уклад. : П. І. Рогова, Я. О. Чепуренко, С. М. Зозуля, І. Г. Лобановська. Київ : Нілан-ЛТД, 2012. 283 с.
 44. Історична наука : термінологічний і понятійний довідник: навч. посіб. / В. М. Литвин, В. І. Гусев, А. Г. Шлюсаренко та ін. Київ : Вища шк., 2002. 430 с.
 45. Історія української культури: словник-довідник. Київ : НУБіПУ, 2014. 206 с.
 46. Історія української мови : словник-довідник / упорядник В. В. Денисюк. Умань : Візаві, 2013. 387 с.
 47. Історія філософії : словник / за заг. ред. В. І. Ярошовця. Київ : Знання України, 2006. 1200 с.
 48. Калинець-Мамчур З. Словник-довідник з альгології та мікології. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 399 с.
 49. Караванський С. Ідіотизми сталінської ярижки у державній мові України. Львів : БаК, 2016. 224 с.
 50. Караванський С. Російсько-український словник складної лексики. 3-тє вид., доповн. і випр. Львів : БаК, 2016. 680 с.
 51. Каськова Л. Ф., Левченко Н. В., Бабіна О. О., Кумсіє Н. С. Українсько-російсько-арабський тлумачний словник іншомовних термінів із дитячої терапевтичної стоматології. Полтава : Друкумайстерня, 2008. 120 с.
 52. Кисельова О. О., Кисельов Ю. О. Російсько-українсько-англійський етимологічно-тлумачний словник фізико-географічних термінів. Луганськ : Альма-матер, 2007. 288 с.
 53. Книгознавство. Термінологічний словник (редакційно-видавнича справа, журналістика, поліграфія, видавничий бізнес, інформаційно-бібліотечна діяльність) : навч. видання / за загал. ред. В. О. Жадька. Київ : ВПК "Експрес-Поліграф", 2012. 304 с.
 54. Кожина Г. М., Самардакова Г. О., Коростій В. І., Сінайко В. М., Гайчук

- Л. М., Костоусов А. А., Кришталь О. О. Словник-довідник психіатричних термінів. Харків, 2012. 161 с.
55. Комарова Л. О., Залеський Є. М. Нанотехнології. Українсько-англійський словник-довідник концептуальних понять / Л. О. Комарова, Є. М. Залеський ; за ред. В. В. Балабіна. Київ : ВІКНУ, 2011. 416 с.
56. Короткий словник понять і термінів образотворчого мистецтва / уклад. Л. О. Орел. Київ : ДАККІМ, 2004. 46 с.
57. Коц С. М., Коц В. П. Словник фізіологічних термінів. 2-ге вид. ; у 2 т. Харків : ФОП Напольська А. В., 2023.
58. Крайніков Е. В. Геронтологія : словник-довідник. Київ : Паливода А. В., 2010. 352 с.
59. Кримський А., Єфремов С. Російсько-український академічний словник : у 4 т. 1924 – 1933.
60. Кубіч В. І. Термінологічний словник-довідник з експлуатації транспортних засобів. Автомобілі і трактори : словник-довідник. Запоріжжя : ЗНТУ, 2018. 94 с.
61. Латинсько-український і українсько-латинський словник ветеринарно-медичних термінів. Уклад.: Балалаєва О. Ю., Галичина Н. В. Київ : НАУ, 2004. 161 с.
62. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці : Золоті литаври, 2001. 636 с.
63. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. 2-е вид., виправл., доп. Київ : Академія, 2007. 752 с.
64. Макович Х. Я., Вербицька Л. О., Капітан Н. О. Словник термінів і понять з риторики. Львів, 2016. 140 с.
65. Манець І. Г., Білецький В. С., Яценко І. О. Російсько-український словник із техногенної безпеки та екології / за ред. Б. А. Грядущого. Донецьк : Дон-бас, 2004. 576 с.
66. Маркетинг : термінологічний словник / Старостіна А. О., Кочкіна Н. Ю., Журило В. В. та ін. / за заг. ред. проф. Старостіної А. О. Київ : НВП «Інтерсервіс», 2017. 154 с.
67. Мартинюк А. П. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики / А. П. Мартинюк. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 196 с.

68. Матейко Н. М. Клінічна психологія. Словник-довідник. Івано-Франківськ : Симфонія-форте, 2015. 125 с.
69. Мерзлікіна О. А., Гузії О. В. Тлумачний словник термінів і словосполучень фізичної реабілітації. Львів, 2002. 49 с.
70. Микульчик Р., Слободян П., Діденко Є., Рак Т. Словник-довідник термінології музейництва. Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2012. 128 с.
71. Мистецький словник-довідник : для вчителів предметів художньо-естетичного циклу / уклад. С. В. Гловацький. Черкаси, 2017. 44 с.
72. Мікробіологія, вірусологія, імунологія, інфекційні хвороби. Словник / за ред. Г. К. Палія, В. Г. Палія. Київ : Здоров'я, 2004. 296 с.
73. М'якшило О. М. Організація баз даних та знань : Тлумачний словник. Київ : НУХТ, 2010. 22 с.
74. Нечай С. Російсько-український медичний словник з іншомовними назвами. Київ : УЛТК, 2003. 644 с.
75. Нефрологія: Термінологічно-тлумачний словник / за ред. Л. А. Пирогова. Київ : Видавець Заславський О. Ю., 2017. 112 с.
76. Новітні медіа та комунікаційні технології : комплекс навчальних програм для спеціальностей «Журналістика», «Видавнича справа та редактування», «Реклама та зв'язки з громадськістю» / за заг. ред. В. Е. Шевченко. Київ : Паливода А. В., 2012. 412 с.
77. Облік та контроль ядерного матеріалу, фізичний захист ядерного матеріалу і ядерних установок. Тлумачний словник українських термінів. Словники термінів: українсько-англо-російський, русско-українсько-англійський, english-russian-ukrainian, затверджений наказом Держатомрегулювання від 08.06.04 р. № 101. URL : <https://www.uatom.org/tlumachnyj-slovnyk-terminiv-z-yadernoyi-ta-radiatsijnoyi-bezpeky-dlya-gromadskosti>
78. Орфографічний словник української мови / уклад. : С. І. Головащук, М. М. Пещак, В. М. Русанівський, О. О. Тараненко. Київ : Довіра, 1994. 864 с.
79. Основні лінгвостилістичні поняття і категорії (словник-довідник філолога) / уклад. І. І. Коломієць. Умань : ВПЦ «Візаві», 2015. 202 с.
80. Перепелиця Л. О., Корево Н. І., Гуторчук С. Л. Словник-довідник з фі-

- топатології для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 109 с.
81. Петровська М. А. Гідроекологічний словник / за ред. І. П. Ковальчука. Львів : ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 140 с.
82. Плиська М. М. Тлумачний словник із агрозоології. Київ : Фенікс, Колобіг, 2014. 236 с.
83. Політична енциклопедія / редкол. : Ю. Левенець, Ю. Шаповал та ін. Київ : Парламентське видавництво, 2011. 808 с.
84. Політологічна енциклопедія: навч. посібник / укл. : Карасевич А. О., Шачковська Л. С. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2016. 710 с.
85. Політологічний словник : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. М. Ф. Головатого та О. В. Антонюка. Київ: МАУП, 2005. 792 с.
86. Похил В. В., Санжара Р. А., Рожков В. В., Лесновська О. В., Похил О. М., Миколайчук Л. П. Технологія виробництва продукції тваринництва : словник термінів. Дніпро, 2021. 199 с.
87. Публічне управління та адміністрування : словник-довідник // Укладн. : Руденко О. М., Шершньова О. В., Бакуменко В. Д., Філіпова Н. В., Ткаленко Н. В. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 178 с.
88. Рибалка В. В. Словник із психології та педагогіки обдарованості і таланту особистості: термінологічний словник. Київ, Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 424 с.
89. Рібцун Ю. В. Понятійно-термінологічний словник. Логопедія. Логопсихологія : довідкове видання. Київ : ІСПП, 2022. 48 с.
90. Роговський С. В. Термінологічний словник-довідник фахівця з садово-паркового будівництва і ландшафтної архітектури. Київ : КНТ, 2017. 140 с.
91. Російсько-український авіаційний військовий словник: у 2 т. / М. І. Ватан, О. Г. Водчиць, Ю. Б. Добровольський та ін.; за ред. М. С. Кулика : у 2 т. Київ : НАУ, 2017.
92. Російсько-український геологічний словник / Г. Ф. Виноградов, Ю. Є. Добрянський, С. А. Мороз та ін. Київ : ВПЦ "Київський університет", 2018. 912 с.
93. Російсько-український народний сучасний словник: 2009—.

94. URL : <https://r2u.org.ua/html/announcement.html>
95. Російсько-український словник військової термінології : Упоряд. С. та О. Якубські. Київ, 1928. URL : https://r2u.org.ua/html/vijskovy_pro.html
96. Російсько-український словник наукової термінології : Математика. Фізика. Техніка. Науки про Землю та Космос / Гейченко В. В., Завірюха В. М., Зеленюк О. О., Коломієць В. Г., Кратко М. І. Київ : Наук. думка, 1998. 892 с.
97. Російсько-український словник наукової термінології : Суспільні науки / Й. Ф. Андерш та ін. Київ : Наук. думка, 1994. 600 с.
98. Російсько-український словник спортивних термінів / уклад. О. П. Криштальський. Львів, 1991. 85 с.
99. Російсько-український словник фізичних термінів / уклад. Ю.В. Караван та ін.; за ред. О. Б. Лисковича. Київ : Вища шк., 1994. 311 с.
100. Російсько-український хімічний словник / уклад. : Некряч Є. Ф., Назаренко Ю. П., Чернецький В. П. 2-ге вид. Харків : Основа, 1990. 192 с.
101. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.
102. Словник військових термінів та скорочень (абревіатур). Київ : Воєнно-наукове управління Генерального штабу Збройних Сил України, 2020. 52 с.
103. Словник-довідник з вірусології / укладачі : С. Ю. Шевчук, Р. К. Романюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. 36 с.
104. Словник-довідник з гідроекології / уклад.: О. Павлюченко, Г. Печериця. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 65 с.
105. Словник-довідник з професійної педагогіки / за ред. А. В. Семенової. Одеса : Пальміра, 2006. 221 с.
106. Словник-довідник з фітопатології / В. Ф. Пересипкін, Т. Г. Зражевська, В. М. Підплічко, В. В. Лопатін / за ред. В. Ф. Пересипкіна. Київ : Урожай, 1985. 200 с.
107. Словник-довідник із цитології / уклад.: Р. Романюк, С. Шевчук, Л. Васільєва. Житомир : Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2022. 36 с.
108. Словник-довідник професійного тезауруса майбутнього актора /

- наук. редакція : Г. В. Локарева, Ю. В. Гончаренко. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2020. 300 с.
109. Словник-довідник співака : навчальний посібник / уклад. Д. І. Балдинюк, Н. А. Балдинюк. Вид. друге. Умань : РВЦ «Софія», 2015. 108 с.
110. Словник-довідник сучасних екологічних та природоохоронних термінів / укл. Гончаренко Г. Є., Совгіра С. В. Київ : Наук. світ, 2010. 67 с.
111. Словник економіста та підприємця / А. М. Туренко, І. А. Дмитрієв, О. С. Іванілов, І. Ю. Шевченко. Харків : ХНАДУ, 2018. 340 с.
112. Словник музичної термінології. Київ : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. 112 с.
113. Словник основних дизайн-термінів / уклад.: Шостачук Т. В., Колесник Н. Є. Житомир: Вид-во «ТОВ-505», 2022. 48 с.
114. Словник основних транспортних і суміжних термінів / уклад. Б. І. Торопов. Київ : Державний економіко-технологічний університет транспорту, НВО ГІПРОТРАНС, 2013. 200 с.
115. Словник педагогічних та психологічних термінів до дисциплін: «Педагогіка», «Педагогіка новаторства», «Педагогіка та психологія вищої школи», «Методика виховної роботи та основи педагогічної майстерності», «Педагогічний менеджмент» : для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття освіти пед. спец-тей / укладачі: Н. А. Несторук, Л. В. Кокоріна. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 131 с.
116. Словник сучасних поліграфічних термінів : книга редактора / уклад. В. І. Шпак. Київ : ДП «Експрес-об'ява», 2019. 136 с.
117. Словник термінів в галузі механіки для студентів. Одеса : ОДАБА, 2016. 65 с.
118. Словники України online : Український мовно-інформаційний фонд НАН України. URL : <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
119. Словник термінів і понять з педагогіки вищої школи : посібник / В. В. Приходько, В. В. Малий, В. Л. Галацька, М. А. Мироненко. Дніпропетровськ, 2005. 181 с.
120. Словник термінів і понять сучасної освіти / уклад. : Л. М. Михайлова, О. В. Пагава, О. В. Проніна / за заг. ред. Л. М. Михайлової. Сєвєродонецьк, 2020. 194 с.

121. Словник термінів та понять зі спортивних дисциплін : навч.-метод. посіб. / уклад.: О. О. Момот, Є. Ю. Шаповал, Ю. В. Зайцева, С. М. Новік. Полтава : Видавець Шевченко Р. В., 2019. 147 с.
122. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства / за ред. І. К. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1970–1980.
123. Словник української мови : у 20 т. / НАН України, Укр. мов.-інформ. фонд. Київ : Наукова думка, 2010. Томи 1-14. URL : <https://sum20ua.com/Entry/index?wordid=1&page=0>
124. Словник фінансово-правових термінів / за заг. ред. Л. К. Воронової. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : Алерта, 2011. 558 с.
125. Солод В. Ю., Мамаєв Л. М., Нікулін О. В. Тримовний словник з технічної механіки та машинобудування для студентів-механіків очної та заочної форм навчання. Дніпродзержинськ, 2016. 103 с.
126. Сотська Г., Шмельова Т. Словник мистецьких термінів. Херсон : Стар, 2016. 52 с.
127. Соціологія : словник термінів і понять. Київ : Кондор, 2006. 372 с.
128. Станкевич С. В., Головань Л. В. Термінологічний словник-довідник з техноекології та урбоекології. Харків : ХНАУ, 2022. 135 с.
129. Стоцький Я. В. Релігієзнавчий словник і хронологія найважливіших дат з історії релігій. Тернопіль, 2011. 56 с.
130. Сучасна політична лексика : енциклопед. словник-довідник / за наук. ред. Хоми Н. М. Львів : Новий Світ-2000, 2015. 396 с.
131. Тадеєв В. О. Шкільний тлумачний словник-довідник з математики. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 1999. 160 с.
132. Тематичний словник-довідник з соціології / за ред. В. В. Кохана. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2009. 112 с.
133. Терміни в системі громадського здоров'я. Термінологічний словник. Перша частина. Ужгород, 2020. 149 с.
134. Термінологічний словник : для студентів ДВНЗ «УжНУ», які навчаються за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій» / Марухнич Т. Б., Пересоляк В. Ю., Романко О. В. Ужгород : УжНУ «Говерла», 2021. 48 с.
135. Термінологічний словник видавничого бізнесу: книга редактора : навчальний посібник / укладач В. І. Шпак. Київ : ДП «Експрес-об'ява»,

2020. 264 с.

136. Термінологічний словник-довідник з будівництва та архітектури / за заг. ред. Р. А. Шмига. Львів, 2010. 222 с.
137. Термінологічний словник до навчальної дисципліни «Психологія бізнесу» для здобувачів вищої освіти програми тіпог «Власна справа», СО «Бакалавр» / В. А. Оверчук, В. Г. Боженко. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 132 с.
138. Термінологічний словник з культурології / Авт.-уклад.: Н. Ю. Больша, Н. І. Єфімчук. Київ : МАУП, 2004. 144 с.
139. Термінологічний словник з основ підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів післядипломної педагогічної освіти / за наук. ред. Є. Р. Чернишової. Київ : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2014. 230 с.
140. Термінологічний словник з паразитології. Навч. видання / Л. І. Шендрик, Ю. Ю. Довгій, Х. М. Шендрик та ін. Житомир : Полісся, 2017. 87 с.
141. Термінологічний словник з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та корупції / Чубенко А. Г., Лошицький М. В., Павлов Д. М., Бичкова С. С., Юнін О. С. Київ : Ваіте, 2018. 826 с.
142. Термінологічний словник-довідник з правознавства (історико-правовий аспект) / уклад. В. М. Сотниченко. Київ, 2015. 84 с.
143. Термінологічний словник-довідник з фітопатології : навч. посібник / С. В. Станкевич, Л. В. Жукова, В. В. Горяїнова, О. М. Батова. Житомир : Рута, 2023. 118 с.
144. Термінологічний словник з ветеринарної клінічної біохімії: навч. посібник / В. А. Томчук, І. В. Калінін, О. В. Арнаута. Київ : НУБіП України, 2022. 161 с.
145. Термінологічний словник з основ підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів післядипломної педагогічної освіти / за наук. ред. Є. Р. Чернишової. Київ : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2014. 230 с.
146. Термінологічний словник з цивільного права та сімейного права / укладач Даниленко С. К. Одеса : ОДУВС, 2016. 32 с.

147. Тлумачний гірничий словник / за заг. ред. В. С. Білецького. Донецьк : Новий світ, 1998. 446 с.
148. Тлумачний російсько-українсько-англійський словник з екології. Основні терміни: близько 3500 термінів / уклад. : М. Д. Гінзбург, Н. І. Азімова, І. О. Требульова та ін.; за заг. ред. А. А. Рудніка. Харків, 2000. 736 с.
149. Тлумачний російсько-українсько-англійський словник з енергетики / уклад. : М. Д. Гінзбург, Н. І. Азімова, М. В. Чернець та ін.; за заг. ред. А. А. Рудніка. Харків, 1999. 752 с.
150. Тлумачний російсько-українсько-англійський словник з інтелектуальної власності / уклад. : М. Д. Гінзбург, Л. М. Дунаєвський, О. І. Требульова та ін.; за заг. ред. А. А. Рудніка. Харків, 1999. 560 с.
151. Тлумачний російсько-українсько-англійський словник з надійності газотранспортного обладнання та систем / уклад. : М. Д. Гінзбург, Н. І. Азімова, М. В. Чернець та ін.; за заг. ред. А. А. Рудніка. Харків, 1999. 552 с.
152. Тлумачний російсько-українсько-англійський словник з охорони праці, технічного нагляду, безпеки дорожнього руху та пожежної безпеки. Харків, 1998. 536 с.
153. Тлумачний словник екологічних термінів та понять, пов'язаних з охороною навколишнього середовища для студ. *спец.* 7.070801 "Екологія та охорона навколишнього середовища" / уклад. : Л. В. Левандовський, Л. І. Танащук, Л. Ф. Степанець, В. Х. Суходол. Київ : НУХТ, 2006. 61 с.
154. Тлумачний словник з інформатики / Г. Г. Півняк, Б. С. Бусигін, М. М. Дівізінюк та ін. Донецьк : Нац. гірнич. ун-т, 2010. 600 с.
155. Тлумачний словник найбільш вживаних термінів з образотворчого мистецтва для учнів загальноосвітніх шкіл / уклад. : Щербенко С. К. Черкаси : ОІПОПП, 2010. 56 с.
156. Тлумачний словник освітянських термінів / уклад. : Трісунова С. В. Державна установа «Науково-методичний центр «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти», 2022. 50 с.
157. Тлумачний термінологічний словник з конституційного права / за заг. ред. Л. Р. Наливайко. Київ : Хай-Тек Пресс, 2016. 628 с.
158. Тофтул М. Г. Сучасний словник з етики : словник. Житомир : Вид-во

- ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 416 с.
159. Українська фольклористика : словник-довідник / уклад. і ред. Михайло Чорнопиский. Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. 448 с.
160. Український тлумачний словник видавничо-поліграфічної справи / уклад. : П. О. Киричок, О. М. Величко, С. Ф. Гавенко та ін. / за заг. ред. П. О. Киричка. Київ : НТУУ «КПІ», 2010. 896 с.
161. Українсько-російський і російсько-український словники з хімії та суміжних наук : у 2 ч. Запоріжжя : Магнолія 2006, 2012.
162. Філософія : словник-довідник: / за ред. : І. Ф. Надольного, І. І. Пилипенка, В. Г. Чернеця. 3-є вид., доп., випр. і перероб. Київ : НАКККІМ, 2011. 480 с.
163. Філософський енциклопедичний словник. Київ : Абрис, 2002. 744 с.
164. Фінансово-економічний словник : словник-довідник / кол. авт. : Юнін О. С., Круглова О. О., Савельєва М. О. та ін. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2018. 164 с.
165. Флегонтова Н. М. Словник-довідник термінів педагогічного маркетингу. Київ : Освіта України, 2008. 80 с.
166. Цветкова М. Нова енциклопедія кімнатних рослин. Харків : ВД «Школа», 2013. 216 с.
167. Шапар В. Б. Сучасний тлумачний психологічний словник. Харків : Прапор, 2007. 640 с.
168. Шаповал Л. І. Словник етнографічних (етнологічних) понять і термінів : довідник. Полтава, 2009. 268 с.
169. Шелудько І., Садовський Т. Словник технічної термінології. Київ : Державне видавництво України, 1928. 588 с. URL : https://r2u.org.ua/html/shel_pered.html
170. Шило Н. Російсько-український словник. Термінологічна лексика. Київ : Просвіта, 2004. 212 с.
171. Юцевич Ю. Є. Музика: словник-довідник. Тернопіль, 2003. 352 с.

ДОДАТОК № 1. Загальноновживані прикметники із суфіксами

-уч-, -юч-, -ач-, -яч-, -ущ-, -ющ-, -ащ-, -ящ-

Додаток містить перелік загальноновживаних прикметників, більшість яких не мають жодних застережень до використання. До нього увійшли слова, які цілком перейшли з дієприкметників у прикметники, віддієслівні та відіменникові прикметники, утворені за допомогою суфіксів **-уч-, -юч-, -ач-, -яч-, -ущ-, -ющ-, -ащ-, -ящ-**. Перелік **А** охоплює якісні й відносні прикметники, перелік **Б** – присвійні, особливістю яких є їх утворення від назв істот.

(До переліку не входять прикметники, у яких інший суфікс збігається у звучанні із зазначеними афіксами внаслідок фонологічних, словотвірних процесів, як-от *гадючий* (від *гадюка* < *гад*), *падючий* (від *падюка* < *падло*) або звукосполучення **[ач]** або **[уч]** є частиною кореня, напр., *козачий* (від *козак*), *ішачий* (від *ішак*), *павучий* (від *павук*)).

А. Якісні і відносні прикметники

багатю́чий. Дуже багатий.

балаку́чий. Який любить багато балакати, який багато говорить.

беру́чий, *розм., рідко.* Те саме, що *беручкий*.

бігу́чий, *розм.* 1. Який швидко біжить; прудкий, бистрий. 2. Не стоячий; текучий, проточний (про воду). 3. Який швидко минає, проходить.

блиску́чий. 1. Який дає блиск, блищить; лискучий, сяючий. 2. *перен.* Дуже гарний, пишний, розкішний. 3. *перен.* Дуже розумний, дотепний; досконалий формою і змістом.

богобо́я́чий, *заст.* Те саме, що *богобоязли́вий*.

болю́чий. 1. Який болить, викликає біль, пов'язаний з відчуттям болю. 2. *перен.* Який викликає гіркі, тяжкі почуття, смуток, сум; викликаний цими почуттями; тяжкий. Болюче місце. Болюче питання.

болю́щий, *рідко.* Те саме, що *болю́чий*.

бо́лячий, *рідко.* Те саме, що *болю́чий*.

боля́щий, *заст.* Хворий.

брику́чий, *розм.* Те саме, що *бриклі́вий*.

бродя́чий. Який не живе на одному місці або не має постійного місця проживання.

брудню́щий, *розм.* Дуже брудний.

брязку́чий. Який бряжчить.

бу́дучий, *заст.* Який буде згодом, настане в майбутньому; майбутній.

бу́ду́щий, *заст.* Те саме, що *бу́дучий*.

вагу́чий, *розм.* Дуже важкий.

важкогорю́чий. Неспromожний легко горіти.

важкучу́щий, *розм., рідко.* Дуже, надмірно важкий.

важню́щий, *розм.* Дуже важний.

важу́чий, *розм.* Дуже важкий.

валя́щий, *розм.* Який не використовується, валяється непотрібним.

везу́чий, *розм.* 1. Який добре везе. 2. Якому щастить.

вереску́чий. Те саме, що *вересклі́вий*.

видю́чий, *розм.* Який бачить, має зір; зрячий.

видю́щий. 1. Те саме, що *видючий*. || Який дуже добре бачить. 2. Проникливий, прозорливий.

висококиплячий. Який закипає, кипить за високої температури.

висячий. Який висить, звисає. Синоніми: підвісний, навісний, обвіслий, повіслий, повішаний, звіслий. Висячий міст — підвісний міст; *вид.* висячий рядок — завіслий рядок; висячий у повітрі — завіслий у повітрі; висячий на волоску — на волоску від чого-небудь; висячий на телефоні — приліплий до телефону.

вічноквітучий 1. Який постійно квітне, укритий квітами.
2. *перен.* Який постійно розвивається; безсмертний, незнищений.

владущий. Який має владу; панівний. Владущий клас.

вмирущий (умирущий). 1. Який не може жити вічно; смертний.
2. Який умирає.

вопіючий, *книжн.* Те саме, що *волаючий.*

впертючий (упертючий), *розм.* Дуже впертий.

вражаючий (уражаючий). Те саме, що *вражальний.* Синоніми: 1) уражальний, разючий, вразливий, здатний вразити; 2) на ураження. Вражаючий образ — могутній, сильний образ; вражаюча картина — велична, разюча картина; *екол.* уражаючий фактор — уражальний чинник (фактор), чинник (фактор) ураження.

вреднючий, *розм.* Дуже капосний.

вреднючий, *розм.* Те саме, що *вреднючий.*

всевидючий, *див.* *всевидючий.*

всевидючий (усевидючий), рідше всевидючий (усевидючий), всевідящий (усевідящий). Який здатний усе бачити, помічати; пильний.

всевідящий, *див.* *всевидючий.*

всезнаючий (усезнаючий). Який усе знає, обізнаний в усьому. Синоніми: обізнаний; усезнавець / всезнавець,

всезна́йко / усезна́йко.

всезроста́ючий (усезроста́ючий). Який постійно зростає. Синоніми: постійно збільшуваний, нарощуваний, щораз вищий (більший, дужчий тощо). Усезростаюче невдоволення — дедалі більше невдоволення.

всемогу́чий (усемогу́чий), заст. Те саме, що *всемогу́тний*.

Всемогу́щий, заст. У значенні Бог.

всеохо́плюючий (усеохо́плюючий). Який охоплює все або багато чого-небудь. Синоніми: всеося́жний / всеося́жний, всеохо́пний / всеохо́пний.

всеві́дячий (усеві́дячий), див. *всеві́дящий*.

всеві́дящий (усеві́дящий), всеві́дячий (усеві́дячий). Те саме, що *всеві́доющий (усеві́доющий)*.

всеві́доющий див. *всеві́доющий*.

всеві́доющий (усеві́доющий), рідше всеві́доющий (усеві́доющий), всеві́дящий (усеві́дящий), всеві́дячий (усеві́дячий). Який здатний усе бачити, помічати; пильний, невсипу́щий, сто́кий.

всеперема́гаючий (усеперема́гаючий). Те саме, що *всеперемо́жний*. Синоніми: звитя́жний, непере́можний.

всеплоду́чий (усеплоду́чий), рідко всеплоду́щий (усеплоду́щий). Який приносить всілякі плоди.

всеплоду́щий, див. *всеплоду́чий*.

всепогли́наючий (усепогли́наючий). Всепожиру́щий, всепоглину́щий, здатний поглинути все.

всецілю́щий (усецілю́щий). Який усіх зцілює.

всюдису́щий (усюдису́щий). Який скрізь є, буває.

в'язучий. Який має властивість скріплювати, склеювати тверді матеріали (про розчин вапна, цементу і т. ін.). Синоніми: 1) в'язальний, зв'язний (матеріал), *техн.* зв'язувальний; в'язальник(-ниця); 2) в'язкий, в'язкуватий, терпкий (смак). *Екол.* в'язучий матеріал — зв'язувальний матеріал (речовина); в'язучий клей — беручкий клей.

гавкучий, *розм.* Який голосно і часто гавкає (про собаку).

галопа́ючий. 1. Який скаче галопом. 2. *екон.* Який відбувається швидкими темпами. Синоніми: нестримний, стрімкий, неспинний, безупинний, обвальний. Галопуюча інфляція — нестримна (обвальна, стрімка) інфляція.

гаря́чий. 1. Який має високу температуру; сильно нагрітий. 2. *перен.* Сповнений енергії; енергійний, пристрасний. 3. *у знач. ім.* Запальна людина. 4. Надзвичайно напружений. Гаряча точка.

гідю́чий. Мерзенний, паскудний, нестерпно гидкий.

гнітю́чий. Який викликає тяжке й болісне почуття.

говорю́чий, *розм.* Те саме, що *говіркий*.

годя́щий, *розм.* Придатний для чого-небудь, який відповідає певним вимогам.

голоду́ючий. Який страждає від голоду. // *у знач. ім.* голоду́ючий, голоду́юча. Людина, яка голодує, оголосила голодування. Синоніми: голодувальник(-ниця); віголоджений, вічно голодний.

горю́чий¹. Здатний горіти.

горю́чий². Те саме, що *гіркий*.

гостроатаку́ючий. Що характеризується стрімкими атаками (проспортивнугру, стильгри). Гостроатакувальний.

гостропаху́чий. Який має гострий запах.

гострю́щий, *розм.* Дуже гострий.

гризу́чий. 1. Стос. до гризіння. 2. Те саме, що *гризотний*.

гриму́чий. Який створює, видає голосні, гучні, різкі звуки; який гримить.

гряду́щий, *уроч.* Який настане, прийде; майбутній, прийдешній.

гуду́чий (гудючий). Який гуде.

гудю́чий, *див. гудучий.*

гуля́щий, *розм.* Який любить гуляти, гуляє.

густю́щий, *розм.* Дуже густий.

давлю́чий, *розм.* 1. Який давить. 2. Який важко проковтнути (про їжу).

даву́чий, *розм., рідко.* Те саме, що *давкій*.

двигту́чий. Який двигтить.

деревогризу́чий, *зоол.* Деревогризівий; деревогризи (жуки).

дереньку́чий, *розм.* Який часто і настирливо деренчить.

дзвеню́чий. Який створює, видає дзвінки звуки; який звучить дзвінко (про голос, сміх тощо).

дзизку́чий. Який дзижчить.

дикоросту́чий, *біол.* Те саме, що *дикорослий*.

диму́чий. Який виділяє багато диму, димить.

добря́чий, *розм.* Дуже добрий.

добря́щий, *розм., рідко.* Те саме, що *добрячий*.

довгогра́ючий. Із записом чого-небудь великого обсягу, тривалого звучання (про грамплатівку).
Синоніми: довгогра́льний, довгогра́йний, трива́лий, зтяжні́й, довгоча́сний, нескінче́нний, протя́жний, тривкі́й.

довгоживучий. Який живе, існує багато років. Синоніми: довговічний, довготривалий; довгожитель.

довгоіснуючий. Який довго існує. Синонім: довговічний.

довготерплячий. Те саме, що *довготерпеливий*.

доїжджачий, *мисл., заст.* Старший псар, який навчає собак і розпоряджається ними на полюванні.

дрижачий². Який звучить переривчасто, нерівно. *Лінгв.* дрижачий приголосний — вібрант. [Дрижачий¹ *див.* с. 63]

дрімучий. 1. Дуже густий, непрохідний, непроглядний (про ліс, бір і т. ін.). 2. *рідко.* Який перебуває в стані дрімоти, спокою, не виявляє діяльності. 3. *ірон.* Цілковитий, повний. 4. *перен., ірон.* Мудрований, незрозумілий, складний.

дряпучий. 1. Який дряпається або любить дряпатися. 2. *перен.* Який виявляє різкість, грубість у поведінці, любить суперечки; задирливий.

енергозберігаючий. Який економно витрачає енергію. Синоніми: енергоощадний, енергоекономний, енергозберіжний. Енергозберігаючі лампи — енергоощадні лампи, лампи енергозбереження.

жагучий. 1. Який дуже хоче пити; спраглий. 2. Який має високу температуру, сильно нагрітий; гарячий. 3. Який виражає велике почуття; пристрасний. 4. Якого важко витримати; нестерпний.

жаднучий, *розм.* Дуже жадібний.

жаднущий, *розм.* Те саме, що *жаднучий*.

жалючий. 1. Який має властивість жалити. 2. *перен.* Дошкульний, різкий.

жебручий. Який просить милостиню і живе з неї.

жебрущий, *див. жебручий.*

жеру́щий, *поет.* 1. Який все знищує, пожирає. 2. *перен.* Який охоплює повністю, пронизує наскрізь.

живлю́чий, *рідко.* Те саме, що *живу́щий* 1).

живлю́щий. Те саме, що *живу́щий* 1).

живу́чий². Витривалий; стійкий. Живучий забобон — стійкий (непохитний) забобон. [живучий¹ *див.* с. 69]

живу́щий. 1. Який зміцнює, підживлює, надає сили, енергії. 2. *заст.* Живий.

жирню́чий, *розм.* Дуже жирний.

життєствєрджу́чий. Здатний творити, перебудовувати життя. Синоніми: життєствєрдний, життєствєрджувальний, оптимістичний, життєлюбний, динамічний, сповнений життя.

завалю́щий, *розм.* 1. Який довго валявся, валяється де-небудь; закинутий, непотрібний. 2. *перен.* Який не відповідає певним вимогам, ні на що не здатний (про людину).

завзяту́щий, *розм.* Дуже завзятий.

завидю́щий, *розм.* Дуже, хворобливо заздрий.

завіду́ючий, *рідко.* Те саме, що *завідувач*. Синоніми: завідувач(-ка), керівник(-ніця), управитель(-ка), голова.

загребу́щий, *розм.* 1. Який прагне багато загребти, привласнити; дуже жадібний, ненаситний. 2. *рідко.* Те саме, що загребистий.

запаху́щий. Який має сильний приємний запах; запашний.

запропа́щий, *рідко.* Те саме, що *пропа́щий*.

зароботя́щий, *заст., рідко.* Який добре заробляє.

здравомісля́чий, *рідко.* Який мислить, міркує розумно, правильно. Синоніми: розсудливий, розважний, розважливий, поміркований; здорового розуму; зі світлим розумом.

зимосплячій, *біол.* Який взимку впадає в сплячку.

злючій, *розм.* Те саме, що злющий.

злющий. 1. Дуже злий, недоброзичливий. 2. Сильний, шалений за ступенем вияву (про явища природи).

значущій. 1. Який має неабияке значення; важливий, серйозний. 2. Який щось означає, на щось натякає; промовистий, багатозначний (про погляд, вираз обличчя і т. ін.).

зовучій, *поет., рідко.* Стос. до зову.

зцілющий. Який сприяє видужанню, зціленню від хвороби, недуги, має здатність зціляти; цілющий.

імущій, *книжн., заст.* Багатий, заможний.

інакоміслячий. Який дотримується інших поглядів, переконань. Синонім: інакодумець.

їдучій, *розм.* Те саме, що їдкий.

квітучій. 1. Укритий квітами. 2. *перен.* Який має прекрасний зовнішній вигляд; повний сил, здоров'я. 3. *перен.* Який успішно розвивається, процвітає.

кигучій, *рідко.* Який кигикає.

кипучій. 1. Який піниться, шумує. 2. *перен.* Бурхливий, діяльний, напружений, дуже активний. 3. *перен.* Палкий, гарячий. 4. *діал.* Доведений до точки кипіння; який кипить.

кислючий. Дуже кислий

колючий. 1. Який може колоти і колотися. 2. *перен.* Який дошкуляє; дошкульний.

командуючий, *заст.* Те саме, що *командувач*. Синоніми: командор, командір / *розм.* командірка; командний.

короткоживучій. Схильний до розпаду через дуже короткий відтинок часу (про атомні ядра, елементарні

частинки і т. ін.).

крику́чий, *рідко*. Те саме, що *крикливий*.

кричу́щий, *перен.* Який викликає крайнє незадоволення, обурення; неприпустимий.

кругойду́чий, *поет.* Який іде кругами.

кура́щий, *рідко*. Той, хто курить; курець.

кусю́чий. 1. Те саме, що *кусливий*. 2. Те саме, що *колючий*.

леда́чий. 1. Який не любить щось робити, уникає праці, не працює; лінивий. 2. Сповнений лінощів. 3. *перен.* Який рухається, тече дуже повільно, мляво. 4. *перен., зневажл.* Про когось поганого або щось погане, ні до чого не придатне.

леда́щий, *рідко*. Те саме, що *ледачий*.

лежа́чий. 1. Який перебуває в горизонтальному положенні, лежить. 2. Який лежить у постелі, не може ходити (про хворого). 3. Який не використовується.

лету́чий. 1. Який літає, летить, переміщається в повітрі. 2. *перен.* Який може швидко пересуватися, на ходу маневруючи. || *мед.* Який раптово виникає то в одному, то в іншому місці, швидко проминає в одному місці та з'являється в іншому (про хвороби). 3. *перен.* Який швидко минає; скороминущий (час, явище і т. ін.). 4. *перен.* Те саме, що *летючий* 3). 5. *спец.* Те саме, що *леткий*.

летю́чий. 1. Який має здатність пересуватися в повітрі за допомогою крил. || Який рухається в повітрі (про літаки, ракети і т. ін.). 2. Який швидко рухається (по землі, воді і т. ін.). 3. *перен.* Якого починають без попередньої підготовки і проводять швидко (про мітинги, збори); летучий (у 4 знач.). 4. *спец.* Те саме, що *леткий*.

линю́чий. Який легко линяє.

липúчий. Те саме, що *липкий*.

лискúчий. Який має лиск.

лисную́чий. Який лисніє, лисниться.

лопотю́чий, *розм.* Який лопотить, може лопотіти.

люблячий, *рідко.* Який любить кого-небудь.

ледáщий, *розм.* Те саме, що *ледáчий*.

ляскúчий. Який сильно лящить.

малоплодю́чий. 1. Недостатньо плодючий. 2. *рідко.* Те саме, що *малородю́чий*.

малородю́чий. Недостатньо родючий.

малоіму́щий, *екон.* Незаможний, малозабезпечений, бідний, низькооплачуваний.

малотямúщий. Недостатньо тямущий.

маю́чий², *діал.* Те саме, що *замóжний*.

мигтю́чий. Який мигтить.

мину́щий. Який швидко минає; недовговічний.

мілкосидя́чий, *рідко.* Те саме, що *мілкопла́вний*. Який мілко занурюється у воду (про судна).

міцню́щий, *розм.* Дуже міцний.

мовчу́щий, *заст.* Мовчазний.

могу́чий, *заст., уроч.* Могутній.

могу́щий, *заст., уроч.* Могутній.

модня́чий, *розм.* Підсил. до *мо́дний*.

мокрю́щий, *розм.* Дуже мокрий.

небалакучий. Який не любить багато розмовляти, неохоче вступає в розмову, наразі не розмовляє; мовчазний.

неблискучий. 1. Який не блищить, без блиску. 2. *перен.* Не зовсім добрий; посередній.

невгавучий. Який не вгамовується, якого не можна втримати, заспокоїти.

невгавущий. Те саме, що *невгавучий*.

невгасаючий. 1. Який не гасне; негасимий, незгасний, негасущий. 2. *перен.* Який не зменшується, не зникає.

невезучий, *розм.* Якому не щастить, не везе, який не має успіху в чому-небудь.

невідючий, *розм.* Те саме, що *невидючий*.

невидючий. 1. Який нічого не бачить; позбавлений зору; сліпий. 2. Дуже темний, непроглядний.

невладущий, *рідко.* Безсилий, безпомічний.

невмирущий. 1. Який вічно живе, ніколи не вмирає; безсмертний. 2. Який завжди зберігається в пам'яті людей, завжди зберігає своє значення; незабутній.

невоюючий. Який не бере участі у воєнних діях, ні з ким не воює.

невсидючий, *рідко.* Те саме, що *непосидючий*.

невсипучий. Те саме, що *невсипущий*.

невсипущий. 1. Пильний, старанний, ретельний, уважний.
2. Який не знає втоми і виявляє наполегливість, настирливість у роботі; невтомний, роботящий.
3. Який не перестає діяти, існувати; постійний, неослабний.

невтихаючий. Те саме, що *невтішний*.

невщухаючий. Який не вщухає, не зменшується, не перестає діяти, звучати і т. ін.

- нев'янучий.** 1. Який зберігає свою свіжість, не в'яне, не засихає.
2. *перен.* Який з бігом часу не зникає. Синоніми: невідцвітний, *поет.* неоцвітний, невмирущий, вічний, негасимий, незабутній, *поет.* нетлінний, безсмертний.
- негаснучий.** 1. Який постійно горить, світиться, не гасне.
2. *перен.* Який весь час існує, діє, не втрачає свого значення, своєї сили.
- негну́чий,** *рідко.* Те саме, що *негну́чкий*.
- неговорю́чий,** *рідко.* Те саме, що *негові́ркий*.
- негодя́щий,** *розм.* Непридатний для використання, вжитку (про предмети, речі і т. ін.).
- негорю́чий.** Який не має здатності горіти.
- недію́чий.** Який не діє, не працює в цей момент.
- недію́чий,** *заст.* Позбавлений активності; пасивний.
- незгаса́ючий.** Те саме, що *незга́сний*.
- нездоля́щий,** *діал.* Слабосилий.
- незначу́щий.** Який не має істотного значення; неважливий, неістотний; незначний.
- незнаю́чий,** *розм.* Який не має достатніх знань, досвіду в чому-небудь; необізнаний.
- незря́чий.** 1. Позбавлений здатності бачити; сліпий, невидючий, невидючий. 2. *перен.* Який не розуміє, не помічає того, що відбувається.
- неіму́щий,** *книжн., заст.* Який не має достатніх засобів для існування; бідний, нужденний, убогий.
- неісну́ючий.** Який не існує, якого немає в реальності, дійсності.
- некліпаю́чий.** Пильний, нерухомий (про погляд, очі); незмигний, немигаючий.

неколю́чий. 1. Який не колеться; негострий. 2. *перен.* М'який, недошкульний.

некура́щий, *розм.* 1. Який не курить, який не палить. 2. Некурець.

нелиню́чий. Який не втрачає свіжості первісного кольору, не линяє.

немаю́чий, *діал.* Який не має достатніх засобів існування; бідний, незаможний, незабезпечений.

неме́ркнучий. 1. Який не втрачає яскравості, який постійно горить, світить. 2. *перен.* Значення якого ніколи не буде втрачене (про щось позитивне); невмирущий, нетлінний.

немига́ючий. 1. Який не міняє свого виразу (про око, погляд); незмигний. 2. Який світить постійним, непереривчастим світлом, який не блимає (про джерело світла); немиготливий.

немину́чий. 1. Якого не можна уникнути, обійти, обминути і т. ін., який обов'язково має настати, відбутися і т. ін.; невідворотний. 2. Який не проходить, не минає, не зникає; постійний. 3. Без якого не обійтися; обов'язковий, неодмінний, необхідний. **немину́щий.** 1. Який ніколи не минає, не втрачається, не забувається і т. ін.; вічний. 2. *розм.* Якого не можна уникнути, обійти, обминути тощо, який обов'язково має настати, відбутися і т. ін.; неминучий.

немовля́щий (немовля́чий), *розм.* Який не вміє говорити.

немеру́щий. Те саме, що *невмиру́щий*.

немудра́чий, *розм.* Те саме, що *немудрий*.

немудра́щий, *розм.* Те саме, що *немудрий*.

непиту́щий. Який не вживає спиртних напоїв.

непідходя́щий, *розм.* Те саме, що *непідхо́жий*.

неплодючий. Якому не властива плодючість; позбавлений плодючості.

непосидючий. Який не може довго всидіти на одному місці, нічого не робити або виконувати одноманітні завдання; дуже рухливий, енергійний.

непосидющий. Те саме, що *непосидючий*.

непосидячий, *розм.* Те саме, що *непосидючий*.

непосидящий, *рідко.* Те саме, що *непосидючий*.

непромину́щий. Те саме, що *непромінальний*.

непросипу́щий, *розм.* Те саме, що *непробудний*.

непутя́щий. 1. Який діє без достатнього роздумування, серйозності, робить вчинки, що викликають загальний осуд; нетямущий, безпутний. 2. Те саме, що *непристойний*.

нержавіючий. Те саме, що *нержавійний*; іржостійкий. Синоніми: неіржавкій, нержавкій, нержавілий, неіржавний, неіржавілий, іржостійкий; стійкий до іржі. *Техн.* нержавіючий метал – нержавійний (нержавний, неіржавкій) метал.

нерішучий. Якому не властива рішучість; який вагається під час вирішення чого-небудь.

неродючий. Який не родить або погано родить, дає низький урожай (про землю, рослини і т. ін.).

нерозуміючий, *розм.* 1. *рідко.* Який не розуміє, не усвідомлює чого-небудь. 2. Який виражає нерозуміння. Синоніми: некмітливий, *розм.* нетямущий, *розм.* недотéпний, *розм.* нетямкій, нетямливий, нездога́дливий, недога́дливий, нерозу́мний, *розм.* нерозторо́пний, *підсил. розм.* безтолко́вий, *розм.* безголо́вий; *фам.* розтелéпа, *розм.* недотéпа, *розм. лайл.* телéпень.

нестаріючий. 1. Який не старіє. 2. *перен.* Який не втрачає свого

значення, актуальності, цінності і т. ін. Синоніми: вічномолодій, вічносвіжий, вічноюїний, неослабний.

нестерпучий, *розм.* Те саме, що *нестёрпний*.

нестихаючий. Який не стихає, не припиняється, триває довгий час (про звуки, голоси, гомін і т. ін.); безугавний. Синоніми: невгомонний, невгамовний, неугавний / невгавний. Нестихаючі оплески — нескінченні оплески.

несучий¹. Який несе багато яєць (про птахів).

несучий², *спец.* Який використовується як опора для підтримування чого-небудь; носійний. Синоніми: буд., матем., техн., фіз. *несний, носійний*; тяговий (гвинт літака, корабля тощо); носій. Несуча балка (конструкція) — опорна (тримальна) балка (конструкція); несуча поверхня літака — носійна (несна) поверхня літака; несуча стіна — опорна (основна, тримальна) стіна; несуча поверхня — несна (носійна, підтримкова) поверхня; несуча опора — підтримна (підтримкова) опора; несуче крило — крило-носій; несучий кузов — тримальний (несний, носійний) кузов; несучий смерть — смертельний, смертоносний; несуча здатність — тримкість; вітер, несучий пил — пилоносний встер.

несущий, *заст.* Несучий (див. *несучий*¹).

нетанучий. Який не тоне (про сніг, лід і т. ін.). Синонім: вічномерзлий.

нетерплячий. Який не може, не здатний довго терпіти, чекати, витримувати і т. ін.

нетрудящий. Те саме, що *нетрудовой*.

нетямучий *див. нетямущий*.

нетямущий, *розм.* нетямучий. 1. Який не може розібратися в чому-небудь, погано розуміє щось, не тямить у

чомусь. 2. Який нічого не тямить, не розуміє (про дитину).

нудню́чий, *розм.* Підсил. до *нудний*; дуже нудний.

нявкучий, *розм.* Який багато, часто або голосно нявкає.

органозберіга́ючий, *рідко.* Те саме, що *органозберіга́льний*.

падлю́чий, *розм.* 1. Підлий, мерзенний, ганебний. 2. Дуже поганий; препоганий.

падучий. 1. *рідко.* Який падає. 2. *у знач. ім.* падуча, *розм.* Те саме, що *епіле́псія*.

палкучий, *рідко.* Те саме, що *палкий*.

палю́чий. 1. Те саме, що *палкий*. 2. Який фізично подразнює, опікає, пече (шлунок, шкіру і т. ін.). 3. *перен.* Який має надзвичайно гарячий темперамент, легко роздратовується.

пам'ятучий, *рідко.* Те саме, що пам'ятливий.

пахню́чий, *розм.* Дуже пахучий.

пахню́щий, *розм.* Те саме, що *пахню́чий*.

пахучий. Який має сильний запах.

паху́щий, *розм.* Те саме, що *паху́чий*.

пекучий. 1. Який надмірно гріє, палить; дуже гарячий, жаркий. 2. *перен.* Який завдає глибоких моральних страждань, мучить, непокоїть. 3. *перен.* Який має велике життєве значення; необхідний, невідкладний.

переду́щий. 1. Те саме, що *передній*. 2. Те саме, що *попередній*.

пискучий. Те саме, що *пискливий*.

пису́чий, *розм.* Який багато пише.

питу́щий. Який п'є, є п'яницею.

- підходящий.** 1. Те саме, що *підхóжий*. 2. *розм.* Те саме, що *дóбрий*.
- плавúчий.** 1. Який плаває, розташований, лежить на воді.
2. Який здатний триматися або пересуватися на поверхні води.
- плазúчий.** Те саме, що *повзúчий*.
- плакúчий.** 1. Який часто плаче, схильний до плачу, сліз; плаксивий. 2. Схожий на плач, який нагадує плач.
3. *перен.* Який має звислі довгі стебла, гілки (про дерева, кущі, трави).
- плачúчий.** Який часто плаче, плакучий.
- плодýчий.** 1. Який швидко розмножується, дає численне потомство (про тварин, рідше про людей).
2. Здатний давати й жити багату рослинність; родючий.
- побігúчий,** *діал.* 1. Моторний, прудкий, рухливий. 2. Який постійно бігає туди-сюди *перев.* у справах, виконуючи незначні доручення.
- повзúчий.** 1. Який повзає, пересувається повзучи. 2. Який стелеться, в'ється по чому-небудь (про рослини). 3. *перен.* Який повільно переміщується, поширюється. 4. Уживається як складник ботанічних назв, термінів.
- поганю́чий,** *розм.* Дуже поганий.
- поділю́чий,** *рідко.* Те саме, що подільчивий.
- покотю́чий,** *діал.* Який легко котиться.
- посидю́чий.** 1. Здатний довго, старанно й наполегливо працювати над чим-небудь; не схильний часто змінювати місце перебування, заняття. 2. Який потребує терпіння, витримки, наполегливості.
- посидю́щий.** Те саме, що *посидю́чий*.
- посидя́щий,** *діал.* Посидючий.

послідуючий, *розм., рідко*. Останній; найгірший.

походючий, *діал.* Походящий.

походючий. 1. Те саме, що *походящий*. 2. Перехожий, який не живе постійно в одній оселі.

походячий, *діал.* Пересувний, переносний.

п'равлячий. Який править, здійснює керівництво, стоїть при владі в державі.

прагну́чий, *діал.* Жадібний.

пра́гнувший, *діал.* Жадібний, прагнучий.

презлю́чий, *розм.* Надзвичайно злий.

прекислю́чий, *розм.* Те саме, що *прекислю́щий*.

прекислю́щий, *розм.* Надзвичайно кислий.

препоганю́чий. *Підсил. до* препоганий.

приходя́чий, *заст.* Захожий, гість.

прокляту́чий, *розм.* 1. часто *лайл.* Якого проклинають, особливо жорстоко засуджують, особливо сильно ненавидять; ненависний. 2. *рідко*. Те саме, що запеклий.

пропа́щий. 1. Який зник невідомо куди, довго не з'являвся де-небудь. 2. Який потрапив у безвихідне становище; близький до загибелі. 3. Який минає без користі для кого-небудь (про час).

путя́щий, *розм.* Те саме, що *путній*.

п'яню́чий. 1. Те саме, що *п'янкий*. 2. *розм.* Дуже п'яний.

разю́чий. 1. Який має велику руйнівну силу. 2. Який викликає подив або захоплення, вражає.

рвучий, *діал.* Рвучкий.

ревучий. Який створює, видає рев, ревіння. Синоніми: *розм.*

ре́ва, *розм.* реву́н; стугонлівий, плаксівий, криклівий.

рипу́чий. 1. Який рипить, видає рип. 2. *розм.* Різкий, неприємний (про голос, звук).

рідкотекучий. Стос. до рідкотекучості.

ріжучий. 1. Признач. для різання. 2. *перен.* Різкий, гострий (про біль). 3. *перен.* Який викликає неприємні відчуття, справляє неприємне враження.

різу́чий, *розм.* 1. Яким можна різати або який може порізати. 2. Який викликає неприємні відчуття, справляє неприємне враження.

рішучий. 1. Сміливий, непохитний у своїх рішеннях, діях, вчинках. 2. Дуже наполегливий, сильний, енергійний, завзятий. 3. Найважливіший, найістотніший для подальшого розвитку чогонебудь, для перелому в чомусь; вирішальний. 4. Який становить певне рішення; остаточний. 5. *розм., зрідка.* Який не викликає сумніву; очевидний, явний.

роботя́щий. Старанний, завзятий у праці; працьовитий.

робу́чий, *діал.* 1. Робочий. 2. Трудовий.

родю́чий. 1. Здатний давати великий урожай (про землю). 2. Багатий на врожай (про пору року).

ростю́чий. Який швидко росте.

свербу́чий, *мед., рідко.* Який свербить.

свистю́чий. Який утворює присвист, свист.

середу́щий, *розм.* Те саме, що *середній*.

сидя́чий 2. 1. У якому перебувають під час сидіння (про позу, положення і т. ін.). 2. Пов'язаний із тривалим чи постійним сидінням або з перебуванням на одному місці; малорухливий. 3. *розм.* Признач. для сидіння.

4. Який має дуже короткий черешок, квітконіжку і т. ін. (про листя, квітку тощо). Синонім: *розм.* сідень.

силю́щий, *розм., рідко.* Дуже сильний.

сипу́чий. Те саме, що *сипкий*.

ситю́щий, *розм.* Дуже ситий.

сітя́чий, *діал.* Надміру жирний, гладкий.

сіку́чий. 1. Який добре січе, рубає (про холодну зброю). 2. Який боляче січе, шмагає (про вітер, дощ, сніг). Синоніми: кресальний, розтинальний, рубальний, подрібнювальний, шаткувальний, шмагальний, *матем., фіз., геол.* січний, перетинальний, перерізувальний; сікач (ніж). *Матем., фіз., геол.* сікуча – січна.

скаку́чий. Здатний стрибати.

скля́чий, *діал.* Лискучий, глянсуватий.

скоромину́чий. Те саме, що *скороминуций*.

скоромину́щий. Який швидко минає, проходить (про час, роки, стан і т. ін.); недовговічний.

скрипля́чий, *розм.* Те саме, що *скрипучий*. Синоніми: скриплівий, рипу́чий, риплівий.

скрипу́чий. 1. Який скрипить, утворює скрип. 2. Різкий, неприємний, схожий на скрип. 3. *перен., розм.* Великий за силою вияву; дуже сильний (про мороз).

скупу́чий. Надзвичайно скупий.

сліпу́чий. 1. Який сліпить очі (про сонце, світло, блиск і т. ін.). 2. *перен.* Чудовий, прекрасний; який справляє велике враження (про зовнішність, красу).

служу́щий, *заст.* Отриманий за службу. Службовець, урядник.

смачню́чий. Дуже смачний.

смердючий. Який має неприємний, поганий запах; сморідний.

смердячий. Те саме, що *смердючий*.

співголовуючий, *розм.* особа, що виконує обов'язки голови нарівні з іншою особою (особами). Синонім: співголо́ва.

співучий¹. Який уміє і любить співати; який багато співає (про людину). 2. Схожий на спів; мелодійно-протяжний, наспівний. 3. Те саме, що *співочий*.

сплюю́щий. Сонливий, сонний.

стоячий². 1. Який має вертикальне положення. 2. Який не тече, не проточний (про воду). || Стояче болото.

страмню́чий, *розм.* Те саме, що *безсоромний*.

страшню́чий, *розм.* Дуже страшний.

стрибу́чий. Який добре стрибає. || *рідко.* Дуже жвавий. || *перен.* Який звучить переривчасто, нерівномірно (про звуки, слова і т. ін.).

стригу́чий. Який стриже. *Мед.* стригучий лишай (обрісник).

судя́щий, *заст.* Який чинить суд. Суддя.

тверезоміслячий. Такий, що розумно, правильно мислить. Синоніми: розва́жливий, розсу́дливий, помірко́ваний, розва́жний.

твердю́чий, *розм.* Дуже твердий.

теку́чий. 1. Проточний, який тече. 2. *рідко.* Який рухається суцільною масою, лавиною. 3. Те саме, що плинний; рідкий. Синоніми: 1) плінний, плавний, плавкий, проточний, рідко протічний; 2) поточний, сучасний, теперішній.

темню́чий. Зовсім темний.

темню́щий, *див. темнючий.*

теповиділяючий, *техн., фіз.* Який виділяє тепло. Синоніми: тепловидільний, тепловиділювальний.

теповипромінюючий, *техн., фіз.* Який випромінює теплову енергію, теплові (інфрачервоні) промені, тепло. Синоніми: тепловипромінювальний; тепловипромінювач.

теплоізолюючий. Те саме, що *теплоізолювальний*.

терплячий. 1. Здатний стійко, без нарікань переносити фізичні або моральні страждання. 2. Який вимагає терпіння, витримки. 3. Який виражає терпіння, сповнений терпіння.

товкүщий, *розм.* 1. Неспокійний, рухливий, непосидючий. 2. Запададливий до роботи, роботящий, дбайливий.

товстелющий, *розм.* Те саме, що товстелезний.

товстючий, *розм.* Дуже товстий.

товстющий, *розм.* Дуже товстий.

торохкотючий, *розм.* Те саме, що торохкотливий, торохкітливий.

торохтючий. Те саме, що *торохтливий*.

трасүючий, *геол., військ.* Який має видиму траєкторію польоту, який під час польоту лишає світний або димний слід. Синоніми: трасувальний, трасівний. Трасуюча куля.

тремтючий, *рідко.* Те саме, що *тремтячий*.

триклятүщий, *розм.* Підсил. до триклятий.

тріскүчий. 1. Який тріщить, діючи, утворює тріск чи звуки, схожі на тріск. 2. *перен.* Розрахований на зовнішній ефект, але пустий, беззмістовний. || Тріскучий мороз.

труднющий, *розм.* Дуже трудний.

трудящий. 1. Який багато працює й живе зі своєї праці.

2. Той, хто живе зі своєї праці. 3. *рідко*. Те саме, що працьовитий; роботящий, працелюбний.

трясучий, *розм.* 1. Який трясеться або трясє під час їзди; труський. 2. Те саме, що трясовинний. Синоніми: трясський; *техн., мед.* торсальний, *техн.* тіпальний, витрушувальний.

тягучий. 1. Здатний розтягатися, збільшуватися в довжину й ширину, не розриваючись. Тягуча гума. 2. Липкий, в'язкий, який тягнеться від дотику. Тягучий мед. 3. Який довго триває; надміру довгий, розтягнений. 4. Протяжний, повільний (про голос, звук і т. ін.). 5. *перен.* Одноманітний, нудний.

тямучий. Те саме, що *тямущий*.

тямущий. Здатний добре й швидко міркувати, осмислювати, розуміти що-небудь; кмітливий. || Який гарно розуміється на чому-небудь, добре знає якусь справу. || Який виражає розуміння чогось.

умирущий (вмирущий). 1. Який не може жити вічно; смертний. 2. Який умирає. || *рідко*. Те саме, що *мрець*.

усюдисущий *див. всюдисущий*.

хитрючий *див. хитрющий*.

хитрющий, *рідко* хитрючий, *розм.* Дуже хитрий.

хитючий, *діал.* Гнучкий, хисткий.

холоднотвёрднучий, *мет.* Який твердне у холодному стані. Синонім: холоднотвёрдний.

холоднючий, *розм.* Дуже холодний.

холоднющий, *розм.* Те саме, що *холоднючий*.

ходячий, *розм.* 1. Який ходить. || Який подорожує, мандрує; мандрівний. || Який може ходити, пересуватися сам (про хворого). 2. *перен., ірон.* Який є живим

втіленням кого-, чого-небудь. 3. Який широко вживають, використовують; загальноприйнятий. || Позбавлений оригінальності, природності; банальний. Синоніми: 1) мандрівний, бродячий; 2) типовий, характерний; 3) загальновідомий, загальноприйнятий, *перен.* абетковий, *перен.* азбучний, *перен.* прописний. Ходячий погляд — поширений погляд; ходячий хворий — амбулаторний (не лежачий, не постільний) хворий; ходяча чесність — уособлена чесність; ходячий вислів — крилатий вислів; *розм.* ходячий жарт — банальний жарт.

хрипучий, *розм.* Те саме, що *хрипкий*.

худючий, *розм.* Те саме, що *худющий*.

худющий, *розм.* Дуже худий.

цвітучий, *розм.* Укритий цвітом. Синоніми: розквітлий, квітучий, квітчастий, квітистий.

цвітущий, *діал.* Квітучий.

цілючий, *розм.* Те саме, що *цілющий*. Цілючий бальзам.

цілющий. Який має лікувальні властивості. Цілющі трави. Цілюща вода.

червоногарячий. Який має колір вогню; яскраво-червоний.

швидковисихаючий, *спец.* Який швидко висихає. Синоніми: швидковисихальний, швидкосохлий.

швидкодіючий. Який відзначається швидкою дією, швидко виконує якусь операцію (про механізм, машину). || Який діє, впливає на що-небудь за досить короткий час. Синоніми: швидкодійний, швидкочинний, блискавичний; швидкої дії.

швидкодрукуючий, *техн., рідко.* Те саме, що *швидкодрукувальний*, *швидкодрукований*.

швидкозгасаючий. Який швидко згасає. Синонім:

швидкозгасний.

швидкозроста́ючий. Який швидко зростає. Синоніми: швидкорослий, гінкій, рідко ростючий, ростовітий.

швидкомину́чий. Те саме, що *скороминущий*.

швидкоросту́чий. Те саме, що *швидкорослий*. Синоніми: скоророслий, гінкій, рідко ростючий, ростовітий. *Мед.* швидкоростуча пухлина — швидкоросла (ростовіта) пухліна.

шелестю́чий. Те саме, що *шелесткий*.

шибу́чий, розм. Який сильно віє, б'є в ніс.

шипучий. Який шипить. || Який, виділяючи вуглекислий газ, піниться і видає шипіння (про напій).

шипля́чий, лінгв. Те саме, що *шиплячі звуки (приголосні)*.

щемля́чий. Те саме, що *щемливий*. Синоніми: щемкій, терпкій, пронізливий, дошкульний.

щипу́чий. Який дуже щипає.

щонайкра́щий, підсил. Найвищ. ст. до гарний, добрий і хороший.

яду́чий. 1. Який спричиняє сильне подразнення; їдкий. || *рідко.* Те саме, що *отруйний*. || З несвіжим, затхлим, важким для дихання повітрям. || *перен.* Який сильно і неприємно діє на орган зору (про колір). 2. *перен.* Уїдлиий, дошкульний (про слова, вислови і т. ін.).

якнайкра́щий, підсил. Найвищ. ст. до гарний, добрий і хороший.

ясновидю́щий. Який має дар ясновидіння; прозорливий.

яснові́дящий. Те саме, що *яснові́дуючий*.

Б. Присвійні прикметники

! Фразеологічні сполуки наведені після тлумачення слова і позначені *

аку́лячий. Прикм. до *акула*.

ба́б'ячий. Прикм. до *ба́ба*.

барáнячий. 1. Прикм. до *баран*. || Зробл. з хутра барана. || Приготовлений з баранини. 2. Такий, як у барана.

бджоля́чий. Прикм. до *бджола*. Бджоляче жало.

бича́чий. Прикм. до *бик*.

бізо́нячий. Те саме, що *бізо́новий*.

білу́жачий. Те саме, що *білуговий*.

бі́лячий. Прикм. до *білка*.

бі́сячий. Прикм. до *біс*.

блоша́чий, *рідко*. Те саме, що *блошиний*.

бобі́лячий. Прикм. до *бобиль*.

буга́ячий. Прикм. до *бугай*.

бу́йволячий. Прикм. до *бу́йвіл*.

бусля́чий. Те саме, що *буслиний*. Прикм. до *бусол*.

ведме́дячий. 1. Прикм. до *ведмідь*. 2. *перен*. Який певними рисами, особливостями нагадує ведмедя або щось властиве йому.

ве́прячий, *рідко*. Прикм. до *вепр*.

верблю́дячий. Те саме, що *верблюжий*.

ві́дма́чий, *заст*. Те саме, що *ві́домський*.

ві́рля́чий, *нар.-поет., рідко*. Те саме, що *орлиний*.

воля́чий. 1. Прикм. до *віл*. 2. *перен.* Дуже міцний, сильний. * Волячі очі.

воро́нячий. Прикм. до *ворона* й *ворон*.

гага́рячий. Прикм. до *гагара*.

га́гачий. Прикм. до *гага*.

га́дячий, *розм.* Належний гадові. Прикм. до *гад*.

газе́лячий. Прикм. до *газель*.

гайворо́нячий. Прикм. до *гайворон*.

галча́чий. Прикм. до *галка*.

га́лячий, *рідко.* Прикм. до *галка*.

гарбузя́чий, *діал.* Гарбузовий.

голуб'я́чий. Те саме, що *голубиний*.

гороб'я́чий. Те саме, що *горобінний*.

гу́сячий. Прикм. до *гуси*. Гусяча шкіра.

га́в'ячий. Прикм. до *гава*.

джмеля́чий, *розм.* Те саме, що *джмелиний*.

ди́нячий (диневий). Прикм. до *диня*.

дити́нячий, *розм.* Дитячий.

дитя́чий. 1. Прикм. до *дитина* і *діти*. 2. Власт. дитині; такий, як у дитини.

дівча́чий. Прикм. до *дівчина*. || Власт. або належний дівчині.

жа́б'ячий. 1. Прикм. до *жаба*. 2. Такий, як у жаби.

жа́йворо́нячий. Прикм. до *жайворонок*.

жебра́чий, *рідко.* Те саме, що *жебрацький*.

жереб'я́чий. Прикм. до *жереб'я*.

жира́ф'ячий. Прикм. до *жира́ф* і *жира́фа*.

звірі́нячий, *рідко.* Те саме, що *звірі́ний*.

звіря́чий. 1. Прикм. до *звір*. // Такий, як у звіра. 2. *перен.* Лютий, жорстокий, нелюдський. 3. *перен.* Дуже сильний, надмірний.

зозу́лячий. Прикм. до *зозуля*.

індича́чий, *рідко.* Те саме, що *індичий*.

їжа́чий. Прикм. до *їжак*.

каба́нячий. Прикм. до *кабан*. Кабанячі ікла.

каву́нячий. Те саме, що *кавуновий*.

кажаня́чий. 1. Прикм. до *кажа́н*. 2. Такий, як у кажана.

кара́сячий. Прикм. до *карась*. *Карасяча ікра.*

кача́чий. 1. Те саме, що *качі́ний*. 2. *у знач. ім.* кача́чі. Найчисленніша родина водоплавних птахів ряду гусеподібних, до якої відносять казарку, лебедя, гуску, креха, крижня, шилохвоста і т. ін.

кнуря́чий. Прикм. до *кнур*. Кнуряча щетина.

кобі́лячий. Прикм. до *кобила*.

когу́тячий, *діал.* Прикм. до *когут*.

кугу́тячий, *діал.* Те саме, що *когутячий*.

кози́нячий, *діал.* Козячий.

козля́чий. Прикм. до *козел*; *цапиний*.

козу́лячий. Прикм. до *козу́ля*.

ко́зячий. Прикм. до *коза*.

коня́чий. Прикм. до *кінь*, *коняка*; *кінський*. // Такий, як у коня.
* Коняча доза.

корóв'ячий. Прикм. до *корóва*.

котя́чий. 1. Прикм. до *кіт*. 2. у знач. ім. котячі. Назва родини хижих ссавців, до яких належать: кіт, лев, тигр, леопард, рись і т. ін.

коша́чий, *рідко*. Те саме, що *котячий* 1.

крокодíлячий. Прикм. до *крокодил*. Крокодиляча шкіра. * Крокодилячі сльози.

кроля́чий. Прикм. до *кріль*.

кротя́чий. Прикм. до *кріт*.

кряча́чий, *розм.* Прикм. до *крячка*.

ку́нячий, *розм.* Те саме, що *куницевий*.

курча́чий. Прикм. до *курча*.

ку́рячий. Прикм. до *курка* і *кура*. || Такий, як у курки. Куряча сліпота.

ла́нячий. Прикм. до *лань*.

ластівча́чий, *діал.* Прикм. до *ластівка*. Ластівчин.

ластів'я́чий. Те саме, що *ластівчин*.

лебедя́чий. Те саме, що *лебединий*.

лі́сячий. Прикм. до *лис* і *лисиця*.

ло́сячий. Прикм. до *лось*.

лоша́чий. Належний лошаті.

ма́впячий. Прикм. до *мавпа*.

мара́лячий. Прикм. до *марал*. Маралячі роги.

медве́дячий, *діал.* Ведмедячий.

ми́шачий. 1. Прикм. до *миша*. 2. у знач. ім. мишачі. Найбільша родина ряду гризунів, до якої належать миші та пацюки. Мишачий горошок.

му́шачий. Прикм. до *муха*.

напівдитя́чий. Майже дитячий, такий, як у дитини.

напівзвіря́чий. Звірячий значною мірою, наполовину звірячий.

недитя́чий. Не властивий, не притаманний дитині.

не́рп'ячий. Прикм. до *не́рпа*.

оле́нячий. Прикм. до *олень*. Оленяча упряжка. Оленячий мох.

орля́чий, *розм.* Те саме, що *орлиний*.

осля́чий. 1. Прикм. до *осел*. 2. Такий, як у осла.

о́сячий. Те саме, що *осиний*.

павути́нячий. Те саме, що *павутинний*.

паву́чий. 1. Прикм. до *павук*. 2. *перен.* Який відзначається рисами експлуататора, жорстокістю, підступністю, хитрістю.

па́в'ячий, *розм.* Те саме, що *павіний*.

панте́рячий. Прикм. до *пантера*.

паруб'я́чий. Те саме, що *парубо́чий*.

пасту́шачий. Те саме, що *пастуший*.

паця́нячий, *фам.* Стос. до паця́ня.

пацю́чий¹. Прикм. до *пацю́к (щур)*.

пацю́чий², *розм.* Прикм. до *пацю́к (порося)*.

пеліка́нячий. Прикм. до *пелікан*.

перепеля́чий. Прикм. до *перепел*.

пе́сячий. Прикм. до *пес*.

півдитя́чий, *рідко.* Те саме, що *напівдитячий*.

півня́чий. 1. Прикм. до *півень*. 2. *перен.* Власт. задержуватій, запальній і т. ін. людині.

пінгвінячий. Те саме, що *пінгвіновий*.

порос'ячий. Прикм. до *порос'я*.

псячий. Прикм. до *пес*.

пташ'ячий, *розм.* Те саме, що *пташиний*.

пчолячий, *діал.* Бджолиний.

рач'ячий. Прикм. до *рак*. Рачачі очі

риб'ячий. 1. Прикм. до *риба*. 2. *перен.* Безпристрасний, холодний, байдужий до всього.

рисячий. Прикм. до *рись*.

росом'ячий. Прикм. до *росомаха*.

рус'ячий. Те саме, що *русалковий*.

русачий. Прикм. до *русак*.

сазан'ячий. Те саме, що *сазановий*.

саран'ячий. Те саме, що *сарановий*. Прикм. до *сарана*.

сатан'ячий, *розм.* Те саме, що *сатанинський*.

свин'ячий. Прикм. до *свиня*.

скот'ячий. Прикм. до *скотина*.

скот'ячий, *рідко.* 1. Прикм. до *скот*. 2. Як у скоту; не гідний людини.

слим'ячий, *діал.* Слимаковий.

слон'ячий. Прикм. до *слон*. Слонячий хобот.

соболячий, *розм.* Те саме, що *соболевий*.

сов'ячий. Те саме, що *совиний*.

сокірячий, *розм.* Те саме, що *сокірний*.

солов'ячий, *рідко.* Те саме, що *солов'їний*.

сорóчачий. Прикм. до *сорока*.

старча́чий. 1. Прикм. до *старець*. 2. Належний біднякові, злидареві.

стру́сячий, *заст.* Страусовий.

суда́чий, *рідко.* Те саме, що *судаковий*.

тарáнячий. Прикм. до *тараня*.

тарбага́нячий. Прикм. до *тарбаган* (гризун родини білячих).

тарга́нячий. Прикм. до *тарган*.

тварі́нячий. 1. Прикм. до *тварина*. 2. *перен.* Те саме, що *тваринний*.

теля́чий. 1. Прикм. до *теля*. 2. *перен., розм.* Такий, як у теляти. || Бурхливий, нестримний (про вияв радісних почуттів тощо).

тетеря́чий. 1. Прикм. до *тетеря*. 2. *у знач. ім.* *тетерячі*. Те саме, що *тетерукові*.

ті́грячий. Прикм. до *тигр*.

товаря́чий. Прикм. до *товар* (*велика рогата худоба*).

тру́п'ячий, *діал.* Трупний.

ту́рячий. Прикм. до *тур* (вимерлий дикий бик або гірський кавказький козел).

тхоря́чий. Прикм. до *тхір*.

тюле́нячий. Прикм. до *тюлень*.

фазáнячий. Прикм. до *фазан*.

хлопча́чий. Прикм. до *хлопець*.

хлоп'я́чий. Прикм. до *хлопець*, *хлоп'я*.

хорта́чий. Прикм. до *хорт*.

худоб'ячий. Прикм. до *худоба* (свійські тварини).

цап'ячий. Те саме, що *цапиний*.

цаплячий. Цапиний.

цибулячий, *розм.* Те саме, що *цибульний*.

цуценячий. Прикм. до *цуценя*.

черепашачий. 1. Прикм. до *черепаха*. || Належний, властивий черепасі. 2. *перен.* Дуже повільний.

чмелячий, *діал.* Те саме, що *чмелиний*.

чортячий. 1. Прикм. до *чорт*. 2. *лайл.* Те саме, що *бісів*. 3. *перен., розм.* Надзвичайно сильний; несамовитий, шалений.

шакáлячий. Прикм. до *шакал*.

щенячий. Прикм. до *щеня*.

циглячий. Прикм. до *циголь* (співочий птах родини в'юркових).

щурячий. I. Прикм. до *щур* (пацюк). || Прикм. до *щур* (те саме, що *стриж*).

щúчий. Прикм. до *щука*.

юна́чий. Те саме, що *юнацький*.

ягнячий. 1. Прикм. до *ягня*. 2. *перен., розм.* Який певними рисами, особливостями нагадує ягня або щось властиве йому.

ящірячий, *розм.* Прикм. до *ящірка*.

ящурячий. Прикм. до *ящур* (*ящір*). Ящериний.

ДОДАТОК № 2.

Використання активних дієприкметників теперішнього часу
в інформаційних текстах і в рекламі
(ілюстрації)

ЖИТЛО ДЛЯ ВІДПОЧИВАЮЧИХ

Тел.: 050-96-65-064* (Віктор Іванович)

Інфрачервона сауна

- ✓ Проблеми зайвої ваги
- ✓ Очистка організму від токсинів і шлаків

- ✓ Запалення суглобів
- ✓ Болі спини
- ✓ Простудні захворювання
- ✓ Пілінг
- ✓ Обгортвання

Ceragem

- ✓ Сколіоз
- ✓ Остеохондроз
- ✓ Защемлення нервів
- ✓ Міжхребцеві грижі

Корекція і витяжка позвоночника

МАСАЖ РУЧНИЙ МАСАЖНЕ КРИСЛО

Вітаю, я **Олександр Іванович** – керуючий магазином

МАНУАЛЬНО МОДЕЛЮЮЧИЙ МАСАЖ ОБЛИЧЧЯ

ОЧНИЙ СЕМІНАР
КВАШУК МАРИНА

Танцюючі фонтани для ТРЦ: купити в Києві та інших містах

- ⊕ МАЄ ВИСОКУ СОРЕБЦІЙНУ ЗДАТНІСТЬ
- ⊕ НЕЗАМІННИЙ У ДОРОЗІ
- ⊕ НЕОБХІДНИЙ ЗАСІБ В АПТЕЧЦІ

- ⊕ МАЄ ВИСОКУ СОРЕБЦІЙНУ ЗДАТНІСТЬ

ЯГОДИ
ЗАХИСНО-СТІМУЛЮЮЧИЙ
ПРЕПАРАТ З МІКРОЕЛЕМЕНТАМИ
РЕГОПЛАНТ
ORGANO ЗДОРІВ'Я - СТІМУЛЯЦІЯ - ЖИВЛЕННЯ

- Збільшує врожайність на 10%.
- Зменшує захворюваність, шкідливі пошкодження.
- Сприяє збільшенню кількості зав'язок.
- Підвищує стійкість до несприятливих погодних умов.
- Зменшує шкідливі впливи пестицидів на рослини.
- Підвищує вміст вітамінів.
- Склад препарату ідеально підходить для організмів рослин.
- Рекомендований для використання органічними городниками.

**Вміст: 10 мл
на 10 л води**

Дихаючі устілки
Wormwood
43-44

Амортизуючі устілки

НЕПРАЦЮЮЧІ КОНДИЦІОНЕРИ У ВАГОНАХ "УКРЗАЛІЗНИЦІ"

SOS

Help!

УЗ

ПАРТНЕРСТВО

КВАЗАР
SPP KVAZAR, LLC

€ РІШЕННЯ

ВАГОННІ КОНДИЦІОНЕРИ СУЧАСНА ТЕХНОЛОГІЯ НА КОМПЛЕКТУЮЧИХ:

компресори Emerson, вентилятори EBM Papst, холодильна арматура Danfoss АВК-30

КВАЗАР
SPP KVAZAR, LLC

ОНЛАЙН-ОСВІТА - НЕ ЕКЗОТИКА ВЧИТИСЯ ДИСТАНЦІЙНО МОЖУТЬ УСІ БАЖАЮЧІ

Онлайн-навчання

у нашому ВНЗ дає можливість отримати Європейський диплом, перебуваючи у своїй країні та навчаючись дистанційно.

Переваги

- мобільність
- економія часу
- економія грошей
- набуття професійних навичок
- Європейський диплом

Вакансія

Управляючий салону краси

 robota.ua

Loveyourself.clinic

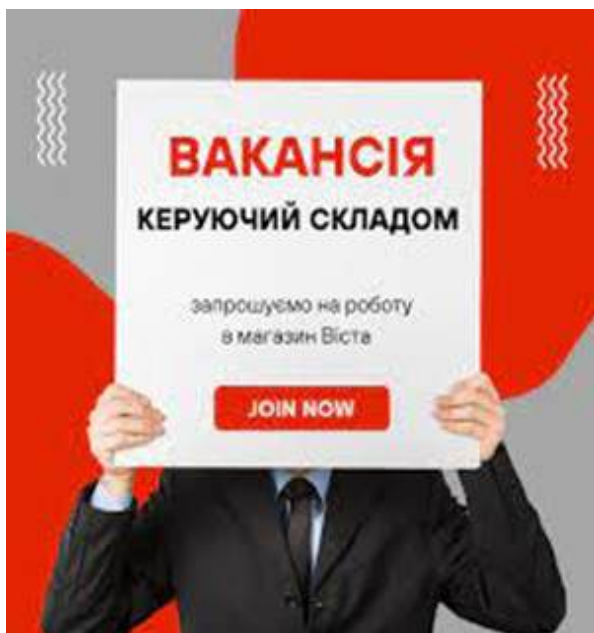
Вакансія

Водій – заряджаючий

 robota.ua

118 окрема
механізована бри...

ХРИСТИЯНСЬКА ЦЕРКВА «ДІМ НА КАМЕНІ»
М.НІКОПОЛЬ

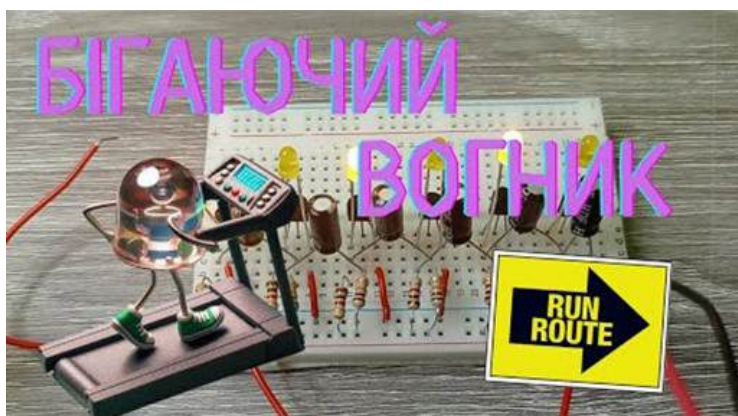
«БАЖАЮЧІ ТА ОЧІКУЮЧІ
ПРИШЕСТЯ БОЖОГО ДНЯ»

СПІКЕР – ОЛЕГ ГОРБУНОВ

ЮТУБ КАНАЛ «ДІМ НА КАМЕНІ»
НЕДІЛЯ, 11:00 (ПРЯМИЙ ЕФІР)

A man in a blue shirt holding a book, with a church logo in the top left corner.

Довідкове видання

Ірина Мариненко

СЛОВОНИК

відповідників до активних дієприкметників

Понад 2800 лексичних одиниць

Комп'ютерна верстка:

Олена Грозна, Анастасія Харитонова, Євгенія Безкоровайна,
Єлизавета Сосновська, Дарина Власюк, Анастасія Никифорова,
Карина Гоністратенко

